

B U L G A R I A N
BASIC COURSE

Volume I
Lessons 1 - 15

February 1963

DEFENSE LANGUAGE INSTITUTE

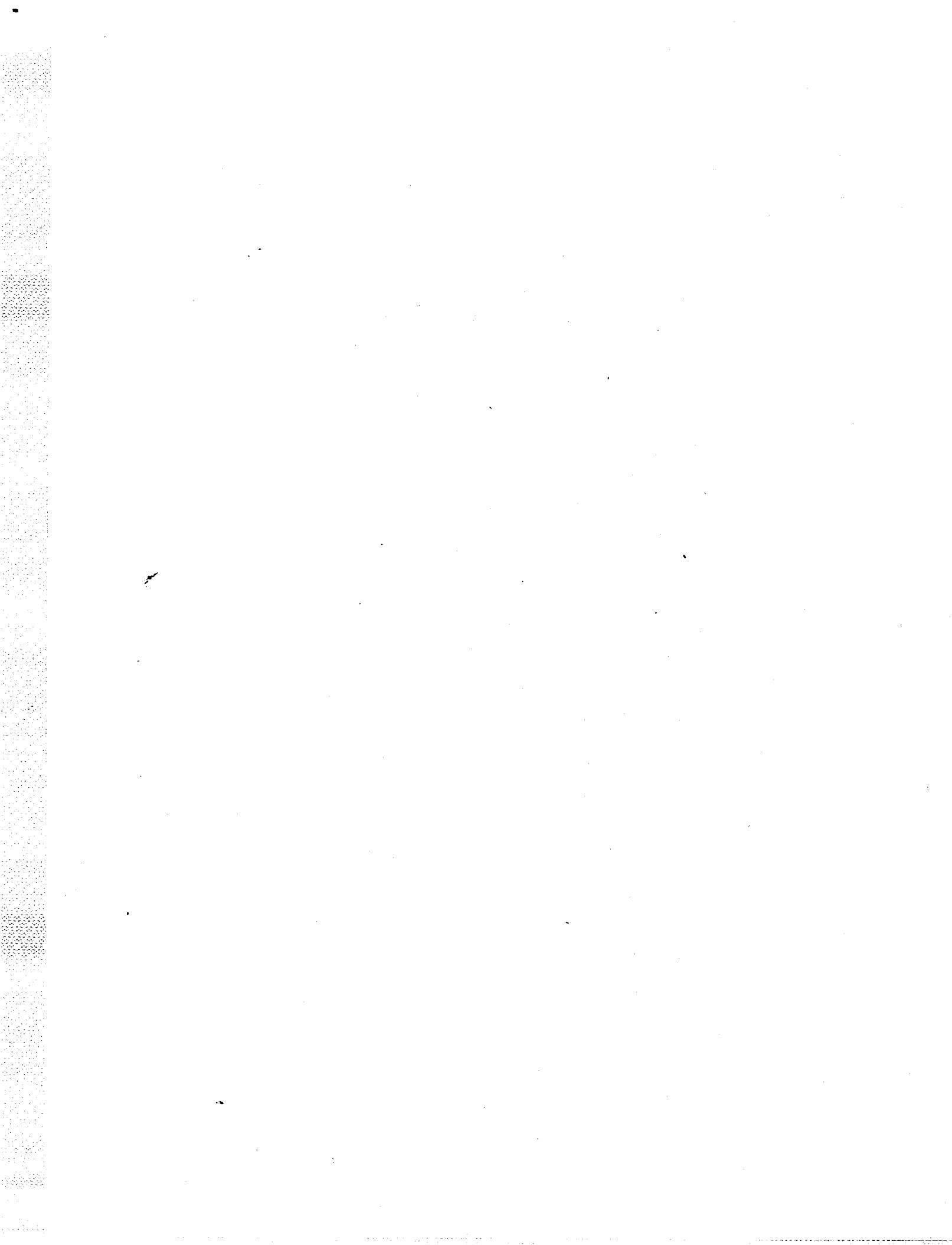
PREFACE

The Bulgarian Course, consisting of 136 lessons in 13 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series. The material was developed at the Defense Language Institute and approved for publication by the Institute's Curriculum Development Board.

The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in reading and writing Bulgarian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs. Tapes accompany the texts.

C O N T E N T S

	Page
I. An Introduction to the Bulgarian Language	
A. History of the Language.....	1
B. The Sound System	
a. The Alphabet.....	4
b. Pronunciation of the Vowels.....	6
c. Pronunciation of the Consonants.....	16
d. The Symbols <i>b, B, ß</i> and <i>A</i>	39
e. Samples of Bulgarian Longhand Writing.....	41
II. The Bulgarian Pronunciation Lessons, What They Are, What They Are for, and How to Use Them	43
III. A Concise List of the Symbols Used in the Transcription	51
IV. Bulgarian Intonation.....	53
V. Accent	56
VI. Bulgarian Pronunciation Lessons	
Lesson 1	59
Lesson 2	65
Lesson 3	73
Lesson 4	83
Lesson 5	93
Lesson 6	101
Lesson 7	109
Lesson 8	117
Lesson 9	125
Lesson 10	135
Lesson 11	143
Lesson 12	151
Lesson 13	159
Lesson 14	165
Lesson 15	175
VII. A Statistical Review of the Dialogues.....	182
VIII. Bulgarian-English Vocabulary	185
IX. English-Bulgarian Vocabulary	195

I. INTRODUCTION TO THE BULGARIAN LANGUAGE

A SHORT HISTORY OF THE LANGUAGE

Bulgarian is the language of the Bulgarians who now inhabit the central part of the Balkan Peninsula, mainly in the so called People's Republic of Bulgaria. The literary tradition of the language is about 1,100 years old. The oldest manuscript is dated 928 A.D.

There are three periods in the development of the language:

1st Period - OLD BULGARIAN LANGUAGE - from IX to XI century.

2nd Period - MIDDLE BULGARIAN LANGUAGE - from XII to XVI century.

3rd Period - MODERN BULGARIAN LANGUAGE - from XVI century to now.

Bulgarian is a Slavic language, i.e. it belongs to the group of the Slavic languages. This group for its part belongs to the great family of the so called Indo-European Languages, to which English also belongs.

The group of the Slavic languages is divided into the following main subdivisions:

1. EASTERN SLAVIC, which comprises Russian and Ukrainian.
2. WESTERN SLAVIC, which comprises Czecho-Slovakian and Polish.
3. SOUTHERN SLAVIC, which comprises Bulgarian, Serbo-Croatian and Slovines.

The Bulgarian King Simeon I introduced the Slavic as an official language in his state in 921 A.D. At that time the population of the territory under his rule consisted of Bulgarians, a Mongol tribe, the native Thracians and Illyrians, and the Slavs, who had settled there since the middle of the fifth century A.D. The Bulgarian state being

founded on Byzantine territory was under the strong cultural and political influence of Byzantium, as the Slavic language was under the influence of Greek, Thracian and Illyrian. When Slavic became the official language of the state and began to be spoken by all those different tribes, it underwent a fast and basic modification, which made it differ essentially from all the other Slavic languages.

The language now shows some great difference from the other Slavic languages. These differences, which at the same time are its main characteristics, are the following:

1. Bulgarian has almost no declension, which is preserved in all other Slavic languages.
2. Bulgarian has developed an article, a grammatical element which does not exist in any of the other Slavic languages.
3. Bulgarian has developed a large verbal system which tends to enrich and to enlarge, while the verb system has been simplified in the other Slavic languages.

In sound as well as vocabulary Bulgarian is closer to Russian and Serbo-Croatian than to Polish and Czecho-Slovakian.

Morphologically it differs equally from all other Slavic languages.

Modern Bulgarian

Modern Bulgarian, as any other language, is divided into several dialects. There are two main dialects in the area in which Bulgarian is spoken: the Eastern dialect and the Western dialect. The Eastern dialect spreads over the eastern half of the country, and the Western dialect over the western half.

The differences which exist between these two main dialects are not essential, so that a Bulgarian from the eastern half of the country would easily understand a countryman from the western part. Bulgaria is a predominantly agricultural country. Around 70% of the population live in villages. An inhabitant, as a rule, keeps the characteristics of the dialect of the area from which he originated. The average Bulgarian who was born in a larger city or the better educated Bulgarian usually speaks the colloquial level of the standard Bulgarian. The standard Bulgarian was formed during the 19th century. It developed on the base of the Eastern dialect to which many elements of the Western dialect were added in the first half of this century.

WRITING, PRONUNCIATION AND GRAMMAR NOTES

THE ALPHABET

The Bulgarians use the Cyrillic alphabet, which originally was created by the Holy Brothers, Cyrill and Method, during the second half of the 9th century A.D. Later it was simplified and supplemented by their follower-students. This alphabet was later adopted by the Russians and the Serbs. In the course of centuries it has been changed and adapted to suit the needs of Bulgarian, Russian, Serbian, Ukrainian and lately of many nations living in the Soviet Union.

The Bulgarian version of the Cyrillic alphabet consists of the following 30* letters: **

C a p i t a l		S m a l l		Name of the Symbol
Print	Long Hand	Print	Long Hand	
A ₆	Ӑ	а	ӑ	a
B ₁₇	Ӗ	б	ӗ	be or бъ
B ₁₈	Ӗ	в	ӗ	ve
Г ₂₂	Ӗ	г	ӗ	ge
Д ₂₆	Ӗ	д	ӗ, Ѱ	de
E ₇	Ӗ	е	ӗ	e
Ж ₃₄	Ӗ	ж	ӂ	же

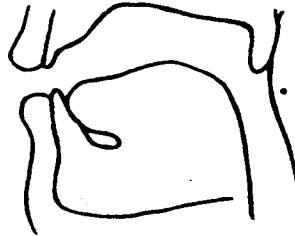
* Up to 1947 the Bulgarian version of the Cyrillic alphabet had 32 letters. In that year the letters Ѽ and Ѹ were eliminated from the alphabet and their phonetical value was taken over by other letters: є, Ѯ and Ѷ. For details concerning the Ѽ and Ѹ see the note at the end of this introduction.

** For the phonetic value of each symbol see the following pages. The figure following each symbol shows the page on which the explanation of its pronunciation is to be found.

Capital		Small		Name of the Symbol	
Print	Long Hand	Print	Long Hand		
З ₃₂	З	з	з	зе	зъ
И ₈	И	и	и	и	
Й ₁₂	Й	й	й	и с кратка и кратко	
К ₂₁	К	к	к	ке	къ
Л ₂₈	Л	л	л	ле	лъ
М ₃₀	М	м	м	ме	мъ
Н ₃₁	Н	н	н	не	нъ
О ₉	О	о	о	о	
П ₁₆	П	п	п	пе	пъ
Р ₂₉	Р	р	р	ре	ръ
С ₃₂	С	с	с	се	съ
Т ₂₅	Т	т	т	те	тъ
У ₁₀	У	у	у	у	
Ф ₁₈	Ф	ф	ф	фе	фъ
Х ₂₃	Х	х	х	хе	хъ
Ц ₃₅	Ц	ц	ц	це	цъ
Ч ₃₆	Ч	ч	ч	че	чъ
Ш ₃₇	Ш	ш	ш	ше	шъ
Щ ₃₈	Щ	щ	щ	ще	щъ
Ђ ₁₁	Ђ	Ђ	Ђ	ер голям	
Ђ ₁₃	Ђ	Ђ	Ђ	ер малък	
Ѡ ₉	Ѡ	Ѡ	Ѡ	Ѡу	
Ѩ ₁₅	Ѩ	Ѩ	Ѩ	Ѩа	

b. PRONUNCIATION OF THE VOWELS

1. A, a - Symbol used in the transcription a

The Bulgarian a is an open vowel. The lower jaw performs a clear movement downward. The tongue is flat. It resembles the sound a in father, but is shorter.*

Examples:	bába**	grandmother
	váda	brook
	Ána	Anna
	kolá	cart
	várvar	barbarian
	máma	mother
	lára	creek
	arán	negro
	vratá	door
	tatár	tartar

a a

Мама

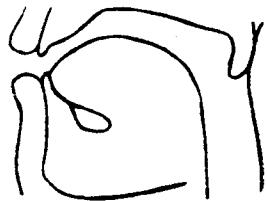
Мама

Ана Човкова е лекарка. Ле-
кува много болни. Сена лекува
брата ми Ангел. Той е болен
от шарка и тире.

* i.e. it corresponds to it in quality, but not in quantity. English has long and short vowels. Compare "fit" and "feet"; "live" and "leave". Bulgarian has only short vowels.

** For the phonetic value of the symbols used in the transcription of all examples see pages 51 and 52.

2. Е, е - Symbol used in the transcription e

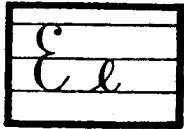

The Bulgarian e is a mid-open vowel. The lower jaw performs a movement downward. This movement is shorter than that of a sound. It resembles the e in the English end, trend.

Examples:	bébe	baby
	ólele	Oh!
	dété	child
	mét	honey
	nlet	hedge
	nolé	field

Ела, мамо!

-Оле-ле-е-е, мамо, ела!

—Мамо, Симо е сме.

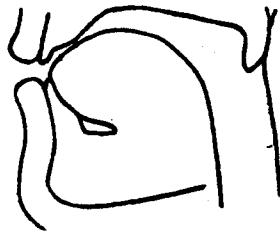
 — Мас, а Симо се сме.

— Е-е-е. Мила Мало!

Симо е сме, а Мала

е Мила.

3. И, и - Symbol used in the transcription i

The opening of the mouth is smaller than the opening which is necessary for the sound e. The curb of the tongue is greater, with tendency to close the distance between the palate and the tongue. This sound resembles the English ea in words like "meat", "seat", but is shorter.

Examples:

ili	or
mil	dear
ninér	pepper
niamó	letter
ríga	fish

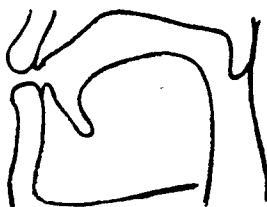
Мими има мама.

И и

И и

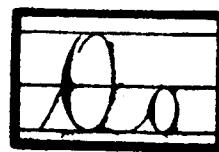
Чище си деде. Чието лице
е Бона. Наша и бащиното име
е Бона! Бада е много весела. Ве-
сели сме и ние. Само мама е
бащава. Бедемо ни е ревниво,
но е много лило. Ние с бада ѝ
давам.

4. O, o - Symbol used in the transcription o

The Bulgarian o sound is formed with rounded lips, which at the same time are protruded. The tongue is humped up toward the back. It is a mid-open vowel. It is close to the English o in "rose" (not diphthongized).

Examples:	oko	eye
	otvór	opening
	ochilá	spectacles
	yáto	flock
	nrost	simple

Най-голямото богатство

Един златар отивал на събор. Нападнали го разбойници и му взели всичките златни и сребърни накити, що носел да продава.

— Главатарь, — обърнал се златарят към водача на разбойниците — благодаря ви, че ми оставихте най-голямото богатство.

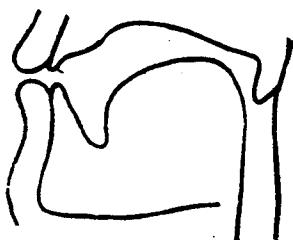
— Казвай, де е то! — изревал главатарят.

— Оставихте ми златните ръце, с които съм направил тия накити. С тях аз пак ще спечеля.

Така станало. Златарят спечелил със своя занаят повече, отколкото му взели, а разбойниците били заловени и осъдени.

Народна приказка

5. У, у - Symbol used in the transcription u

U is a close back vowel. The lips are rounded and protrude much more than in the English sound oo in noon or pool. However it is shorter than the English oo.

Examples:	um	brain
	tuk	here
	komú	to whom
	kukurúz	corn

У у

ѹ ѿ

Муле

Имаме си и муле.

Лоша суша е.

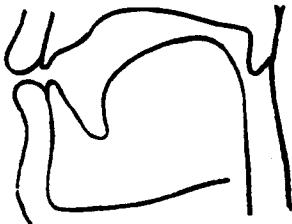
— Мамо, имаме ли сено, слама и шума?

— Имаме само шума. Лошо е.

ѹ
напис село.

 ла: ау, ау, ау! ѹ
напис
село пла. лопти .

6. Ъ, ъ - Symbol used in the transcription ъ

ъ is a mid-close vowel. The tongue is drawn back and up close to the position for Bulgarian о, but the lips are in a relaxed slit. The closest English sound is the u in sun, but.

Examples:	път	road
	ръб	edge
	ъгъл	angle
	sinът	the son
	нишъ	I write
	четът	I read

Кръстан е от село Ъглен.

ъ ъ

Малкото сърне.

ъ ъ

Върбан. Търлев е от село

Ъглен. Търлина на лов в гората.

Малко сиво сърне се пренесе

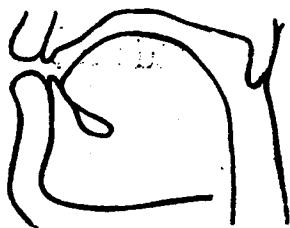
в чулака.

- Ъ-р-р! - търлина Върбан.

Сърнето се спресна от търла.

Влиял се скри в чулака.

7. Й, й - Symbol used in the transcription ѿ

This sound is always unstressed. It is used to form diphthongs.* Its pronunciation is similar to that of the English ѿ in yes, yet, yoke, youth, etc. or boy, pay, say, rays.

Examples:	day	give
hey	sing	
hiу	drink	
боу	battle	
tuy	this	
ey	hey	
yuk	south	
yat	anger	
иёуъ	I sing	
chuу	hear	
yot	iodine	
Йордан	Jordan	

Войник Йонко

Й й

Славна войска.

И и

Ето славната войска!

Йонко, Йонка и Васил,

Йолина, Йончка и Борис.

Всеки славен е герой

във мира и отраден бол.

* A diphthong represents two vowel sounds joined in one syllable to form one speech sound.

8. Ъ, ъ - Symbol used in the transcription ў

This sound is not an independent one. It palatalizes (softens) consonants and vowels. The palatalized sound (consonant or vowel) is articulated with a slight forward movement of the tongue and often of the lower jaw or the lower lip.

България.

6

Българийо, земъ мила,
земъ, пълна с добрили,
земъ, що си ме родила,
моя поклон приеши!

Иван Вазов.

Examples: gyón leather
kyóçaf blind
Kólyo Nick

ъ

Радостна вест

— Ставай, Кольо! Ставай, сънльо! Оран ни чака! — събуди ме дядо Вельо.

— Оран ли? — попитах сънливо аз и станах.

Дядо Вельо стегна колата и поехме пътя към нивите.

Току-шо бяхме стигнали до Щерьовата нива и нещо забръмча над главите ни. Гледаме — самолет лети ниско над нас. Хвърли снопче листчета и отлетя.

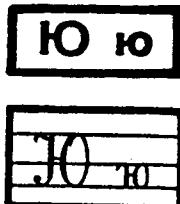
Конче.

Тычай, тычай, коньо,
коньо ветроюньо!
Че за мене вайка
моята мила майка.

Иван Вазов.

9. Ю, ю - Symbol used in the transcription yu

Ю is a compound sound.
It sounds like the English
u in use, or you, youth
or yu in yule

Examples:	yurák	hero
	lyubóf	love
	léyu	(a name)
	yubiléy	jubilee
	yuk	south
	syuzét	subject

Югославянски гостенчета

В селото ни дойдоха много югославяни-
чета. Те пристигнаха от нашата съседка
Югославия.

Юрко.

През нашето село минаха
руски войници от Червената
армия. Между войниците има-
ше едно малко момче - войниче.

Ние му дадохме ябълки и друми.
След това Юрко се качи на едно
оръдие „Катюша“ и зализа.

10. Я, я - Symbol used in the transcription ya

Я is a compound sound. It sounds like the English ya in yah, or in yacht.

Examples:	yat	anger
	vólya	will
	noyava	appearance
	rólya	role
	yábýlka	apple

Я я

Яре и вълк

Ябълки.

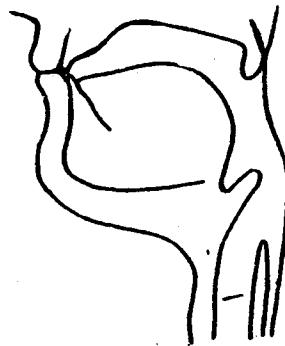
Я я

Я поднесете Янка и Стоянка.
Колко ябълки са набрани от дядо
Бота си Чонкова градина. Яли и
се наяди, та и престилвате си
напълнили.

Решими да подарят ябълки
и на болната си другарка Де-
янка. Тя отдавна боледува. Ако
трябва предписал да яде ябълки.

c. PRONUNCIATION OF THE CONSONANTS

1. П,п - Symbol used in the transcription п

The position of the lips is the same as of the English p, but the Bulgarian п is not aspirated.

Examples:	пинер	pepper
	нак	again
	пуйак	tom turkey
	потоп	deluge
	поп	priest
	ней	sing

Пилета и патета

П п

Анкината кокошка Пернатка
има 10 пилета и 5 патета.

Руска ги вика:

„Пили-пили, пилета!

П п

чр. Търевен.....

Мими Петре,

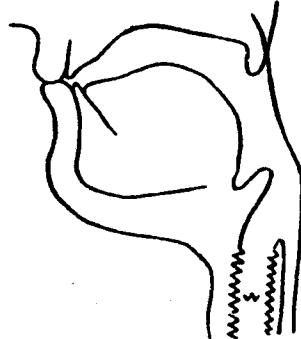
На гарата Търевен пристигна
много войска. Населението се
тургаше и пееше войнишки песни.

- Това са нашите славни герои!

- говореше бати Асен.

Привет - твой Танайот.

2. Б,б - Symbol used in the transcription б,Б

The position of the lips is the same as of the English b, but the Bulgarian б is pronounced with less explosion than the English b.

Examples:	баба	grandmother
	бебе	baby
	конбон	candy
	кухъл	owl
	обяд	dinner

Orthographic note. There are many Bulgarian words which are written with a b at the end. The final b is pronounced like p (voiceless).

Written - - but pronounced - plural

Examples:	боб	bean	бон	бобове
	роб	slave	рон	роби
	дъб	oak	дъп	дъбове

Баба Бона

Бб

Баба Бона е у нас на гости.

Стара е нашата баба, но е много мила.

Носи ни бонбони и сушени сливи.

с. Ботево, 5 март.

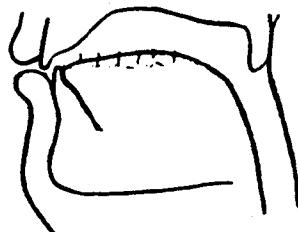
Бб

Бабе Борисе,

Имаше си деде. Името му е Бона. Нали и бабиното име е Бона! Баба е много весела.

Сестра ти: Гина.

3. В, в. - Symbol used in the transcription v
 4. Ф, ф. - Symbol used in the transcription f

These sounds are equivalent to the English f and v

Examples:	voda	water
	fúrna	furnace
	kartóf	potato
	dávam	I give
	fenér	lantern
	zavój	curve
	Sófia	Sofia

Orthographic note. At the end of the word the sound v is pronounced like f.

Examples:

Written:	nov	pronounced:	nof	but feminine:	nóva
"	Ivánov	"	Ivánof	but neuter:	Ivánovo
"	gologláv	"	gologláf	but plural:	gologlávi

B b

Сибу балобе.

Б б

Васил ^огъленов и да не опа-
на чуба. Оне с 2 сибу бона.

Иван и мъжки шутка и се-
го. Ако то бреши е. Иван и Васил

Не са весели. Васил се умори.

Б лошо бреши не се оне лекто.

Есенно време

Bb

Есенно време е. Вали и силно вее:

„В-в-в! В-в-в!“

Веса Веселинова рисува. Нарисува 2 врани. Смее им се:

„Врани, врани, врануши!

Сиви, сиви, сивуши!“

И Вела рисува. Но рисува само вишни и сливи.

Ф Ф

Фотограф

Чичо Филип е майстор фотограф. При него идват много хора да се фотографират. Чичо Филип ги нагласява и се скрива под черното платно зад апарата.

Когато приготви всичко, той казва:

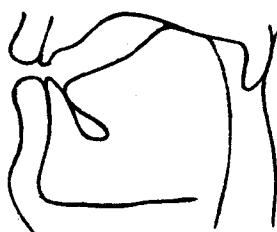
— Мирно! — щраква апарата и снимката е готова.

Ф Ф

Филка Карамфилка.
Филке, моме, Карамфилке!
Що си яла? Що си тила?
Че си, Филке, тъй красива
кат фиданка във градинка?
— От фасул чорбича,
от картоф яхнийка,
мяко по паница,
хлебец по фимийка!

5. K, k Symbol used in the transcription k

k is articulated approximately in the same way as the English k in Kodak or like c in cost, copper, but never aspirated.

Examples:

kána	pitcher
korá	bark
kukumyávka	owl
káshta	house
nakásvam	punish
ókolo	ground
zak�snyávam	to be late
ka�sk	cover

Калинка и Босилка

Ние сме 2 сестри. Името на кака ми е Калинка. Моето име е Босилка.

K K

Татко и мама ни кара  на работа.
Ние ги слушаме и работим много.

Мама ни скрои нови рокли. Сега ги шие. Много са шарени и красиви роклите ни.

J J

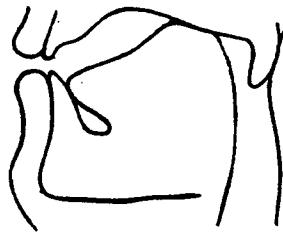
Крупи има самолет.

Дядо Коста е автомобил.

Села си е у нас. Напаси ли самолет от книга, тел и ластик.

Лети като истинска.

6. Г, г. Symbol used in the transcription g

г is articulated approximately in the same way as the English g in get, got, give.

Examples:

gárga	crow
gora	forest
gúma	rubber
gyuvéch	stew
gába	mushroom
dýga	rainbow
rógove	horns
ográda	fence

Orthographic note. There are many Bulgarian words which end in g. This end g is pronounced like k (voiceless)

Examples:	<u>Written</u>	-	<u>but pronounced</u>	-	<u>plural</u>
	rog	-	horn	rok	rógove
	vrag	-	enemy	vruk	vragové
	bryag	-	shore	bryak	bryakové

Г Г

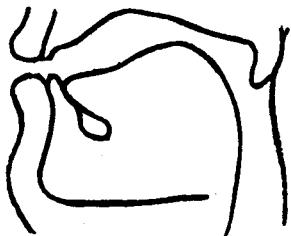
Говората гарга

Гого улови гарга. Шегува се и
и говори:

- Говори, гарго, гаргушо! Го-
вори!
- Га-га-га! — отговори му гар-
гата. Стои и мига. Не е весела.

Гуслар Горо.
Горо има шарена гусла.
Весело и шумко свирли.

7. X, x - Symbol used in the transcription x

The Bulgarian x is a fricative sound. It is formed with the back of the tongue raised closely to the soft palate. The friction is always strong and clearly audible. It takes place in the narrow passage between the back of the tongue and the soft palate.

The English h is produced in the larynx. This friction is weak and often not audible.

Examples:

myax	bellows
smyax	laughter
strax	fear
órex	wallnut
nyax	I sang
gryax	sin
vlyax	I poured
nóxod	march

xoró	folk dance
xánya	I bite
xeý	hey
xíbaf	beautiful
xílbok	haunch
máxam	I wave
oxlábyam	I loosen
oxótno	willingly

Pronounce and compare:

góra	kára	xárcha
gorá	korá	xoró
góma	kuma	xíma
zagázvam	zakáchvam	zaxánvam
rógt	vlákut	vláxit
róga	vláka	vláxa
rok	tok	nlkx

Note: In some areas of Western Bulgaria, e.g. in the plain of Sofia, the x is not pronounced at all, when it occurs at the beginning of a word or between vowels.

Example: xoró is pronounced óro
 xíbaf " " úbaf
 máxam " " máam

How to write X see next page.

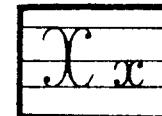
Хоро

X x

Хоро се вие у наше село. Свирка свири и говори:

„Млади моми и ергени, лудо хоро направете и весело потропнете!“

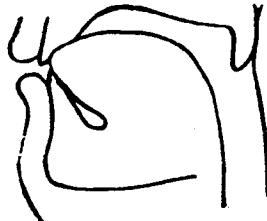
Мала мома Христинка хоро води.

До Христинка Христо сколап подвиха: — Уха-ха! Хопа-па!
Я сколапите, да сколаме! Ха-
трапалите, да трапаме!

Играй и спи на чист въздух!

8. Т, т - Symbol used in the transcription t

т = t is articulated by the tip of the tongue against the upper front teeth. It is never aspirated.

Examples:

ti	you
tóンka	ball
otók	dropsy
trén	thorn
teglo	weight
tatar	Tartar
óuit	experience
uğit	killed
notok	creek

Т т

Ротата на село Тетово

Ние сме от село Тетово. Ето нашата славна рота.

Тошо свири, а ротата марширува.

— Ура! Ура! Настана мир!

Леминото телце.

Щи т.

Мама има сестра Щина.

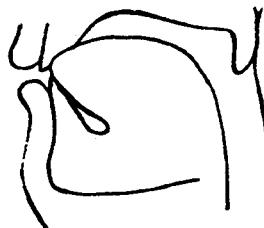
Сивуша на лемини Щинини.

Хтели шакено телце. Тошо им

носи трева, а то реве лило:

— Ме-е-е! Ме-е-е!

9. Д, д. - Symbol used in the transcription d

Д = d is articulated by the tip of the tongue against the upper front teeth.

Examples:

dъб	oak
dyávol	devil
éida	to be
къде	where
vódi	(it) leads

dávam	I give
debél	fat
deté	child
diga	dike
doóra	good
ddlo	muzzle

Orthographic note. There are many Bulgarian words which are written with a d at the end. The final d is pronounced like t (voiceless)

Examples:	<u>Written</u>	-	<u>but pronounced</u>	-	<u>plural</u>
	rod	gender	rot	-	rodové
	red	row	ret	-	redové
	obyéd	dinner	obyat	-	obédi

Д д

Нова година

Утре е нова година. Старата си отива. Старо и младо се радва. Новогодишната гостба весело ври в котлето. Баба Донка приготви една крина сушени сливи и круши да ги даде на сурвакарите. А кака Димка току си тананика:

„Добре дошли, драги гости!
Драги гости, сурвакари!
Сурва, сурва година!
Весела година!“

Дълъг Димо.

D D g

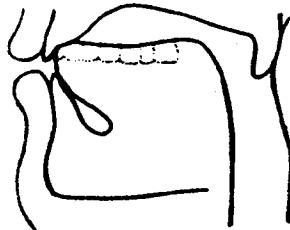
Дълъг Димо пие много вино.
Продаде си двата вола, колата,
и живите. Пропли си парите
до стотинка.

После си другото: — Моято
богатство отиде у Димитър
Дъбака. Сема неповторно семейство
добрува, а моято гладува.

Вино, вино голо,
продаде ми вола.

На бати и двата,
на тати — с колата.

10. л, լ - Symbol used in the transcription 1

The tip of the tongue touches the back of the upper teeth. The back part of the tongue is raised. The air passes on both sides of the tongue.

Examples:

lámbo	lamp
lef	lev
limón	lemon
lótka	boat
lulá	pipe
lýka	lie
xálba	complaint
kolá	cart
koleló	wheel
kol	pole
nol	gender
nyál	sung

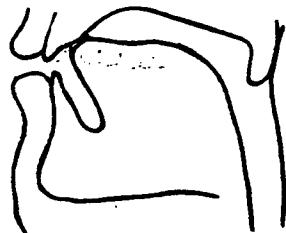
Лила, Лило и Мила.

Лала има сол.
Лила соли сом.

<p>Лиса и Лала.</p> <p>Лало, има ми</p> <p>Лла, Лисо, има,</p> <p>ало има и</p>	
---	--

11. P, p - Symbol used in the transcription r

The Bulgarian r (p) is produced by the vibration of the tongue against the teeth ridge.

Examples:

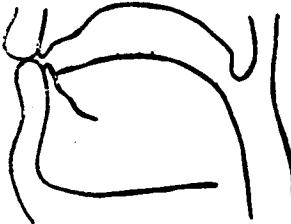
rábota	work
reká	river
riza	shirt
rot	gender
rúski	Russian
rъб	edge
нрбив	breach
поражение	defeat
пárya	to burn
tor	fertilizer
бáir	theft
korito	tub

P p Рoca

Росна е роса росила,
рано е мома ранила.

Ръмена.
Ръмена е мила мома.
Мила сини очи и руса
Рано ранни Ръмена.
Дими се и се спеса. Нед
момна е наша Ръмена.
Шие на машинна.

12. *М, м* - Symbol used in the transcription m

This sound corresponds to the English m in mother, ram, etc.

Examples:

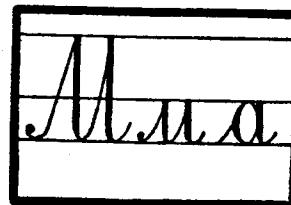
máma	mum, mamma
mesó	meat
mislia	to think
molba	request
múxa	fly
íمام	to have
пгоблема	problem
разменя	exchange
omitam	to sweep
mamút	mammoth

М ма

Майчина отмяна

От училище щом дойде, бебчето ще бави, че да може нещо друго майка ѝ да прави. Ако ли е то заспало, в кухнята помога. А пък някога самичка трапезата слага. И това тя всичко върши весела засмяна. У дома ѝ всички викат — майчина отмяна.

Чичо Стоян

Мама мие и леси.

Мила ми е мама!

13. н, н - Symbol used in the transcription n

This sound corresponds to the English n in noon, not, contribute, etc.

Examples:

nash	our
níkel	nickel
nos	nose
núnda	need
kon	horse
nónásyam	to head
smenén	changed
voénen	military

Мамино имане

Н н

Мама има син на име Нено. Има и мала мома на име Елена. Нено и Елена са мамино имане.

Носило.

Н н

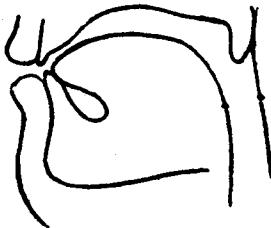
Симо и Лала носили.

Нено и Елена на носило.

Но Симо не е силен, а

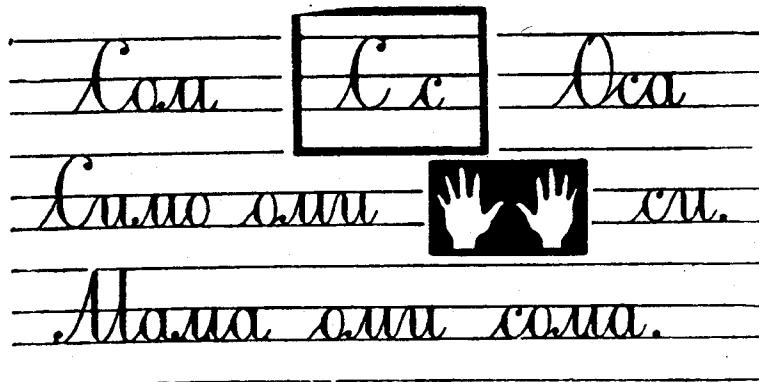
носило се лесно не носи.

14. C, c. - Symbol used in the transcription s
 15. 3, 3. - Symbol used in the transcription z

These sounds are formed at the ridge of the upper teeth, while the tip of the tongue touches the ridge of the lower teeth. They are more distinctly sibilant than the English s and z.

СИМО

Examples:	sélo	village
	sálo	bacon
	sila	force
	som	catfish
	súma	sum
	sým	to be
	ésen	fall
	nastí	to pasture
	násin	dam
	nes	dog
	gas	kerosene

zavét	testament
zemyá	earth
zima	winter
zóna	zone
zъб	tooth
gozá	soft drink
mazilka	plaster

For letter 3 see the next page.

Orthographic note: At the end of the word s is pronounced like s

<u>Written</u>	<u>but pronounced</u>	<u>Singular</u>	<u>Plural</u>
mráz	mrás	mrázové	mrázové
gaz	gas	gázove	gázove

З з

Зима

Зима е. Зора се зазори. Здравко се събуди. Стана и излезе навън. Загледа се към Балкана.

Студен вятър повява. Небето е ясно.
Земята е покрита с дебел сняг.

Здравко промълви: „Кой знае къде
зъзне сега брат ми Йонко!“

Шаро залая. От ъгъла зад зида се за-
даде някой.

Зало на закуска. З з

Зеле, зеле, колкото искаш!
каза си Зало-Бало.

Раз-0ва - подскокна той и

блезе в чайната.

Зализа Зало зелето. Но

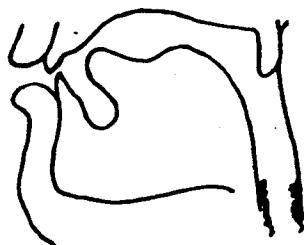
бръмбар бръмна наблизо.

В ми заради. Зало сладката

закуска. В дял се той понесе.

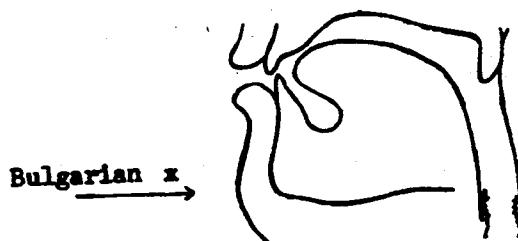
та в шапка спря се.

16. z, zh - Symbol used in the transcription z

English
z in azure
zh in pleasure

This sound corresponds approximately to the English z in pleasure or zh in azure. When pronouncing the Bulgarian z the tip of the tongue is not curled up as it is in English.

Bulgarian z

Examples:

заба	frog
зона	woman
зito	wheat
зунел	embers
зътва	harvest
кóха	skin
поломéниe	situation
бекýр	peony

Orthographic note: At the end of a word z is pronounced like sh

Examples:

nosh but plural
нóш " "

пóмоще
пóмощ

Ж ж

Житно поле

Ж ж

Жетва е. Цяла бригада жетвари излиза
с песни от селото.

Вижте: това е житното поле на нашата
земеделска кооперация!

Жада се замесни.
Жада се замесни, Жада Жаду-
рана. Жени се за крив Раро-Осмо-
краго. Жевата се замесе и бул-
жата облеге.

17. І, є - Symbol used in the transcription 1

This sound approximately corresponds to the English combination ts in lots. The tip of the tongue touches the lower teeth ridge and moves downwards.

Цигулар

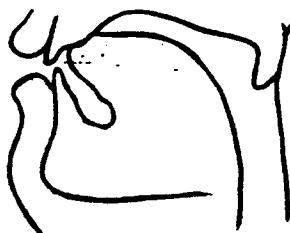
Ц ц

Сбирайте се, хей дечица,
чуйте моята песенчица!
Цигу-мигу, хайде хопа!
Цигу-мигу, тъй се тропа!

цар	czar
цур	medicine
църква	church
цокъл	pediment
циганин	gypsy
цвете	flower
каска	barrel
селце	small village
колоц	pole
подлец	coward

Бабо Чено.
Пиша ти това писъмце, за
да ти известя, че ние привър-
зихме вече пролетната сенца.
Двете ниви до Чеков дол поса-
дихме с царевична и цвекло.
Ти как си с здравето?
Петко и Малка са здрави.
Сърдечно те целува
с. Черово. Чончо.

18. Ч, ч - Symbol used in the transcription ch

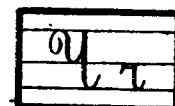
This sound corresponds to the English ch in cherry, chili, cheap etc.

Examples:

chákm	to wait
cheté	to read
chin	rank
choré	sock
chuval	bag
péchka	stove
kichá	to ornate
chéchen	baked
ochukvym	to hammer

Ч ч Чавдар войвода

Я надуй, дядо, кавала. След теб да викна запея песни за Чавдар. За Чавдар страшен войвода — синът на Петко Страшника. Да чуят млади и стари и песни да пеят за него.

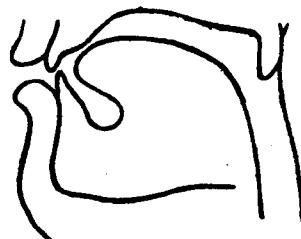
Кой не знае Чавдар войвода?

Кой не е тубал за него? Овади ли по планината или огриди по нивята?

Той беше кримо за хиромаги.

Чер човек, черноок човек, чернобрад, черномустакат — черномустакичестичък.

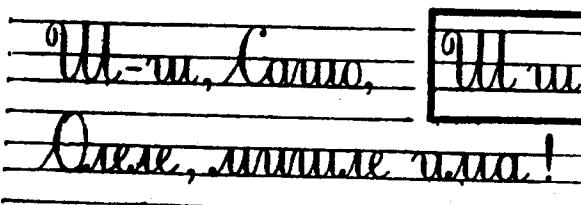
19. Ш, ш - Symbol used in the transcription sh

The sound corresponds to the English sh as in ship, sharp, sherry, etc., but the tongue is somewhat further to the front than in English.

Examples:	sharán	carp
	sheyná	slide
	shilo	awl
	shúmka	ham
	mashá	fire-tong
	mashina	machine
	mishók	mouse

Шишо и Мишо

20. Щ, щ - Symbol used in the transcription sht

This sound consists of
a sh plus a t, as in
"cashed (casht) a check."

Examples:

shtab	headquarters
shtat	state
shtédж	generous
shtik	bayonet
shtom	as soon as
shturm	assault
shtark	stork
shtyal	would
nesh	furnace
óshte	still
nosht	night

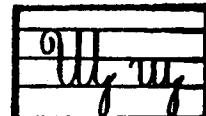
Щ щ

Щъркел

Щъркел шарен, я кажи
цила зима де бе ти?
И защо тук не стоя,
както ние у дома?
Щъркел шарен дългокрак,
я затракай трак-трак-трак!

Шурец.

Шурго щур, щур щурецу-
нас свирите пръв свирецу!
Нямам свой, нямам враг
и самин съм гол спирж.
Гол - не гол, щур щурецу,
но нами съм пръв свирецу!
Стоян Дринов.

d. THE SYMBOLS б, ѧ, ѫ AND ѫ.

The present Bulgarian orthography was introduced in 1947. Up to that year the Bulgarian alphabet had two more symbols, ѫ and ѧ. The symbol ѫ was regularly written at the end of all masculine nouns and adjectives ending in consonant, but was not pronounced. The symbol ѧ was written at the end of some masculine and feminine nouns and adjectives. It was also not pronounced.

The following changes in the spelling were introduced with the above reform:

a. The symbol ѫ was eliminated from the end of all masculine words ending in consonant. Examples:

Spelling up to 1947	Spelling after 1947
човѣкъ	човек
ученикъ	ученик
столъ	стол
подъ	под

b. The symbol ѧ was eliminated at the end of the nouns and adjectives. Examples:

Spelling up to 1947	Spelling after 1947
пѧть	пѣт
учитель	учител
царь	цар
синь	син
мощностъ	мощност
мадростъ	мѣдрост
нощъ	нощ
вечерь	вечер
радость	радост
обичъ	обич
кръвъ	крѣв

c. The symbol ѣ, which had the phonetic value of ѣ and ѧ, was eliminated and replaced by е and ѧ. Examples:

Spelling
up to 1947

хлѣбъ
хлѣбове pl.

млѣко
млѣка pl.

снѣгъ
снѣгове pl.

бѣль
бѣла
бѣло
бѣли pl.

голѣмъ
голѣма
голѣмо
голѣми pl.

видѣль
видѣла
видѣло
видѣли pl.

Spelling
after 1947

хлѣб
хлѣбовѣ pl.

млѣко
млѣка pl.

снѣг
снѣговѣ pl.

бѣл
бѣла
бѣло
бѣли pl.

голѣм
голѣма
голѣмо
голѣми pl.

видѣл
видѣла
видѣло
видѣли pl.

d. The symbol ѧ was replaced by ѣ. Examples:

Spelling
up to 1947

зѧбъ
пѧтъ
ѧгълъ
мѧжъ
дѧбъ

Spelling
after 1947

зѣб
пѣт
ѣгъл
мѣж
дѣб

As an exception the third person plural of the auxiliary verb сѣм "to be", which was written сѧ, is now written са, but pronounced сѣ.

Note. The symbols ѣ and ѧ are used in the Bulgarian-English Dictionary by K. Stefanove, published in 1914. If the student can not find a word which is now written with е, ѧ or ѣ, he should look for it under ѣ or ѧ.

6. SAMPLES OF BULGARIAN LONGHAND WRITING

При езиката на Горубленският орон

Тънко и леко думата съществува един
малко буренце е аудиа пренесена речта
и речта тайно да е прокават на волнището
и в сено и мала да снерелът чесън и
друг зром.

С тази блати подаден лице се изпълнява
из града и пристанища. Примата, тоест, Тънко,
Леко и изгрававана рабина Купа Тана, върху
къто самар синяулдаме малкио буренце
е еловоденска терраса.

Примата дългари ускориха за времето по
работиците им пакети и замислени. Така,
пакети и да тахуваше, бървеше юдо, ме-
леста от инициите и спасети за сено, което
ти се българска бъре да деля. С как също
одигрето хитро също също също също бъде
запли град! Чели два дена ти смъж тук
бързата бъдеш широк яхър, менсът таска
кофе и жребчи, които подивиха чепчилът
увиделиши по твой адрес, съсеха се бъздрилът
и пресиязаха да я услушат, бързеш чийзиме
от съдът промесен.

Был хаджийн бүйсэг, киймд
идэвшил очи Ваньчонга, отхөөр дүүцэд
нэг нь омбод шахин амьтадалт
нэг нь агуулж иштэй нь сүүрүүн сэхээ
мергүүн тахаруха багасана нэ

Тусын и Тендо гарын бүрхэд энэ-
жилж мордог нэд, басан зарсан
б өвлийн гарбогийн разумчилжээ н
гриф. Нийн нэгээ го чадаруха на
нормийндаа.

— Каси чекэй, бре Таниско!

— Э, чо ре ти касиши, Гаекга!

— Э, на касиши какийн хөвлини
научи у сэргээ? Я, еш, от нүүцээ
тийн, ти касиши, че яланхилбээ
га си содогдив очи Кримчата нахийн.

Хагих га чадалсан, еш, ичилж
у ижил хора хамбо Ваис-Зодчига.

II. BULGARIAN PRONUNCIATION LESSONS

WHAT THEY ARE, WHAT THEY ARE FOR, AND HOW TO USE THEM

WHAT THEY ARE

This volume contains 15 lessons. Each of these lessons consists of:

1. Printed Material

- a. A visual cue displaying the action of the dialogue.
- b. A transcription of the Bulgarian text of the dialogue (for Lessons 1-10 only).
- c. Two translations of the dialogue in English: one literal, the other - idiomatic.
- d. Bulgarian text of the dialogue.
- e. Recombination of words and phrases of this dialogue and the previous dialogue or dialogues (from Lesson 2 on).
- f. Grammar Drill Blocks giving a systematic presentation of the grammar unit introduced in the dialogue.
- g. A short Reader presenting the dialogue in narrative form.
- h. A series of Questions based on the Dialogue and the Reader of the lesson.

2. Records

The above written material with exception of par. c is recorded on phonograph records. These records are the most important part of each lesson.

WHAT THEY ARE FOR

A language is first of all an infinite series of vocal noises. To understand it well, you have to learn to distinguish from all those

noises the same patterns distinguished by the native, and you have to learn to do it easily without keeping your mind on it. The best way to acquire that ease and speed in hearing the sounds accurately is to learn to reproduce them accurately. Your main job here is to reach the point where you can carry on a conversation in Bulgarian in such a way that a native Bulgarian can follow what you're saying without being distracted by the queer way in which you say it. The primary purpose of these lessons is to give you wide and realistic practice material for learning the pronunciation of all the sounds and combinations of sounds that occur in the Bulgarian language.

Another purpose of these lessons is to give you the most useful practice possible in Bulgarian word patterns by providing you with these patterns and then actually making you handle them, change them, and make them work, just as if you were pushing and pulling and manipulating the parts of a machine.

The hardest part of your Bulgarian course is the first three to four weeks. If you spend enough time and effort on these lessons, if you learn everything in them thoroughly, you'll have an enormous advantage throughout the remainder of the course.

HOW TO USE THEM

a. In the Classroom

When a dialogue is presented in class for the first time, your instructor will use objects and gestures to help you understand the meaning of what he is saying. Most of the time you will be able to understand immediately, but should you need more

clarification you can turn to the English translations in your book.

b. At Home

Your teacher is replaced by the phonograph record. Each lesson of the Pronunciation Phase is recorded on six spirals. The sequence of spirals on the records is as follows:

Spiral 1: Dialogue spoken at normal speed.

Spiral 2: Repetition of the dialogue spoken at normal speed, but with a pause after each utterance. During the pause, repeat the utterance in a loud voice. DON'T WHISPER OR MUMBLE, and try to speak with the same speed you hear.

Spiral 3: Recombination dialogue, spoken at normal speed, consisting of words and phrases of the dialogue and of preceding dialogues (from Lesson 2 on).

Spiral 4: A number of grammar Drill Blocks illustrating the kinds of manipulations of words and phrases you must practice in order to acquire fluency in Bulgarian. The exercises are samples of the type of drills you will have in class.

Spiral 5: A short paragraph Reader, spoken at normal speed, containing the same elements as in Spirals 1 and 2.

Spiral 6: A number of questions, spoken at normal speed, based on the dialogue, the recombination dialogue, and the reader. There is a pause after each question. During the pause you are to answer with a complete statement. Speak in a loud voice. DON'T WHISPER OR MUMBLE.

Your main objective for each lesson is to memorize what is

spoken in Spirals 1 and 2 so that you can recite the dialogues easily and fluently and to drill on the dialogue so that you can use any part of it without hesitation where it fits in a conversation. Your grades for the first few weeks are based mainly on your ability to recite these dialogues by heart in class, with the visual cues as your only aid. So you should master thoroughly every spiral in this set of records.

In preparing an assignment, the following steps are recommended as the best procedure:

1. Listen twice to Spiral 1 of the dialogue assigned for the next day. Don't refer to your book.
2. Listen to and repeat Spiral 2 of the preceding day's dialogue once. Consult the visual cues or the phonetic transcription of the text if you need to, though this should not be necessary.
3. Listen once to Spiral 1 of the assigned dialogue. Use the visual cues as an aid.
4. Listen once to Spiral 3 and 5 of the preceding lesson.
5. Listen to Spiral 1 of the assigned dialogue until you can understand every utterance as it is being spoken. Use the visual cues as an aid.
6. Listen to and repeat Spiral 2 of the assigned dialogue twice. Use the phonetic transcription to help you in perfecting your pronunciation and grouping of words. If you have any difficulty in pronouncing single sounds, refer to Part 1,b for explanation of the symbols.

7. Listen twice to Spiral 3 of the assigned lesson.
8. Listen to and repeat Spiral 2 of the assigned dialogue.
Use the phonetic transcription to improve on your pronunciation and expression.
9. Listen once to Spirals 3 and 5 of the assigned lesson.
10. Repeat Step 8.
11. Listen to and answer the questions on Spiral 6 of the assigned lesson twice.
12. Try to speak all the assigned dialogue corresponding to Spirals 1 and 2. If you get stuck, check that particular utterance in the visual cues, the phonetic transcription, or the translations before you go on. If you still cannot remember, listen to and repeat Spiral 2. Try to say each utterance as fast as it is spoken on the record and with as much naturalness. Use the phonetic transcription to help you improve on the expression of what you are saying. Finally use the visual cues to help you remember the sequence of the utterances of the dialogue.
13. Listen to the oral drill blocks on Spiral 4 of the assigned lesson until you can understand every utterance as it is spoken.
14. Repeat Step 12.
15. Repeat Step 9.
16. Repeat Step 12.
17. Listen to and answer the questions on Spiral 6 of the assigned lesson.
18. Listen to and repeat the oral drill blocks on Spiral 4

of the assigned lesson until you can say each block as fast as it is spoken on the record.

19. Repeat Step 12 until you can recite the dialogue easily and fluently.

20. The next morning, just before going to class, repeat Step 12.

USE THESE STEPS AS A CHECKLIST:

The procedure suggested above is considered minimum preparation. It can be accomplished in less than the time you are expected to study outside of class hours. If you want to do better, and consequently spend more time in preparation, the first thing you should do is to expand on the review of preceding dialogues, especially Spiral 2. The next thing is to increase the number of times you practice Spirals 3, 4, and 5 of the assigned lesson. Your best bet on weekends is to practice Spirals 3, 4, and 5 of all the dialogues you've had, but not to the point of keeping you from relaxing and getting your mind off your Bulgarian. If you've studied the way you're supposed to, you owe it to yourself and to the Army to relax.

Nothing has been said about the hours when you should accomplish the suggested home preparation because individual circumstances vary so widely. It is worthwhile, however, to point out that if you can do at least 30 minutes of your studying before dinner, you're better off. The best thing is to take a 30 minute break after your last class, then study for at least 30 minutes, then eat dinner and relax for a short time afterward, and

finally go back to finish your assignment.

It's always a temptation to think that you could learn just as much and do it more pleasantly by studying with a friend. Don't you believe it. Unless you and your friend have the will-power of a Puritan minister, and unless one of you is an experienced language teacher and has a native Bulgarian pronunciation, avoid trying to study together for more than thirty minutes a day.

However, it can be rewarding to study together for about half an hour a day if you limit your joint study to two specific things and only those two:

1. Dividing between the two of you the roles in the dialogues and trying to recite the dialogue without hesitation. This applies to both the next day's dialogue and to any preceding one.
2. Trying to adapt the dialogues you have had to a little conversation between the two of you without attempting to say anything not specifically included in the lesson you've had.

The most important point to keep in mind during these first few weeks - and it remains important during the entire course - is this: Hurry up and make your first five thousand mistakes, and be sure to get as much profit from them as possible. The fastest way to learn a language is to make plenty of mistakes at the start, provided you're made aware of each mistake at once and then correct it. So don't be timid and embarrassed about your mistakes. Everybody expects them, and you need to make them. If you wait to say anything in Bulgarian until you

are absolutely sure you can say it just right, you'll never say anything. Throw yourself into this practice with enthusiasm and you'll come out OK. Never feel any embarrassment when your instructor corrects you.

There is no short cut to language learning. The materials and training aids given you are intended to make the process of acquiring Bulgarian as easy and effective as possible. Now it all depends on YOU. If you do your part well, follow instructions, and don't get easily discouraged, you will succeed, and before long you will be speaking Bulgarian.

**III. SYMBOLS USED IN THE TRANSCRIPTION
OF THE FIRST 10 DIALOGUES**

	Symbols of the Transcription	Cyrillic Alphabet	
1. VOWELS			
	a	а	like a in: father
	e	е	like e in: end, trend
	i	и	like ea in: meat, seat
	o	о	like o in: orb, lord, or
	u	ү	like oo in: pool, noon
	ž	ž	like u in: sun, fun
	y	ѣ	initially like y in: yet, yam, yoke, or in other positions, like y in: pay, say
	ъ	ъ	like y in: yoke
	yu	ю	like u in: use
	ya	я	like ya in: yacht
2. CONSONANTS			
	b	б	like b in: beer
	v	в	like v in: vent, vote
	g	г	like g in: get, goat
	d	д	like d in: do, did, dry

(Continues on the next page)

z	z	like z in: azure or like s in: pleasure
z	s	like z in: zone or like s in: music
k	k	like k in: sky, skin
l	l	like l in: late, leg
m	m	like m in: moon, mine
n	n	like n in: none, man
p	p	like p in: spy, speak, spin, spat
r	r	like r in: red, rule
s	c	like s in: so, haste
t	t	like t in: steak, stop
f	ɸ	like f in: full, fill
h	h	like h in: hot, have
ts	ts	like ts in: bate, nuts, it's
ch	χ	like ch in: chair, much, or church
sh	ʃ	like sh in: ship, shop
sht	χ	like the combination of sh t in: fresh tea

IV. BULGARIAN INTONATION

A. What is Intonation?

The rise and fall in pitch of the voice in speech is called intonation. In other words the intonation is the music, the melody of the speech. One learns a foreign language easier and faster, if he hears its melody while listening and reproduces it while speaking.

No melody can retain its character or be clearly perceived if it is performed in a tempo slower than that in which it was created. Such a false presentation leads to an inaccurate perception and makes the memorization difficult. Therefore a teacher should speak at normal speed while presenting the language, and the student should try to preserve that speed, while repeating after him.

Intonation is an organic part of speech and must be learned along with all other language features.

The intonation of English coincides with the Bulgarian in many instances.

The intonation can be: rising or falling.

There are four pitch levels of intonation in Bulgarian: 1. Low, 2. Mid, 3. High, 4. Extra High. In the examples below the numerals 1, 2, 3, and 4 will be used to indicate each level.

B. Basic Intonation Patterns in Bulgarian

a. Intonation in questions.

1. Questions formed with interrogative pronouns or adverbs standing in the beginning of the question have falling intonation. The interrogative pronoun or adverb carries the highest pitch. Ex.:

4	Kóy	Kzde'
3	ste	st
2	Vie?	mólivite
1		na Iván?

2. If the interrogative pronoun, adverb or particle is not in the beginning of the sentence, it has the highest pitch anyway with a rise on it and a fall afterwards. Ex.:

4		kvo'
3		ka- no-
2	Fsíchko tová	kázva?
1		

4		níshe li
3		nisma'?
2	Tóy	
1		

3. Questions ending with the interrogative particle li (る) rise usually with no fall after li. Ex.:

4	shite li?
3	Ilú-
2	
1	

4. Questions formed without any interrogative pronoun, adverb or particle are rising. The last word carries the highest pitch. Ex.:

4	ómin?
3	shni-
2	As s̄m
1	

b. Intonation in statements.

A plain statement has rising intonation in its first half and falling intonation in its second half, the highest pitch being around the middle of the statement. The end is usually a level lower than the beginning. Ex.:

4	ta nri
3	mása- nis-
2	Te s̄b na má-
1	ta.

4	i molo-
3	Chasít e sédem vi-
2	
1	na.

4	ískame da
3	Nie otídeme
2	na kíno.
1	

Additional Examples

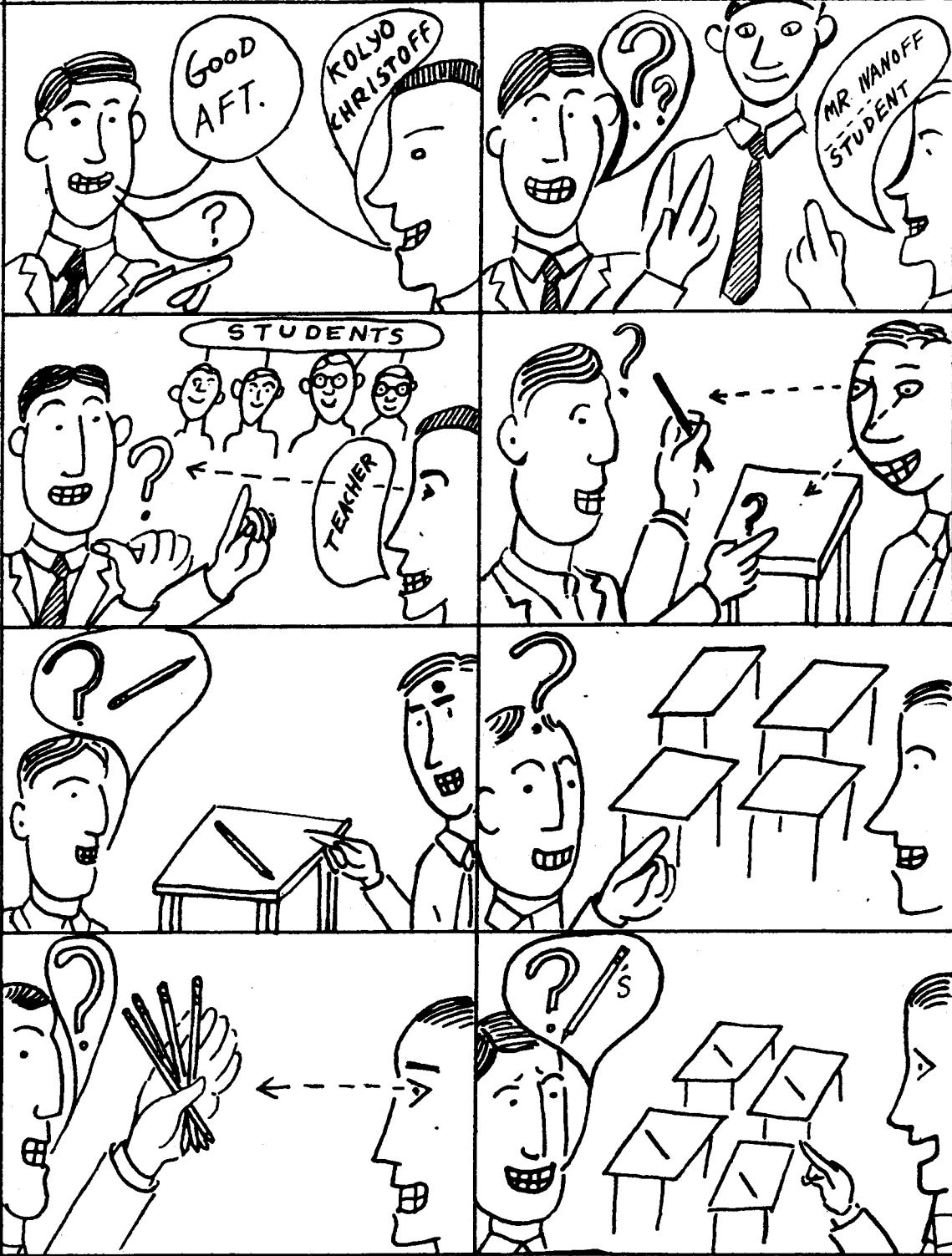
1. Ко - гá овáрнva хí - нотó ?
2. От гáратá хí - дé отíдe тóй ?
3. Нáма хí óв - ти ии бí - хéтк ?
4. На пíрвх якуáрх ра - бóткхте хí ?
5. Ние сме хáяхи па - риtе ти ?
6. Госпóхá Попова ще кúпи бíхéтк.

V. THE ACCENT

In Bulgarian any syllable can carry the accent. Like in English accent marks are not used. For the student's convenience, however, accent marks are used in the transcription of the first ten dialogues, in the Bulgarian text of all 15 dialogues, as well as in the vocabularies. About the accent in detail see Vol. II p.22-23

VI. BULGARIAN PRONUNCIATION LESSONS

PRONUNCIATION EXERCISES 1

LESSON 1

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

SPIRALS 1 & 2

1. Dobr̄ den!
2. Dobr̄ den!
3. Koy ste v̄ie?
4. As s̄m Kólyo Krístof.
5. Koy e toy?
6. Toy e gosnodín Ivanóf.
7. Kakf̄ e toy?
8. Toy e studént.
9. Kakf̄ s̄m as?
10. Vie ste uchítel.
11. Kakví ste v̄ie?
12. Nie s̄me studénti.
13. Kakv̄ e tová?
14. Tová e másy.
15. Kakv̄ e tová?
16. Tová e móliif.
17. Kde e mólivъ?
18. Molivъ e na másytsъ.
19. Kakv̄ e tová?
20. Tová s̄b mási.
21. Kakv̄ e tová?
22. Tová s̄b móliví.
23. Kde s̄b mólivite?
24. Te s̄b na másite.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ь like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; ó like b in beer; n like p in spy; x like h in hot; ch like ch in chair;

LESSON 1

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

1. Good day!
2. Good day!
3. Who are you?
4. I am Kolyo Christoff.
5. Who is he?
6. He is Mr. Ivanoff.
7. What is he?
8. He is student.
9. What am I?
10. You are teacher.
11. What are you?
12. We are students.
13. What is this?
14. This is table.
15. What is this?
16. This is pencil.
17. Where is pencil-the?
18. Pencil-the is on table-the.
19. What is this?
20. This are tables.
21. What is this?
22. This are pencils.
23. Where are pencils-the?
24. They are on tables-the.

IDIOMATIC

- Good afternoon!
- Good afternoon!
- Who are you?
I am Kolyo Christoff.
- Who is he?
He is Mr. Ivanoff.
- What is he?
He is a student.
- What am I?
You are a teacher.
- What are you?
We are students.
- What is this?
That is a table.
- What is this?
That is a pencil.
- Where is the pencil?
The pencil is on the table.
- What are these?
These are tables.
- What are these?
These are pencils.
- Where are the pencils?
They are on the tables.

LESSON 1

РАЗГОВОР

Spirals 1 & 2

1. Добър ден!
2. Добър ден!

3. Кой сте Ви?
4. Аз съм Коляо Христов.

5. Кой е той?
6. Той е господин Иванов.

7. Какъв е той?
8. Той е студент.

9. Какъв съм аз?
10. Вие сте ученици.

11. Какки сте Ви?
12. Ние сме студенти.

13. Какъв е Тома?
14. Тома е майка.

15. Какъв е Тома?
16. Тома е майка.

17. Къде е майката?
18. Майката е на масата.

19. Какъв е Тома?
20. Тома са майки.

21. Какъв е Тома?
22. Тома са майки.

23. Къде са майките?
24. Те са на масите.

LESSON 1

Spelling 3.

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ СЪМ УЧИТЕЛ.

ВИДЕ СТЕ СТУДЕНТ.

Какъв етъ Вие?
Аз съм студент.

Какъв съм аз?
Вие сте учители.

ТОЙ Е СТУДЕНТ.

Какъв е той?
Той е студент.

АЗ СЪМ КОЛЪЮ ХРИСТОВ.

ВИДЕ СТЕ ГОСПОДИН ПЕЧЕР.

ТОЙ Е ГОСПОДИН ИВАНОВ.

Кой етъ Вие?
Аз съм Колъю Христов.

Кой съм аз?
Вие сте господин Печер.

Кой е той?
Той е господин Иванов.

ТОВА Е МАСА.

Какво е това?
Това е маса.

ТОВА Е МОЛНИЯ.

Какво е това?
Това е молния.

МОЛНИЯ Е НА МАСАТА.

Къде е молният?
Молният е на масата.

ВИДЕ СЪМ УЧИТЕЛ.

ВИДЕ СТЕ СТУДЕНТИ.

Какък етъ Вие?
Ние съме студенти.

Какък съм аз?
Вие сте учители.

ТЕ СА СТУДЕНТИ.

Какък са те?
Те са студенти.

ТОВА СА МАСИ.

Какво е това?
Това са маси.

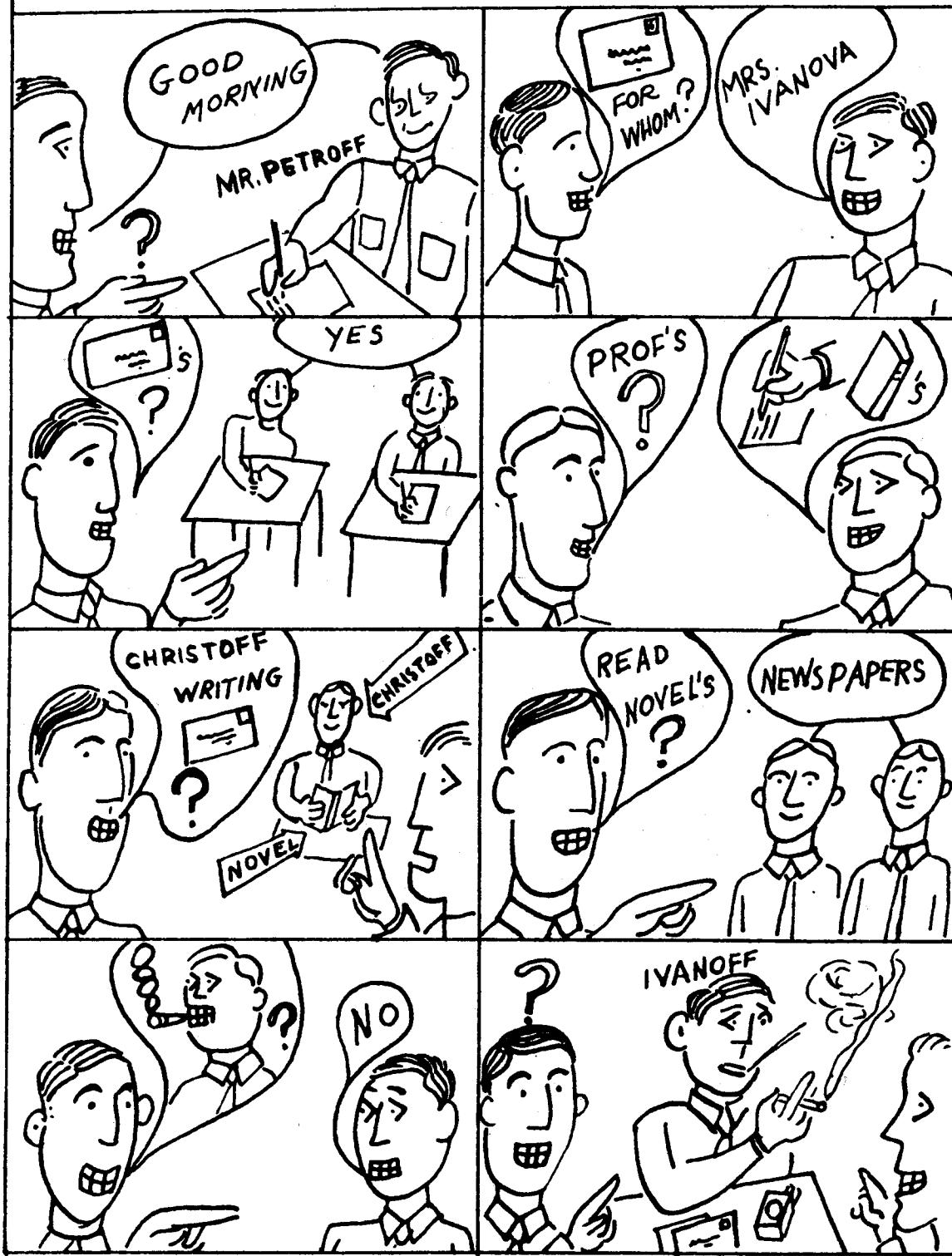
ТОВА СА МОЛНИИ.

Какво е това?
Това са молнии.

МОЛНИИТЕ СА НА МАСИТЕ.

Къде са молниите?
Молниите са на масите.

PRONUNCIATION EXERCISE 2

LESSON 2

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

SPIRALS 1 & 2

1. Doôrû útro!
2. Doôrû útro!
3. Kakvó prâvite, gosnodín Petróf?
4. As píshъ nismó.
5. Za kogó e nismóto?
6. To e za gosnowá Ivanóva.
7. Víe gosnodá, píshete li nismá?
8. Da, i nie písheme nismá.
9. A kakvó právyst uchítelite?
10. Te píshat' knigi.
11. Gosnodín Krístof píshe li nismó segá?
12. Ne, toy cheté román.
13. Víe chetéte li románi?
14. Ne, nie chetéme vésniči.
15. Púshite li?
16. Ne, as ne púshъ.
17. Koy púshi?
18. Gosnodín Ivanóf púshi.
19. Kádé púshi tóy?
20. Toy púshi f stáyť.
21. Kádé sъ uigárite?
22. Te sъ na másata do nismáta.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ee in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ь like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; yъ like you in young; 6 like b in beer; x like z in azure; n like p in spy; x like h in hot; ch like ch in chair; ц like ts in nuts; y like y in yet, pay;

LESSON 2

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

1. Good morning!
2. Good morning!
3. What do, Mr. Petroff?
4. I write letter.
5. For whom is letter-the?
6. It is for Mrs. Ivanova.
7. You, gentlemen, write letters?
8. Yes, and we write letters.
9. But what do teachers-the?
10. They write books.
11. Mr. Christoff write letter now?
12. No, he reads novel.
13. You read novels?
14. No, we read newspapers.
15. Smoke?
16. No, I no smoke.
17. Who smokes?
18. Mr. Ivanoff smokes.
19. Where smokes he?
20. He smokes in room-the.
21. Where are cigarettes-the?
22. They are on table-the by letters-the.

IDIOMATIC

- Good morning!
- Good morning!
- What are you doing, Mr. Petroff?
I'm writing a letter.
- For whom is the letter?
It's for Mrs. Ivanova.
- You, gentlemen, are you writing letters?
Yes, we're also writing letters.
- And what are the teachers doing?
They're writing books.
- Is Mr. Christoff writing a letter now?
No, he's reading a novel.
- Do you read novels?
No, we read newspapers.
- Do you smoke?
No, I don't smoke.
- Who's smoking?
Mr. Ivanoff is smoking.
- Where does he smoke?
He smokes in the room.
- Where are the cigarettes?
They are on the table next to the letters.

LESSON 2

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Добрó у́тро!
2. Добрó у́тро!

3. Каквó прáвите, го́сподин Петро́в?
4. Аз пíши письмá.

5. За кого́ е письмóто?
6. То е за го́сподинá Иванóва.

7. Бы́те, го́сподá, пíшете ли письмá?
8. Да, и я́же пíшеме письмá.

9. А каквó прáвят учíтелите?
10. Те пíшат кни́ги.

11. Го́сподин Ире́стов пíши ли письмó сегá?
12. Но, той четé ромáно.

13. Бы́те четéте ли ромáно?
14. Но, я́же четéме вéстници.

15. Пíшите ли?
16. Но, аз не пíша.

17. Кой пíши?
18. Го́сподин Иванóв пíши.

19. Къде са пíши той?
20. Той пíши в стáлта.

21. Къде са прíгáрите?
22. Те са на мя́сата до письмáта.

LESSON 2

Spiral 3

RECOMBINATION

Добър ден!
Добър ден!

Какво правите, господа?
Ние четем.

Вестникът ли четете?
Не, четеме книги.

Какво четете Вие, господин Иванов?
Аз чета вестник.

Кой вестник четете?
Чета "Хералд".

Къде са вестниките?
Те са на масата.

До книгите ли?
Да, до книгите.

Господин Петров чете ли вестник?
Не, той пише писмо.

Къде е писмото за госпожа Иванова?
То е в книгата.

А къде са прегарите?
Те са на вестниките.

Какво прави учителят?
Той пише писма.

За кого са писмата?
Те са за студентите.

Студентите пишат ли писма?
Не, те не пишат писма.

Какво правят те?
Те четат.

Какво четат?
Четат вестник и книги.

Кой пушки?
Ние пушиме.

Какво пушки?
Ние пушиме прегари.

Вие пушките ли, господин Христов?
Не, аз не пуша.

Кой пушки?
Господин Иванов пушки.

Кой пушки сега?
Учителят пушат.

Господин Петров пушки ли сега?
Не, той не пушки сега.

Какъв е той?
Той е студент.

Какъв етък Вие?
И аз съм студент.

Какво е това?
Това е книга.

Романът ли е?
Не, то е роман.

Къде е романът?
Той е до вестниките.

Къде е вестникът?
Той е на масата до момичето.

Къде са училилите?
Те са в стаята.

LESSON 2

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ЧЕТА РОМАН.
ВИЕ ЧЕТЕТЕ ВЕСТИНИК.

Какво четете Вие?
Аз чета вестник.
Какво чета аз?
Вие четете роман.
Аз чета ли роман?
Да, Вие четете роман.
Вие четете ли вестник?
Да, аз чета вестник.

ТОЙ ЧЕТЕ ПИСМО.

Какво чете той?
Той чете писмо.
Той чете ли писмо?
Да, той чете писмо.
Кой чете вестник?
Аз чета вестник.
Кой чете роман?
Вие четете роман.
Кой чете писмо?
Той чете писмо.

АЗ НЕ ЧЕТА ВЕСТИНИК.
ВИЕ НЕ ЧЕТЕТЕ РОМАН.
ТОЙ НЕ ЧЕТЕ КНИГА.

Вие четете ли роман?
Не, аз не чета роман.
Аз чета вестник.
Аз чета ли вестник?
Не, Вие не четете вестник.
Вие четете роман.
Той чете ли книга?
Не, той не чете книга.
Той чете писмо.

НИЕ ЧЕТЕМЕ РОМАНИ.
ВИЕ ЧЕТЕТЕ ВЕСТИНИЦИ.

Какво четете Вие?
Ние четеме вестинци.
Какво четеме ли?
Вие четете романы.
Ние четеме ли романы?
Да, Вие четете романы.
Вие четете ли вестинци?
Да, ние четеме вестинци.

ТЕ ЧЕТАТ ПИСМА.

Какво четат те?
Те четат писма.
Те четат ли писма?
Да, те четат писма.
Кой чете писма?
Те четат писма.
Кой чете романы?
Вие четете романы.
Кой чете вестинци?
Ние четеме вестинци.

НИЕ НЕ ЧЕТЕМЕ ВЕСТИНИЦИ.
ВИЕ НЕ ЧЕТЕТЕ РОМАНИ.
ТЕ НЕ ЧЕТАТ КНИГИ.

Вие четете ли романы?
Не, ние не четеме романы.
Ние четеме вестинци.
Ние четеме ли вестинци?
Не, Вие не четете вестинци.
Вие четете романы.
Те четат ли книги?
Не, те не четат книги.
Те четат писмо.

LESSON 2

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ПУША ЦИГАРИ.
ВИЕ ПУШИТЕ ЦИГАРИ.

Какво пушите Вие?
Аз пуша цигари.
Какво пуша аз?
Вие пушите цигари.
Вие пушите ли цигари?
Да, аз пуша цигари.
Аз пуша ли цигари?
Да, Вие пушите цигари.

ТОЙ ПУШИ ЦИГАРИ.

Какво пушки той?
Той пушки цигари.
Той пушки ли цигари?
Да, той пушки цигари.
Кой пушки цигари?
Той пушки цигари.
Кой пушки цигари?
Аз пуша цигари.
Кой пушки цигари?
Вие пушите цигари.

АЗ НЕ ПУША.
ВИЕ НЕ ПУШИТЕ.
ТОЙ НЕ ПУШИ.

Вие пушите ли?
Не, аз не пуша.
Аз пуша ли?
Не, Вие не пушите.
Той пушки ли?
Не, той не пушки.

НИЕ ПУШИМ ЦИГАРИ.
ВИЕ ПУШИТЕ ЦИГАРИ.

Какво пушите Вие?
Ние пушим цигари.
Какво пушим иже?
Вие пушите цигари.
Вие пушите ли цигари?
Да, ние пушим цигари.
Ние пушим ли цигари?
Да, Вие пушите цигари.

ТЕ ПУШАТ ЦИГАРИ.

Какво пушат те?
Те пушат цигари.
Те пушат ли цигари?
Да, те пушат цигари.
Кой пушки цигари?
Те пушат цигари.
Кой пушки цигари?
Ние пушим цигари.
Кой пушки цигари?
Вие пушите цигари.

НИЕ НЕ ПУШИМ.
ВИЕ НЕ ПУШИТИ.
ТЕ НЕ ПУШАТ.

Вие пушите ли?
Не, иже не пушим.
Ние пушим ли?
Не, Вие не пушите.
Те пушат ли?
Не, те не пушат.

LESSON 2

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Господин Иванов е студент в Монтерей. Той е добър студент. Сега той е в стаята. Той чете вестник и пушки пригара. Пригарите са на масата. Те са до книгите. И студентът Петров е в стаята сега. Той пише писмо. Писмото е за госпожа Иванова. И той пушки. Студентите са до масите. Те четат книги. Те не пушат.

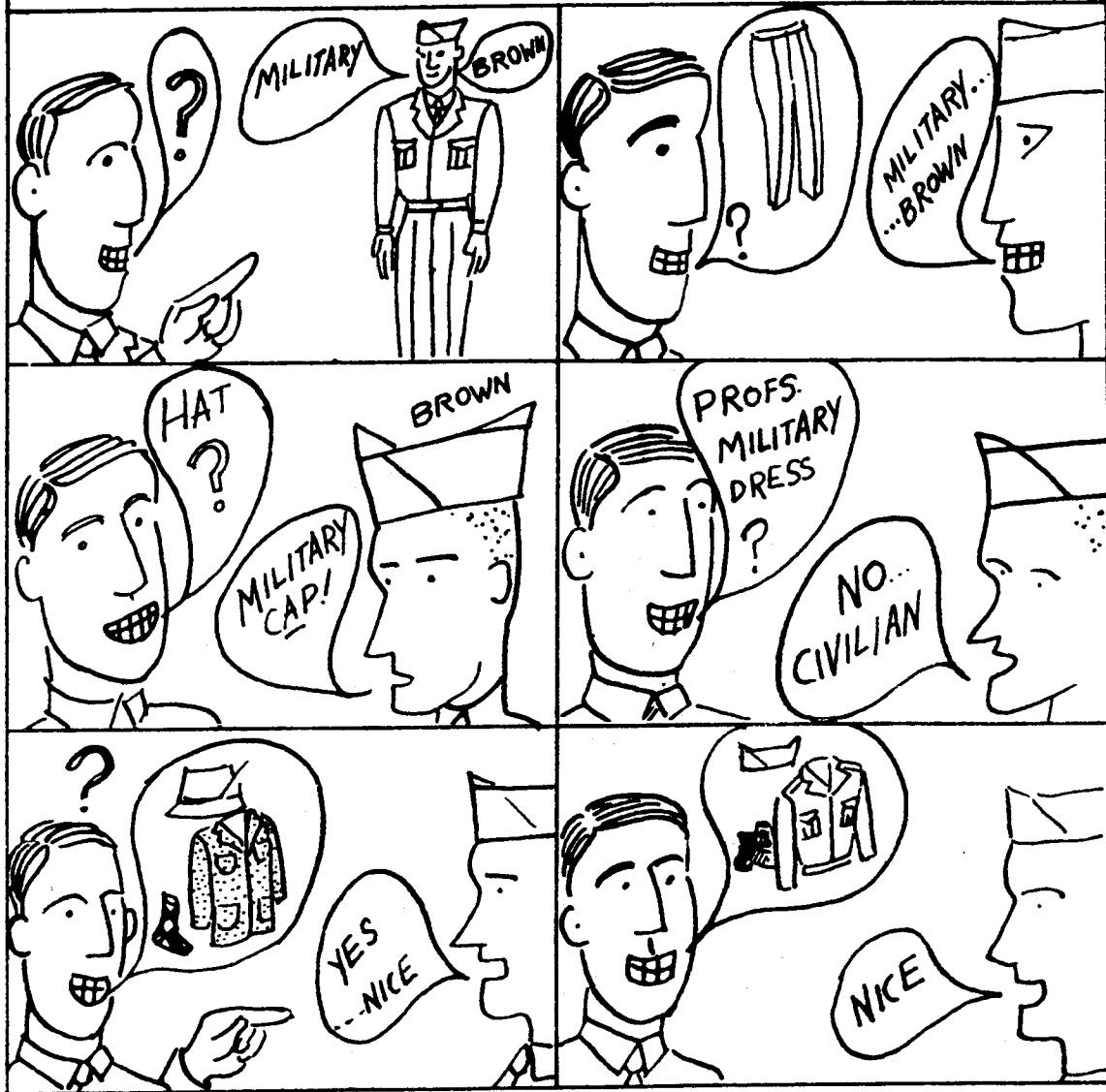
ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Spiral 6

Какъв е господин Иванов?
Къде е студент той?
Кой е студент в Монтерей?
Какъв студент е той?
Добър студент ли е той?
Къде е той сега?
Той в стаята ли е сега?
Какво прави той?
Вестник ли чете той?
Той роман ли чете?
Какво пушки той?
Къде са масите?
Къде са пригарите?
Пригарите на книгите ли са?

Къде е господин Петров?
И г-н Петров ли е в стаята?
Какъв е господин Петров?
Господин Петров студент ли е?
Господин Петров учили ли е?
Какво прави той сега?
Какво пише той сега?
Той писмо ли пише сега?
За кого е писмото?
За госпожа Иванова ли е писмото?
Господин Петров пушки ли сега?
Къде са студентите?
Какво правят те?
Студентите пишат ли писма сега?

PRONUNCIATION EXERCISE 3.

L E S S O N 3

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Kakvá unifórmá ímate?
2. As ímam voénnna unifórmá.
3. Kakvá e voénnata unifórmá?
4. Tya e kafyáva.
5. Kakéf pantalón násíte segá?
6. As násya voénen pantalón.
7. Kakéf цvyaat ímъ voénniyъ pantalón?
8. Toy e kafyáf.
9. Kakvá shánka násíte?
10. As ne násya shánka.
11. Kakvó násíte togáva?
12. Voénnó kénne.
13. Kakvó e voénnote kénne?
14. To e kafyávo.
15. Násybt li uchítelíte voénni dréxi?
16. Ne, te ímъt cívílni dréxi.
17. Víe ímate li cívílni dréxi?
18. Da, níe ímame cívílni dréxi.
19. Kakví sъ cívílnite dréxi?
20. Te sъ xíbaví.
21. Kakví sъ voénnite dréxi?
22. I te sъ xíbaví.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ь like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; yъ like you in young; ó like b in beer; zh like z in azure; н like p in spy; x like h in hot; ch like ch in chair; ц like ts in nuts; y like y in yet, pay;

LESSON 3

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

1. What uniform have you?
2. I have military uniform.

3. What is military-the uniform?
4. She is brown.

5. What trousers wear you now?
6. I wear military trousers.

7. What color has military-the trousers?
8. He is brown.

9. What hat wear you?
10. I no wear hat.

11. What wear you them?
12. Military cap.

13. What is military-the cap?
14. It is brown.

15. Wear teachers-the military clothes?
16. No. They have civilian clothes.

17. You have civilian clothes?
18. Yes, we have civilian clothes.

19. What are civilian-the clothes?
20. They are nice.

21. What are military-the clothes?
22. And they are nice.

IDIOMATIC

- What uniform do you have?
I have a military uniform.

- What color is the military uniform?
It is brown.

- What kind of trousers are you wearing now?
I'm wearing military trousers.

- What is the color of military trousers?
It is brown.

- What kind of hat are you wearing?
I'm not wearing a hat.

- What are you wearing then?
A military cap.

- What color is the military cap?
It is brown.

- Do the teachers wear military clothes?
No. They have civilian clothes.

- Do you have civilian clothes?
Yes, we have civilian clothes.

- How are the civilian clothes?
They are nice.

- How are the military clothes?
And they are nice.

LESSON 3

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Какъд униформа юмате?
2. Аз юмат военна униформа.
3. Какъд е военната униформа?
4. Ти е кафяв.
5. Какъв панталон носите сега?
6. Аз нося военен панталон.
7. Какъв цвет юма военният панталон?
8. Той е кафяв.
9. Каква шапка носите?
10. Аз не нося шапка.
11. Какво носите тогава?
12. Военно кепе.
13. Какво е военното кепе?
14. То е кафяво.
15. Носят ли учителите военни дрехи?
16. Не! Те юмат цивилни дрехи.
17. Вие юмате ли цивилни дрехи?
18. Да, ние юдаме цивилни дрехи.
19. Какви са цивилните дрехи?
20. Те са хубави.
21. Какви са военният дрехи?
22. И те са хубави.

L E S S O N 3

Spiral 3

R E C O M B I N A T I O N

Какво е това?
Това е кепе.

Какво е кепето?
Кепето е военно.

Къде е военното кепе?
То е до дрехите.

Вие студент ли сте?
Да, аз съм студент.

Имате ли военна униформа?
Да, аз имам военна униформа.

Каква е военната униформа?
Тя е хубава.

Какъв цвят има военната униформа?
Тя има кафяв цвят.

Панталонът военни ли е?
Да, панталонът е военен.

Какъв е военният панталон?
Той е кафяв.

Хубав ли е?
Да, той е хубав.

Какки дрехи идат аз?
Вие идвате пръвши дрехи.

А студентите какво идват?
Те идват униформи.

Къде са студентите?
Те са в стаята.

Какво правят те?
Те чупат и пишат пищма.

Какво прави господин Попов сега?
Той идва книга.

За кого са книгите?
Книгите са за учителите.

Какво носят студентите сега?
• Те носят книги.

Къде носят те книгите?
Те носят книгите в стаята.

Имате ли кафяв молив?
Да, имам.

На масата ли е кафявият молив?
Не, той не е на масата.

Какъв цвят има маската?
Тя е кафява.

Вие идвате ли кафява маска?
Не, аз не идва кафява маска.

Кой идва кафяви маски?
Учителите идват кафяви маски.

А какво идват Вие, господи?
Ние идвате военни кепета.

Кафяв ли са военните кепета?
Да, те са кафяви.

Хубави ли са те?
Да, те са хубави.

Какво четете?
Чета пищмо.

Къде са военният?
Те са на кафявата маса.

LESSON 3

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

МОЛНИЙТ Е КАФЯВ.

Какъв е молният?
Молният е кафяв.

Кафяв ли е молният?
Да, молният е кафяв.

УНИФОРМАТА Е КАФЯВА.

Каква е униформата?
Униформата е кафява.

Кафява ли е униформата?
Да, униформата е кафява.

КЕПЕТО Е КАФЯВО.

Какво е кепето?
Кепето е кафяво.

Кафяво ли е кепето?
Да, кепето е кафяво.

ДРЕХИТЕ СА КАФЯВИ.

Какви са дрехите?
Дрехите са кафливи.

Кафливи ли са дрехите?
Да, дрехите са кафливи.

LESSON 3

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

ВОЕННИЯТ ПАНТАЛОН Е НА МАСАТА.

Къде е военният панталон?
Военният панталон е на масата.

На масата ли е военният панталон?
Да, военният панталон е на масата.

До масата ли е военният панталон?
Не, военният панталон не е до масата.
Военният панталон е на масата.

Цръмният панталон на масата ли е?
Не, цръмният панталон не е на масата.
Военният панталон е на масата.

Как панталон е на масата?
Военният панталон е на масата.

ВОЕННАТА УНИФОРМА Е НА МАСАТА.

Къде е военната униформа?
Военната униформа е на масата.

На масата ли е военната униформа?
Да, военната униформа е на масата.

До масата ли е военната униформа?
Не, военната униформа не е до масата.
Военната униформа е на масата.

Как униформа е на масата?
Военната униформа е на масата.

LESSON 3

GRAMMAR DRILL BLOCKS

Spiral 4

ВОЕННОТО КЕПЕ Е НА МАСАТА.

Къде е военното кепе?
Военното кепе е на масата.

На масата ли е военното кепе?
Да, военното кепе е на масата.

До масата ли е военното кепе?
Не, военното кепе не е до масата.
Военното кепе е на масата.

ВОЕННИТЕ ДРЕХИ СА НА МАСАТА.

Къде са воените дрехи?
Воените дрехи са на масата.

На масата ли са воените дрехи?
Да, воените дрехи са на масата.

До масата ли са воените дрехи?
Не, воените дрехи не са до масата.
Воените дрехи са на масата.

Приемните дрехи на масата ли са?
Не, приемните дрехи не са на масата.
Воените дрехи са на масата.

LESSON 3

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ИМАМ ПРИЧИНИ ДРЕХИ.
ВИЕ ИМАТЕ ВОЕННИ ДРЕХИ.

Какво имате Вие?
Аз имам военни дрехи.
Какво имам аз?
Вие имате причинни дрехи.
Вие имате ли военни дрехи?
Да, аз имам военни дрехи.
Аз имам ли причинни дрехи?
Да, Вие имате причинни дрехи.
Какви дрехи имате Вие?
Аз имам военни дрехи.
Какви дрехи имам аз?
Вие имате причинни дрехи.

НИЕ ИМАМЕ ПРИЧИНИ ДРЕХИ.
НИЕ ИМАТЕ ВОЕННИ ДРЕХИ.

Какво имате Вие?
Ние имаме военни дрехи.
Какво имаме ние?
Вие имате причинни дрехи.
Вие имате ли военни дрехи?
Да, ние имаме военни дрехи.
Ние имаме ли причинни дрехи?
Да, Вие имате причинни дрехи.
Какви дрехи имате Вие?
Ние имаме военни дрехи.
Какви дрехи имаме ние?
Вие имате причинни дрехи.

ТОЙ ИМА КАФЯВА УНИФОРМА.
ТЯ ИМА КАФЯВА УНИФОРМА.

Какво има той?
Той има кафява униформа.
Той има ли кафява униформа?
Да, той има кафява униформа.
Каква униформа има той?
Той има кафява униформа.
Кой има военни дрехи?
Аз имам военни дрехи.
Кой има причинни дрехи?
Вие имате причинни дрехи.
Кой има кафява униформа?
Той има кафява униформа.

ТЕ ИМАТ КАФЯВИ УНИФОРМИ.

Какво имат те?
Те имат кафяви униформи.
Те имат ли кафяви униформи?
Да, те имат кафяви униформи.
Каква униформа имат те?
Те имат кафява униформа.
Кой има военни дрехи?
Ние имаме военни дрехи.
Кой има причинни дрехи?
Вие имате причинни дрехи.
Кой има кафява униформа?
Те имат кафява униформа.

LESSON 3

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Господин Иванов има военна униформа. Военната униформа е кафява. Тя е хубава. Той има и приватни дрехи. И те са хубави. Той не носи приватни дрехи сега. Той носи военна униформа. Панталонът на униформата е кафяв. И калето е кафяво. Госпожа Иванова има кафява шапка. Тя носи кафява шапка сега.

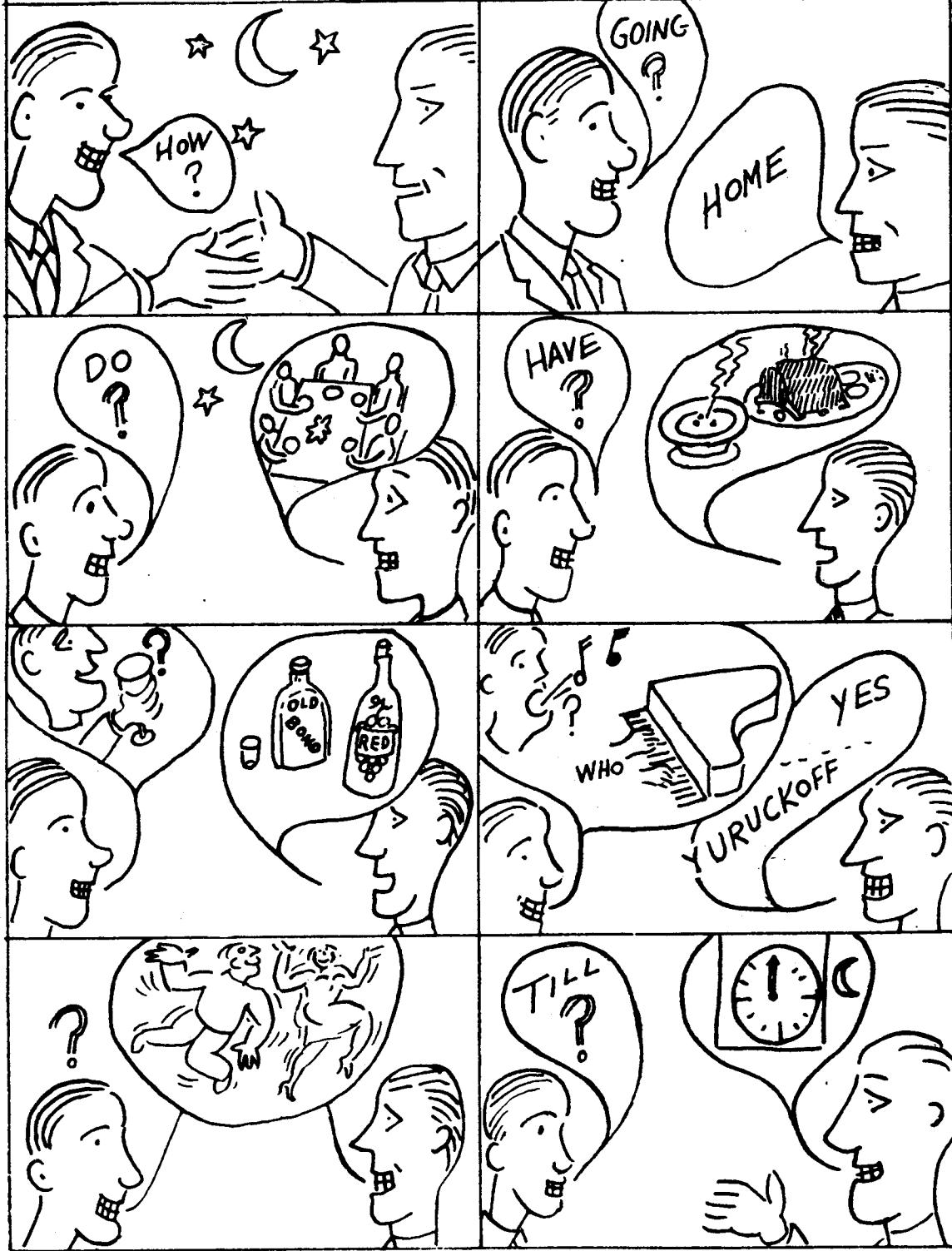
Студентите не носят приватни дрехи сега. Те носят военна униформа. Учителите носят приватни дрехи.

ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Spiral 6

Кой има военна униформа?	Госпожа Иванова има ли шапка?
Какво има господин Иванов?	Каква шапка има тя?
Какъв цвет има военната униформа?	Тя носи ли кафява шапка сега?
Кафява ли е военната униформа?	Какви дрехи носят студентите сега?
Тя хубава ли е?	Студентите носят ли приватни дрехи сега?
Г-н Иванов има ли приватни дрехи?	Кой носи приватни дрехи?
Те хубави ли са?	Учителите носят ли военна униформа?
Той носи ли приватни дрехи сега?	Вие какво носите сега?
Какво носи той сега?	Вие имате ли приватни дрехи?
Военна униформа ли носи той сега?	Какво е това каше?
Какъв цвет има панталонът на военната униформа?	Това каше военно ли е?
Кафяв ли е панталонът на униформата?	Къде са студентите сега?
Какво е калето?	Какво правят те?
Кафяво ли е военното каше?	Учителят носи ли приватни дрехи сега?
	Той има ли униформа?

PRONUNCIATION EXERCISE 4.

LESSON 4

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Dóbъr vécher!
2. Dóbъr vécher!
3. Kak ste?
4. Dobré sъm, blagodaryá.
5. Kde' otívate?
6. Otívam f kúšti.
7. Kakvo' shte právite dovečhera?
8. Shte imám gоsti na vechérya.
9. Kakvo' shte vechéryate?
10. Shte yadém súna i ágneshko pеcheno.
11. A kakvo' shte píete?
12. Shte píeme rakiya i chervéno víno.
13. Shte pеete li?
14. Da, shte pеeme.
15. Koy shte svíri namiáno?
16. Gosnodín Yurúkof shte svíri na níamo.
17. Shte tanquvate li?
18. Da, fsíchki shte tanquvъt.
19. Do koga' shte stoíte?
20. Shte stoíme do molunóshť.
21. Dovíxdane!
22. Dovíxdane!

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ь like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like ya in yoke; yѣ like you in young; ő like b in beer; ь like z in azure; ń like p in spy; x like h in hot; ch like ch in chair; ц like ts in nuts; y like y in yet, pay; yu like u in use;

L E S S O N 4

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL	IDIOMATIC
1. Good evening!	Good evening!
2. Good evening!	Good evening!
3. How are?	How are you?
4. Well am, thanks.	I'm well, thank you.
5. Where go?	Where are you going?
6. Go in home.	I'm going home.
7. What will do tonight?	What will you do tonight?
8. Will have guests at supper.	I'll have guests for supper.
9. What will supper?	What will you have for supper?
10. Will eat soup and lamb roast.	We'll have soup and roast lamb.
11. And what will drink?	What will you drink?
12. Will drink whisky and red wine.	We'll drink whisky and red wine.
13. Will sing?	Will you sing?
14. Yes, will sing.	Yes, we'll sing.
15. Who will play on piano?	Who will play the piano?
16. Mr. Yurookoff will play on piano.	Mr. Yurookoff will play the piano.
17. Will dance?	Will you dance?
18. Yes, all will dance.	Yes, all will dance.
19. Till when will stay?	Till when will you stay?
20. Will stay till midnight.	We'll stay till midnight.
21. Good-by.	Goodby.
22. Good-by.	Goodby.

LESSON 4

РАЗГОВОР

Spirals 1 & 2

1. Добър вечер!
2. Добър вечер!

3. Как оте?
4. Добрé съм, благодаря.

5. Къде отивате?
6. Отивам в кино.

7. Какво ще правите днесчера?
8. Ще имам гости на вечеря.

9. Какво ще вечерят?
10. Ще ядем супа и агнешко пъченено.

11. А какво ще пият?
12. Ще пием ракия и червено вино.

13. Не пяте ли?
14. Да, не пяме.

15. Кой ще смири на пиано?
16. Господин Бруков ще смири на пиано.

17. Не танцувате ли?
18. Да, войчките ще танцуват.

19. Докога ще стоите?
20. Ще стоиме до полунощ.

21. Довиждане!
22. Довиждане!

LESSON 4

Spiral 3

RECOMBINATION

Добър ден!
Добър ден! Как сте?

Добре съм, благодаря. Вие как сте?
И аз съм добре, благодаря.

Как е господата?
Добре е, има гости.

Къде отивате?
Отивам в стаята.

Какво ще правите в стаята?
Ще пиша писма.

Докога ще пишете?
Ще пиша до довечера.

А какво ще правите тогава?
Тогава ще чета вестници.

Докога ще стоите в стаята?
Ще стоя до полуноч.

Какво ще пишете?
Ще пия червено вино.

Хубаво ли е червеното вино?
Да, то е хубаво.

Ще пияте ли ракия?
Да, ще пия.

Кой свири на пиано в стаята?
Господин Тихов свири на пиано.

Как свири той?
Той свири добре.

Кой пее?
Студентите пеят.

Хубаво ли пеят?
Да, те пеят хубаво.

Вие пеете ли?
Да, пея.

Къде ще вечеряте?
Ще вечерям в къщи.

Какво ще ядете?
Ще ям агненка печено.

Какви дрехи ще носяте довечера?
Ще нося военна униформа.

Кафявата ли униформа ще носите?
Да, ще нося кафявата униформа.

Кой стои до господин Христов?
Г-н Недев стои до г-н Христов.

Ще танцуват ли те?
Да, ще танцуват.

Как танцува той?
Той танцува хубаво.

Какво правят те сега?
Те пият ракия.

Какво носи госпожа Петрова?
Тя носи книги.

Кога ще чете тя книгите?
Довечера.

Докога ще чете?
До полуноч.

Довиждане!
Довиждане!

LESSON 4

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ИД ПИЯ ВИНО.
ВИЕ ИД ПИМЕ РАКИЯ.

Какво ид пиете вие?
Аз ид пия ракия.

Какво ид пия аз?
Вие ид пиете вино.

Вие ид пиете ли ракия?
Да, аз ид пия ракия.

Аз ид пия ли вино?
Да, Вие ид пиете вино.

НИИЕ ИД ПИМЕ ВИНО.
НИИЕ ИД ПИМЕ РАКИЯ.

Какво ид пиете вие?
Ние ид пиреме ракия.

Какво ид пиреме аз?
Вие ид пиете вино.

Вие ид пиете ли ракия?
Да, ние ид пиреме ракия.

Ние ид пиреме ли вино?
Да, Вие ид пиете вино.

ТОЙ ИД ПИЕ ЧЕРВЕНО ВИНО.
ТЯ ИД ПИЕ ЧЕРВЕНО ВИНО.

Какво ид пие той?
Той ид пие червено вино.

Той ид пие ли червено вино?
Да, той ид пие червено вино.

Кой ид пие ракия?
Аз ид пия ракия.

Кой ид пие вино?
Вие ид пиете вино.

Кой ид пие червено вино?
Той ид пие червено вино.

ТЕ ИД ПИЯТ ЧЕРВЕНО ВИНО.

Какво ид пият те?
Те ид пият червено вино.

Те ид пият ли червено вино?
Да, те ид пият червено вино.

Кой ид пие ракия?
Ние ид пиреме ракия.

Кой ид пие вино?
Вие ид пиете вино.

Кой ид пие червено вино?
Те ид пият червено вино.

LESSON 4

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ НЕ ЧЕТА РОМАН.
ВИЕ НЕ ЧЕТЕТЕ ВЕСТИНИК.

Какво ще четете Вие?
Аз ще чета вестник.

Какво ще чета аз?
Вие ще четете роман.

Вие ще четете ли вестник?
Да, аз ще чета вестник.

Аз ще чета ли роман?
Да, Вие ще четете роман.

ТОЙ НЕ ЧЕТЕ ПИСМО.
ТЯ НЕ ЧЕТЕ ПИСМО.

Какво ще чете той?
Той ще чете писмо.

Той ще чете ли писмо?
Да, той ще чете писмо.

Кой ще чете вестник?
Аз ще чета вестник.

Кой ще чете роман?
Вие ще четете роман.

Кой ще чете писмо?
Той ще чете писмо.

НИГ НЕ ЧЕТЕМЕ РОМАНИ.
ВИЕ НЕ ЧЕТЕТЕ ВЕСТИНИЦИ.

Какво ще четете Вие?
Ниг ще четате вестници.

Какво ще четате ниг?
Вие ще четете романни.

Вие ще четете ли вестници?
Да, ниг ще четате вестници.

Ниг ще четате ли романни?
Да, Вие ще четете романни.

ТЕ НЕ ЧЕТАТ ПИСМА.

Какво ще четат те?
Те ще четат писма.

Те ще четат ли писма?
Да, те ще четат писма.

Кой ще чете вестници?
Ниг ще четате вестници.

Кой ще чете романни?
Вие ще четете романни.

Кой ще чете писма?
Те ще четат писма.

LESSON 4

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ НЕ СЪМ В КЪДИ.
ВИДЕ НЕ СТЕ В СТАЯТА.

Къде не сте Вие?
Аз не съм в стаята.

Къде не стъм аз?
Вие не сте в къди.

Вие в стаята ли не сте?
Да, аз не съм в стаята.

Аз в къди ли не съм?
Да, Вие не сте в къди.

Кой не е в стаята?
Аз не съм в стаята.

Кой не е в къди?
Вие не сте в къди.

НИНЕ НЕ СМЕ В КЪДИ.
ВИДЕ НЕ СТЕ В СТАЯТА.

Къде не сте Вие?
Ние не сме в стаята.

Къде не сме иже?
Вие не сте в къди.

Вие в стаята ли не сте?
Да, ние не сме в стаята.

Ние в къди ли не сме?
Да, Вие не сте в къди.

Кой не е в стаята?
Ние не сме в стаята.

Кой не е в къди?
Вие не сте в къди.

КЕПЕТО НЕ Е НА МАСАТА.

Къде не е кепето?
Кепето не е на масата.

На масата ли не е кепето?
Да, кепето не е на масата.

КЕПЕТА НЕ СА НА МАСАТА.

Къде не са кепетата?
Кепетата не са на масата.

На масата ли не са кепетата?
Да, кепетата не са на масата.

LESSON 4

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Госпожа Друкова отива в къщи. Тя носи червено вино. Тя ще има гости на вечеря. Те ще вечерят в осем часа. Всички ще ядат супа и агнешко печено. Червеното вино е за гостите. Те ще пият и ракия. Госпожа Друкова не пие ракия. Тя пие вино. Господин Друков ще свиря на пиано. Гостите ще пият и танцуваат. Те ще стоят до полуноч.

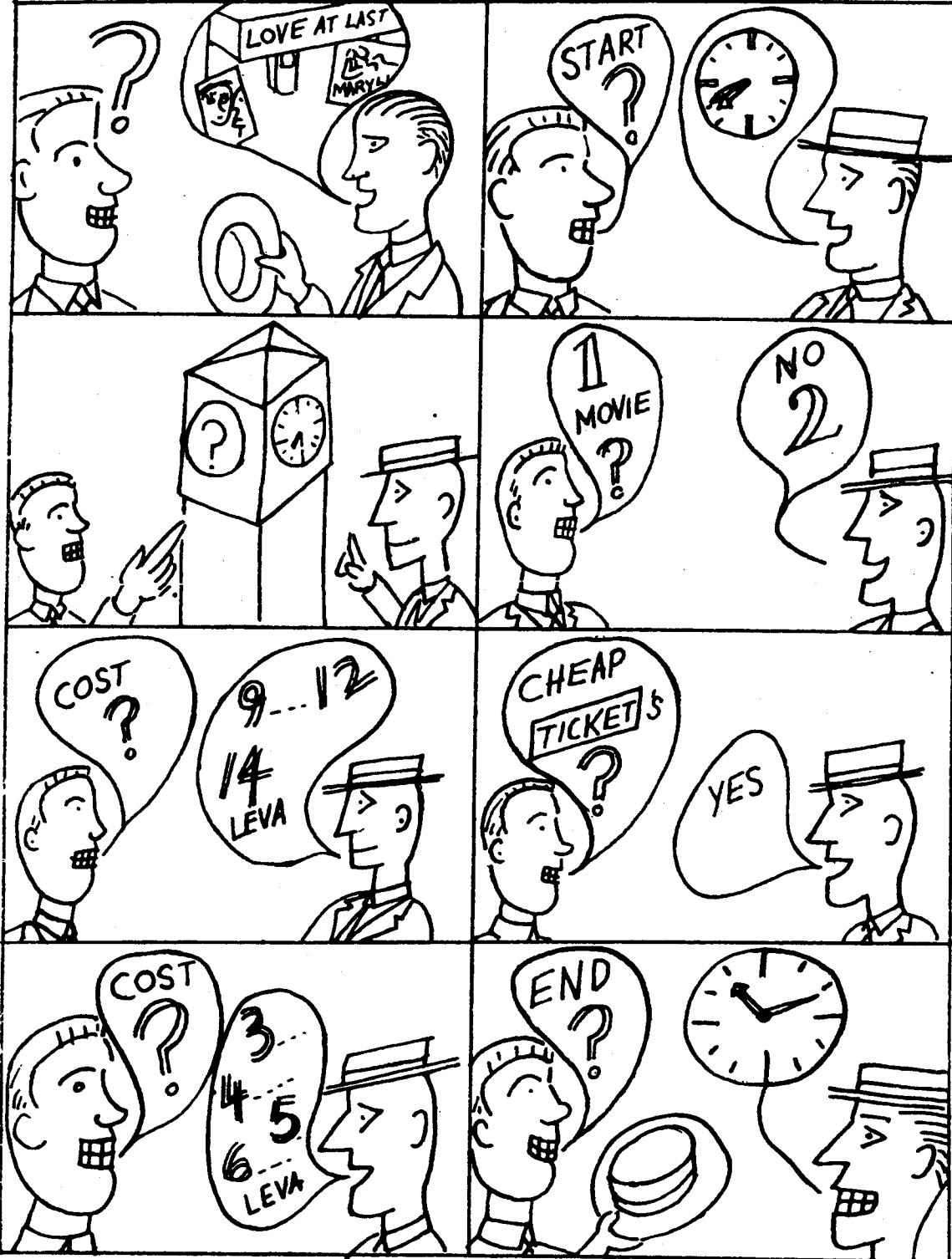
ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Spiral 6

- Къде отива госпожа Друкова?
Кой отива в къщи?
Госпожа Друкова в къщи ли отива?
Какво носи тя?
Тя ракия ли носи?
Тя ще има ли гости на вечеря?
Какво ще ядат гостите?
Те ще ядат ли супа?
Те ще ядат ли и агнешко печено?
За кого е червеното вино?
За гостите ли е червеното вино?
Какво ще пият гостите?
Те ще пият ли и ракия?
Госпожа Друкова пие ли ракия?
Какво пие тя?
Какво ще прави господин Друков?
Какво ще правят гостите?
Докога ще стоят те?
- Какво ще правят довечера?
Ще пийте ли пъма довечера?
Кой ще вечеря в къщи?
Къде ще вечерят?
Щите ли вино?
Вие пийте ли ракия?
Ще ядете ли агнешко печено довечера?
Вие ядете ли супа?
Студентите ядат ли сега?
Вие танцувате ли?
Студентите танцуват ли сега?
Те пият ли сега?
Вие пеете ли?
Вие свирите ли на пиано?
Г-н Христов свиря ли на пиано сега?
Кой танцува хубаво?
Кога ще четете книжите?
Ще четете ли вестниците довечера?
Цивилни дрехи ли ще носите довечера?
За кого е това вино?
Ще имате ли гости довечера?
Какво ще вечерят?

PRONUNCIATION EXERCISE

5.

LESSON 5

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Kde otívate?
2. Otívam na kíno.
3. Kogá pochva kínoto?
4. F ósým chasť bez dváyset i dve minúti.
5. Kóiko e chasť segá?
6. Chasť e sédym i polovína.
7. Edín film li dávst?
8. Ne, dávst dva fílma.
9. Kóliko strúvst biletítie?
10. Dévet, dvanáyset i chetrináyset léva.
11. Nyáma li éftini biletí?
12. Da, íma i éftini.
13. Kóliko strúvst te?
14. Tri, chétri, met i shes léva.
15. Kogá svírshva kínoto?
16. F edináyset i déset.
17. Néka da výrvím togáva!
18. Da výrvím.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ь like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; yъ like you in young; б like b in beer; x like z in azure; н like p in spy; x like h in hot; ч like ch in chair; ц like ts in nuts; y like y in yet, pay; yu like u in use;

LESSON 5

TRANSLATION OF THE DIALOGUE :

LITERAL

1. Where go?
2. Go to movies.

3. When start movies-the?
4. In 8 hour-the without 22 minutes.

5. What is hour-the now?
6. Hour-the is 7 and half.

7. One film give?
8. No, give two films.

9. How-much cost tickets-the?
10. 9, 12 and 14 leva.

11. No-have cheap tickets?
12. Yes, have and cheap.

13. How-much cost they?
14. 3, 4, 5 and 6 leva.

15. When finish movies-the?
16. In 11 and 10.

17. Let go then.
18. Let go.

IDIOMATIC

- Where are you going?
I'm going to the movies.
- When does it start?
At twenty-two minutes to eight.
- What is the time now?
The time is seven thirty.
- Is there a single movie?
No, there's a double feature.
- How much do the tickets cost?
9, 12 and 14 leva.
- Aren't there any cheap tickets?
Yes, there are cheap ones, too.
- How much do they cost?
3, 4, 5 and 6 leva.
- When does the show finish?
At eleven ten.
- Let's go then.
Let's go.

LESSON 5

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Къде стъпвате?
2. Откъм на киното.
3. Кога изчезва киното?
4. В осем часа без двайсет и две минути.
5. Колко е часът сега?
6. Часът е седем и петдесет.
7. Едни филми ли дават?
8. Не, дават две филма.
9. Колко отръщат бихътите?
10. Двайсет, двадесет и четиридесет лева.
11. Няма ли бързинки бихътни?
12. Да, има и бързинки.
13. Колко отръщат те?
14. Три, четири, пет и шест лева.
15. Кога отбива киното?
16. В единадесет и десет.
17. Нека да върнем тогава!
18. Да върнем.

LESSON 5

Spiral 3

RECOMBINATION

На кино ли отивате?
Да, на кино отивам.

Имате ли бикети?
Не, нямам бикети.

Колко струват едните бикети?
Те струват от един до три лева.

Колко филма дават?
Дават един филм.

Хубав ли е?
Да, хубав е.

Какво носят?
Нося две книги и два вестника.

Хубави ли са книгите?
Да, те са хубави.

Колко струват книгите?
Червената струва двайсет лева.

А кафявата?
Тя струва четиридесет лева.

Кога ще вечерят?
В осем часа и половина.

Колко ще струва една вечеря?
Струва от десет до четиридесет лева.

Колко лева имате?
Имам двайсет лева.

Да върнем тогава!
Добре, нека да върнем.

Да пием вино!
Не, да пием ракия!

Колко струва ракията?
Пет лева.

Да пием и вино!
Да, нека да пием червено вино.

Бутони ли е червленото вино?
Да, струва четири лева.

Не ядете ли агнешко печено?
Да, ще ям.

До кога ще стояте?
Не стоя до девет и половина.

Какви дрехи ще носят?
Не нося военни униформи.

Колко военни униформи имате?
Имам две военни униформи.

Колко прегари пушите на ден?
Пуша от 10 до 20 прегари на ден.

Колко струват прегарите?
Един, два и три лева.

Къде отиват господата?
Те отиват на вечеря.

Кога почва вечерята?
В девет часа.

Не имат ли агнешко печено на вечеря?
Да, ще ям.

Да ядем печено тогава!
Нека да ядем.

Кога свършила вечерята?
В полунощ.

LESSON 5

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ИМАМ ЕДНО ПИСМО.
ВИЕ ИМАТЕ ДВЕ ПИСМА.

Какво имам аз?
Вие имате едно писмо.
Какво имате Вие?
Аз имам две писма.
Аз едно писмо ли имам?
Да, Вие имате едно писмо.
Вие две писма ли имате?
Да, аз имам две писма.
Колко писма имам аз?
Вие имате едно писмо.
Колко писма имате Вие?
Аз имам две писма.
Кой има едно писмо?
Вие имате едно писмо.
Кой има две писма?
Аз имам две писма.

АЗ ИМАМ ЕДНА КНИГА.
ВИЕ ИМАТЕ ДВЕ КНИГИ.

Какво имам аз?
Вие имате една книга.
Какво имате Вие?
Аз имам две книги.
Аз една книга ли имам?
Да, Вие имате една книга.
Вие две книги ли имате?
Да, аз имам две книги.
Колко книги имам аз?
Вие имате една книга.
Колко книги имате Вие?
Аз имам две книги.

АЗ ИМАМ МОЛИВ.
ВИЕ ИМАТЕ МОЛИВИ.

Какво имам аз?
Вие имате молив.
Какво имате Вие?
Аз имам моливи.
Аз имам ли молив?
Да, Вие имате моливи.
Вие имате ли моливи?
Да, аз имам моливи.

АЗ ИМАМ ЕДИН МОЛИВ.
ВИЕ ИМАТЕ ДВА МОЛИВА.
ТОЙ ИМА ТРИ МОЛИВА.

Какво имам аз?
Вие имате един молив.
Какво имате Вие?
Аз имам два молива.
Какво има той?
Той има три молива.
Кой има един молив?
Вие имате един молив.
Кой има два молива?
Аз имам два молива.
Кой има три молива?
Той има три молива.
Колко молива имам аз?
Вие имате един молив.
Колко молива имате Вие?
Аз имам два молива.
Колко молива има той?
Той има три молива.

LESSON 5

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

НА МАСАТА ИМА ЧЕТИРИ МОЛДИВА.

Какво има на масата?
На масата има четири молдиви.

Колко молдиви има на масата?
На масата има четири молдиви.

Три молдива ли има на масата?
Не, на масата има четири молдиви.

НА МАСАТА ИМА ПЕТ МОЛДИВА.

Какво има на масата?
На масата има пет молдиви.

Колко молдиви има на масата?
На масата има пет молдиви.

Две молдиви ли има на масата?
Не, на масата има пет молдиви.

НА МАСАТА ИМА ШЕСТ ПИСМА.

Какво има на масата?
На масата има шест писма.

Колко писма има на масата?
На масата има шест писма.

Пет писма ли има на масата?
Не, на масата има шест писма.

НА МАСАТА ИМА СЕДЕМ КНИГИ.

Какво има на масата?
На масата има седем книги.

Колко книги има на масата?
На масата има седем книги.

Една книга ли има на масата?
Не, на масата има седем книги.

НА МАСАТА ИМА ОСЕМ ПИСМА.

Какво има на масата?
На масата има осем писма.

Колко писма има на масата?
На масата има осем писма.

Едно писмо ли има на масата?
Не, на масата има осем писма.

НА МАСАТА ИМА ДЕВЕТ МОЛДИВА.

Какво има на масата?
На масата има девет молдиви.

Колко молдиви има на масата?
На масата има девет молдиви.

Едни молдиви ли има на масата?
Не, на масата има девет молдиви.

L E S S O N 5

ЧЕТИВО - R E A D E R

Spiral 5

Сега часът е седем и половина. Студентът Пенев отива на кино. Киното почва в съсм часа без двайсет и две минути. То отваря в единайсет и десет минути. Дават два хубави филма. Едният билет в това кино струват три, четири, пет и шест лева. Скъпите струват девет, дванайсет и четырнадесет лева.

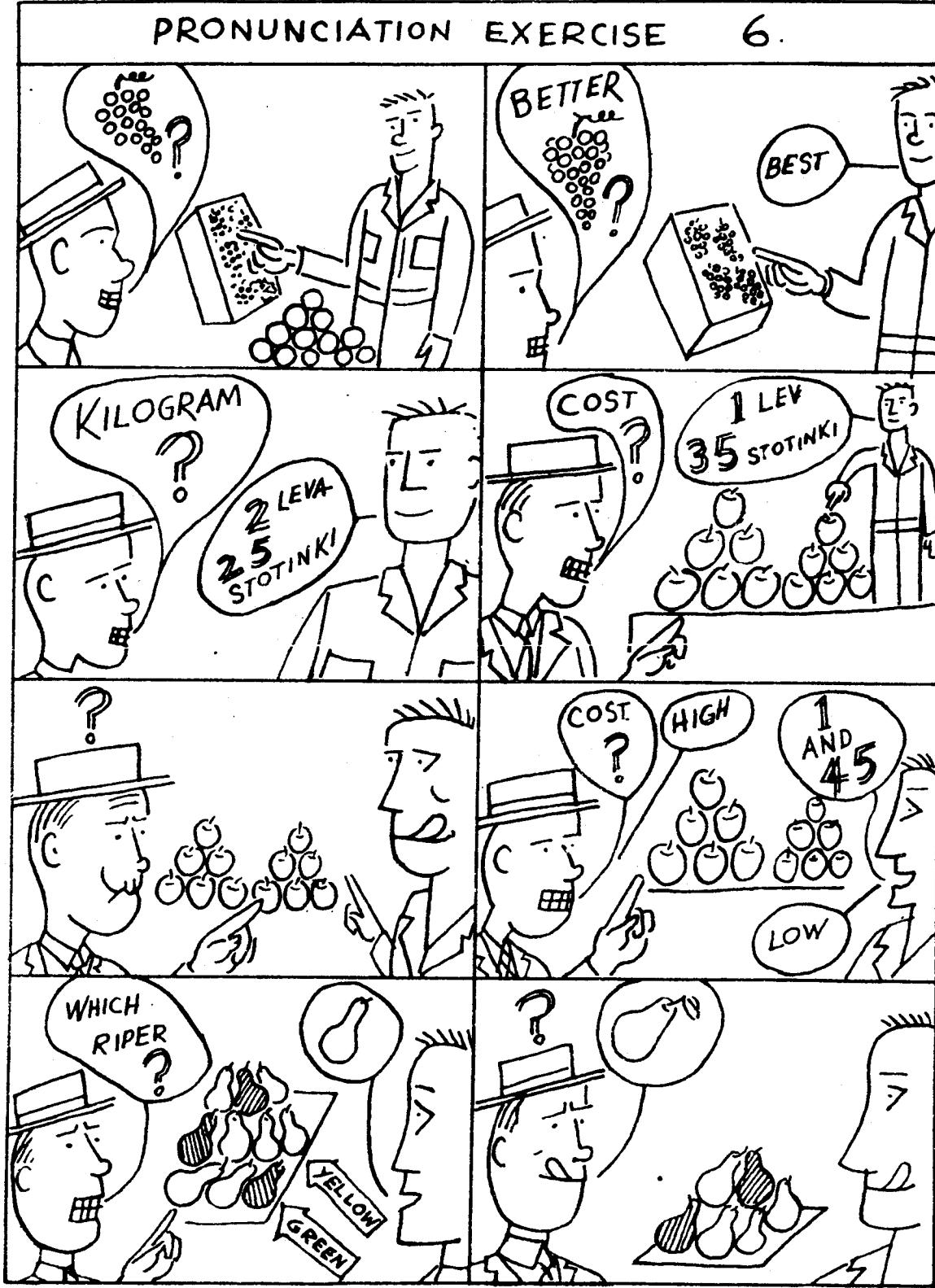
Студентът Недев не отива на кино. Той отива в къщи. Той иска две книги и два вестника. Той ще идва пакма до девет часа. Тогава ще чете вестниците. Той ще чете вестниците до единайсет часа.

Spiral 6

ВЪПРОСИ - Q U E S T I O N S

Колко е часът сега?	Кога ще вечеряте?
Какво прави студентът Пенев?	Колко отрува една вечеря?
В къди ли отива студентът Пенев?	Колко отрува един вестник?
Кога почва киното?	Колко струват два вестника?
Кога отваря киното?	Колко цигари пушите на ден?
Един филм ли дават?	Колко военни униформи имате?
Колко филма дават?	Колко отруват цигарите?
Хубави ли са филмите?	Колко струват евтините цигари?
Има ли евтини билети?	Колко отруват скъпите цигари?
Колко струват евтините билети?	Колко лева имате?
Колко струват скъпите билети?	Колко отрува ракията?
На кино ли отива студентът Недев?	Колко отрува червеното вино?
Къде отива той?	Колко книги има на масата?
Какво иска той?	Колко моливи има на масите?
Колко книги иска той?	Колко студента има в стаята?
Колко вестника иска той?	Колко учители има в стаята?
Какво ще прави той до девет часа?	Колко маси има в стаята?
Той ще чете ли до девет часа?	Колко кепета имате Вие?
Докога ще чете той?	Колко кепета има в стаята?
До полукосц ли ще чете той?	Колко моливи има той?

PRONUNCIATION EXERCISE 6.

LESSON 6

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Ímate li xućavo grózde?
2. Da, ímam. Eto!
3. Nyámate li poč-xibavo ot tová?
4. Tová e náy-xibavoto.
5. Kólko strúva kilóto?
6. Dva leva i dváyset i net stotínski.
7. Kólko strúvbt yačvltkite?
8. Poč-drebnite strúvbt edín lef i tríyset i net stotínski.
9. Ne s̄ li kíseli?
10. Ne, mnógo s̄ slátki.
11. Kólko strúvbt poč-edrite?
12. Edín i chetiríyset i net.
13. Ne s̄ li mnógo skýni?
14. Segá s̄ poč-eftini, otkólkoto poč-rano.
15. Koř krúshi s̄ poč-zreli?
16. Kálítite s̄ poč-zreli ot zeleníte.
17. Fkúsmi li s̄?
18. Da, te s̄ náy-fkusnite i náy-sochnite.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ž like ū in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; yš like you in young; 6 like b in beer; ž like z in azure; n like p in spy; x like h in hot; ch like ch in chair; ū like ts in nuts; y like y in yet, pay; yu like u in use;

LESSON 6

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL	IDIOMATIC
1. Have-you nice grape?	Have you nice grapes?
2. Yes, have-I.	Yes, I have. Here.
3. No-have-you more-nice from that?	Haven't you any better ones than those?
4. This is most-nice-the.	These are the best.
5. How-much cost-it kilogram-the?	How much is a kilogram?
6. Two leva and 25 stotinki.	Two leva and 25 stotinki.
7. How-much cost-they apples-the?	How much do the apples cost?
8. More-small-the cost-they one lev and 35 stotinki.	The smaller ones cost 1 lev and 35 stotinki.
9. No are-they sour?	Aren't they sour?
10. No, much are-they sweet.	No, they're very sweet.
11. How-much cost-they more-big-the?	How much are the bigger ones?
12. 1 and 45.	1 and 45.
13. No are-they much expensive?	Aren't they very expensive?
14. Now are-they more-cheap, than more-early.	They're now cheaper than before.
15. Which pears are more-ripe?	Which pears are riper?
16. Yellow-the are more-ripe from green-the.	The yellow ones are riper than the green ones.
17. Tasty are-they?	Are they tasty?
18. Yes, they are most-tasty-the and most-juicy-the.	They are the tastiest and juiciest.

LESSON 6

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Йдате ли хубаво гръбаде?
2. Да, юмам. Ето!
3. Йдате ли по-хубаво от това?
4. Това е най-хубавото.
5. Колко струва кислото?
6. Два лева и двайсет и пет стотинки.
7. Колко струват ябълките?
8. По-дребните струват един лев и тридесет и пет стотинки.
9. Не са ли кисели?
10. Не, много са сладки.
11. Колко струват по-едрите?
12. Едни и четиридесет и пет.
13. Не са ли много скъпи?
14. Сега са по-бързини, отколкото по-рано.
15. Кои кръущи са по-зрели?
16. Йдати са по-зрели от зелените.
17. Вкусни ли са?
18. Да, те са най-вкусните и най-сочните.

L E S S O N 6

Spiral 3

• R E C O M B I N A T I O N

Колко струва гроадето?
Три лева и 40 стотинки.

Не е ли много скъпо?
Да, скъпо е.

Нямате ли по-евтино?
Да, нямам и по-евтино.

Колко струва то?
То струва 2 лева и 30 стотинки.

Колко струва най-евтиното?
Два лева.

Сладко ли е?
Не, кисело.

Хълтото гроаде ли е по-сладко?
Да, хълтото е по-сладко от зеленото.

Зрели ли са хълтиите круши?
Да, зрели са.

Колко струва кицото?
Едни лев и 22 стотинки.

Нямате ли по-едри?
Не, те са най-едрите.

Колко струват дребните ябълки?
Едни лев и 12 стотинки кицото.

Нямате ли по-едри?
Не, няма.

Хубави ли са?
Много са хубави.

Сочни ли са?
Да, те са много сочни.

Как са най-хубавите ябълки?
Най-дребните са най-хубави.

Кой е най-добрият студент?
Георги е най-добрият.

Христо по-добър ли е от Иван?
Не, Иван е по-добър от Христо.

Какви дрехи носят те?
Те носят всички дрехи.

Имат ли привилни дрехи?
Да, имат.

Как са по-хубави?
Всичките са по-хубави от привилните.

Зелената униформа по-хубава ли е от кафявата?
Не, кафявата е по-хубава от зелената.

Къде е господината?
Тя е на гости.

Не пее ли на гостите?
Да, ще пее.

Кой от гостите ще свири на пиано?
Господин Христо ще свири.

Вие на гости ли отивате?
Не, аз отивам на кино.

Скъпи ли са билетите?
Сега са по-скъпи, отколкото по-рано.

Колко струват най-евтините?
Най-евтините струват два лева.

А най-скъпите?
Най-скъпите струват 14 лева.

LESSON 6

GRAMMAR DRILL BLOCKS

Spiral 4

ИВАН Е ПО-ДОБЪР ОТ ХРИСТО.

Кой е по-добър от Христо?

Иван е по-добър от Христо.

Иван по-добър ли е от Христо?

Да, Иван е по-добър от Христо.

Христо по-добър ли е от Иван?

Не, Христо не е по-добър от Иван.

Иван е по-добър от Христо.

ГЕОРГИ Е НАЙ-ДОБЪР ОТ ВСИЧКИ.

Кой е най-добър от всички?

Георги е най-добър от всички.

Георги най-добър ли е от всички?

Да, Георги е най-добър от всички.

Христо най-добър ли е от всички?

Не, Христо не е най-добър от всички.

Георги е най-добър от всички.

КРУШИТЕ СА ПО-СЛАДКИ ОТ ЯБЪЛКИТЕ.

Как са по-сладки: крушите или яблуките?

Крушите са по-сладки от яблуките.

Крушите по-сладки ли са от яблуките?

Да, крушите са по-сладки от яблуките.

Яблуките по-сладки ли са от крушите?

Не, яблуките не са по-сладки от крушите.

Крушите са по-сладки от яблуките.

ГРОЗДЕТО Е НАЙ-СЛАДКО ОТ ТРИТЕ.

Гроздето най-сладко ли е от трите?

Да, гроздето е най-сладко от трите.

Крушите най-сладки ли са?

Не, крушите не са най-сладки.

Гроздето е най-сладко.

LESSON 6

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Георги Иванов има много хубаво грозде. Той има по-хубаво от това. Това е най-хубавото. Гроздето не е много скъпо. То струва два лева и двайсет и пет стотинки. Той има и по-евтино грозде от това. По-евтиното грозде струва един лев и четиридесет стотинки. То не е много хубаво. То е залено и кисело.

Георги Николов има хубави ябълки и крури. По-дребните ябълки струват един лев и трийсет и пет стотинки. Те не са кисели. Те са много сладки. По-едрите ябълки струват един лев и четиридесет и пет стотинки. Те не са много скъпи. Сега те са по-евтини отколкото по-рано. Той има кълти и зелени крури. Кълтите крури са по-зрели от зелените. Те са и най-вкусните и най-сочните.

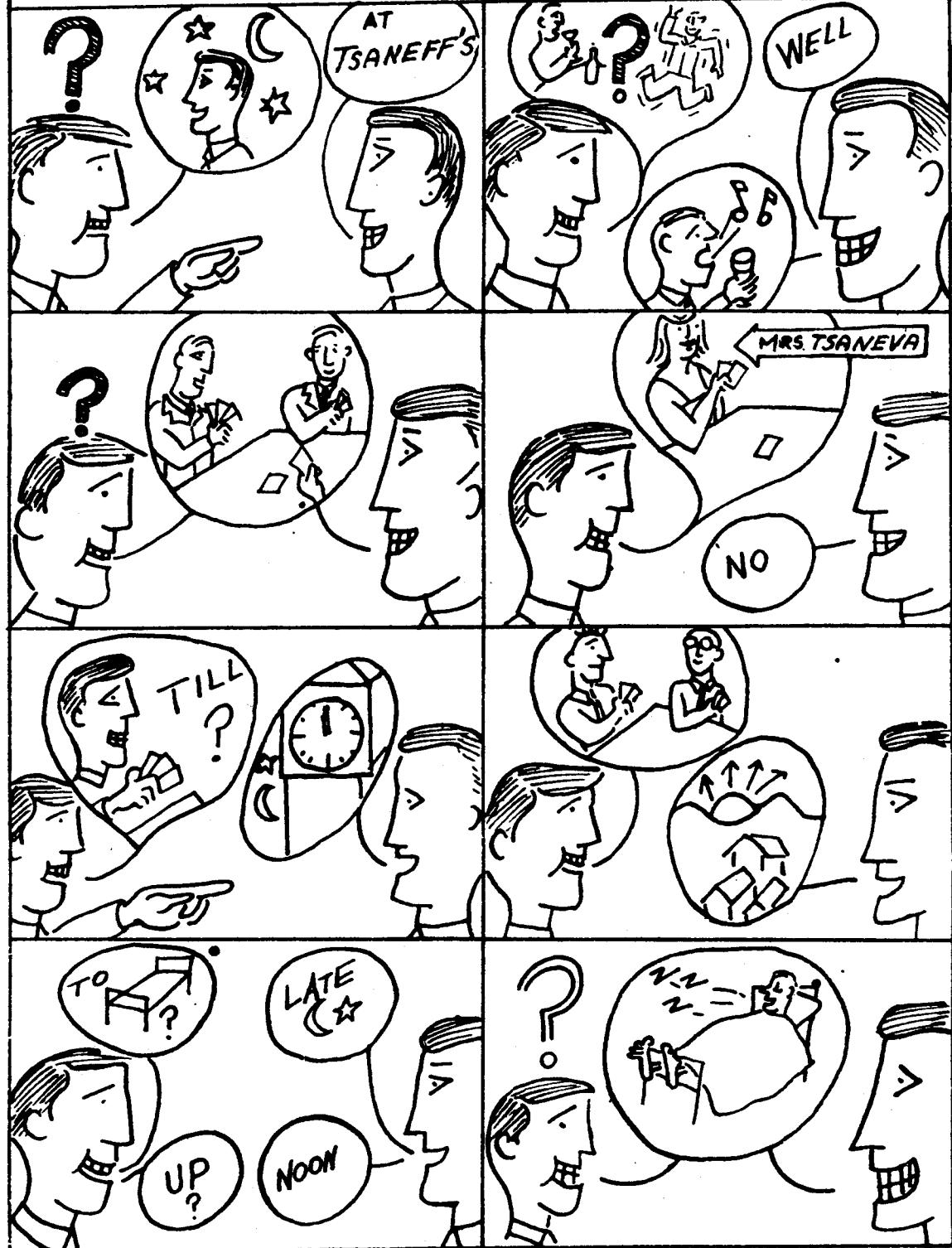
Spiral 6

ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Какво има Георги Иванов?
Какво е гроздето на Георги Иванов?
Той има ли по-хубаво от това?
Това грозде най-хубавото ли е?
Скъпо ли е гроздето?
Колко струва гроздето?
Той има ли по-евтино грозде от това?
Колко струва по-евтиното грозде?
Хубаво ли е това грозде?
Сладко ли е това грозде?
Георги Николов има ли ябълки?
Той има ли крури?
Какви са ябълките и круриите?
Колко струват по-дребните ябълки?
Кисели ли са те?
Какви са по-дребните ябълки?
Колко струват по-едрите ябълки?
Много ли са скъпи по-едрите ябълки?
Сега те по-скъпи ли са отколкото по-рано? Има ли червено грозде?

Какви крури има той?
Как са по-зрели?
Сочни ли са те?
Вкусни ли са те?
Ядете ли ябълки?
Вие ядете ли ябълки сега?
Ябълките по-хубави ли са от круриите?
Имате ли една крура?
Ядете ли зелени крури?
Гроздето по-сочно ли е от ябълките?
Къде са ябълките?
Ядете ли ябълки на вечеря?
Кога ядете крури?
Зелените крури по-сладки ли са от кълтите?
Ябълките по-скъпи ли са от гроздето?
Цветниците дрехи по-хубави ли са от военната униформа?

PRONUNCIATION EXERCISE 7.

L E S S O N 7

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Къде буáкте snóshti?
2. Byax u йánevi.
3. Kak ptrekáraxte?
4. Ptrekárax mnógo xúðavø.
5. Kakvo' pträvixte tam?
6. Пíxme i пuáxme.
7. Igráxte li na kárti?
8. Da, igráxme.
9. Gosnoká йáneva igrá li?
10. Ne, tya ne igrá.
11. Dokogá igráxte?
12. As igráx do molunósh.
13. A drúgite?
14. Te igráxa do sutrintá.
15. Kogá si légnyxte?
16. As si légnyx mnógo késno.
17. Kogá stanýxte?
18. Stanýx po obyát.
19. Kak snáxte?
20. Snax mnógo dobré.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ь like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; yz like you in young; б, Б like b in beer; x like z in azure; н like p in spy; x like h in hot; ч like ch in chair; ц like ts in nuts; y like y in yet, pay; ю like u in use;

LESSON 7

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

1. Where were-you last-night?
2. Was-I at Tsaneff's'.
3. How spent-you?
4. Spent-I very nicely.
5. What did-you there?
6. Drank-we and sang-we.
7. Played-you cards?
8. Yes, played-we.
9. Mrs. Tsaneva played?
10. No, she not played.
11. Till when played-you?
12. I played till midnight.
13. And others-the?
14. They played till morning.
15. When went-to-bed-you?
16. I went-to-bed very late.
17. When got-up-you?
18. Got-up-I at noon.
19. How slept-you?
20. Slept-I very well.

IDIOMATIC

- Where were you last night?
I was at Tsaneff's'.
- How did you pass the time?
I passed the time very well.
- What did you do there?
We drank and sang.
- Did you play cards?
Yes, we did.
- Did Mrs. Tsaneva play?
No, she didn't play.
- How long did you play?
I played till midnight.
- And the others?
They played till morning.
- When did you go to bed?
I went to bed very late.
- When did you get up?
I got up at noon.
- How did you sleep?
I slept very well.

LESSON 7

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Кадé бáхте снóми?
2. Бах у Цáнови.
3. Как прекáрахте?
4. Прекáрах много хúбаво.
5. Каквó прáвите там?
6. Пíсме и пíсме.
7. Игráхте ли на мáрти?
8. Да, игráхе.
9. Господá Цáнова игrá ли?
10. Не, тя не игrá.
11. Докога играхте?
12. Аз играх до полуночí.
13. А друѓите?
14. Те играха до сутринтá.
15. Когá си лéгнахте?
16. Аз си лéгнах много хéсно.
17. Когá стáнахте?
18. Стáнах по обид.
19. Как спíхте?
20. Спах много добрé.

LESSON 7

Spiral 3

RECOMBINATION

Бяхте ли на кино снощи?
Не, не бях.

Къде бяхте?
Бях на гости.

Студентите бяха ли там?
Не всички бяха там.

Там ли вечеряхте?
Да, там вечерях.

Пяхте ли ракия?
Не, аз не пях ракия.

Кой пия ракия?
Студентите пияха.

Какво пиха другите гости?
Те пиха бира и вино.

Вие пихте ли вино?
Аз пях червено вино.

Танцувахте ли у Цанева?
Да, всички танцувахахме.

Вие смиряхте ли на пиано снощи?
Не, аз не смирях на пиано.

Кой смири на пиано снощи?
Един от гостите смири на пиано.

Пяхте ли там?
Не, аз не пях.

Кой пия у Цанева?
Госпожа Цанева пия.

Другите пияха ли?
Да, всички пияха.

Играхте ли на карти снощи?
Не, не играхахме.

До кога стояхте там?
Стоях до сутринта.

До кога стоя госпожа Попова?
Тя стоя до полуноч.

До кога стояха другите гости?
Те стояха до два-три часа.

Прекарахте ли хубаво?
Да, всички прекарахахме много хубаво.

Какви дрехи носихте снощи?
Аз носих пръвмани дрехи.

И студентите ли носиха пръвмани дрехи?
Не, те носиха военна униформа.

В колко часа си легнахте?
Легнах си в 6 часа сутринта.

Спахте ли добре?
Не, не спах много добре.

Кога станахте?
Станах в 11 и половина.

Кога стала господската?
Тя стала по-рано.

Какво правихте тогава по обяд?
Аз четох вестници.

И господската ли чете вестници?
Не, тя чете роман.

Писахте ли писма?
Не, не писахах писма.

LESSON 7

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ СТАНАХ КЪСНО.
ВИЕ СТАНАХТЕ РАНО.

Кога станахте вие?
Аз станах рано.
Кога станах аз?
Вие станахте късно.
Вие станахте ли рано?
Да, аз станах рано.
Аз станах ли късно?
Да, Вие станахте късно.
Вие късно ли станахте?
Не, аз не станах късно.
Аз станах рано.
Аз рано ли станах?
Не, Вие не станахте рано.
Вие станахте късно.

ТОЙ СТАНА ПО ОБЯД.
ТЯ СТАНА ПО ОБЯД.

Кога стана той?
Той стана по обяд.
Той стана ли по обяд?
Да, той стана по обяд.
Той стана ли рано?
Не, той не стана рано.
Той стана по обяд.
Кой стана рано?
Аз станах рано.
Кой стана късно?
Вие станахте късно.
Кой стана по обяд?
Той стана по обяд.

НИЕ СТАНАХМЕ КЪСНО.
ВИЕ СТАНАХТЕ РАНО.

Кога станахте вие?
Ние станахме рано.
Кога станахме ние?
Вие станахте късно.
Вие станахте ли рано?
Да, ние станахме рано.
Ние станахме ли късно?
Да, Вие станахте късно.
Вие късно ли станахте?
Не, ние не станахме късно.
Ние станахме рано.
Ние рано ли станахме?
Не, Вие не станахте рано.
Вие станахте късно.

ТЕ СТАНАХА ПО ОБЯД.

Кога станаха те?
Те станаха по обяд.
Те станаха ли по обяд?
Да, те станаха по обяд.
Те станаха ли рано?
Не, те не станаха рано.
Те станаха по обяд.
Кой стана рано?
Ние станахме рано.
Кой стана късно?
Вие станахте късно.
Кой стана по обяд?
Те станаха по обяд.

LESSON 7

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ИГРАХ ДО ПОЛУНОЦ.
НИЕ ИГРАХАМЕ ДО СУТРИНТА.

Докога играхте Вие?
Аз играх до сутринта.
Докога играх аз?
Вие играхте до полуноч.
Вие играхте ли до сутринта?
Да, аз играх до сутринта.
Аз играх ли до полуноч?
Да, Вие играхте до полуноч.
Вие до полуноч ли играхте?
Не, аз не играх до полуноч.
Аз играх до сутринта.
Аз до сутринта ли играх?
Не, Вие не играхте до сутринта.
Вие играхте до полуноч.

НИЕ ИГРАХАМЕ ДО ПОЛУНОЦ.
НИЕ ИГРАХАТЕ ДО СУТРИНТА.

Докога играхте Вие?
Ние играхме до сутринта.
Докога играхме ние?
Вие играхте до полуноч.
Вие играхте ли до сутринта?
Да, ние играхме до сутринта.
Ние играхме ли до полуноч?
Да, Вие играхте до полуноч.
Вие до полуноч ли играхте?
Не, ние не играхме до полуноч.
Ние играхме до сутринта.
Ние до сутринта ли играхме?
Не, Вие не играхте до сутринта.
Вие играхте до полуноч.

ТОЙ ИГРА ДО КЪСНО.
ТЯ ИГРА ДО КЪСНО.

Докога игра той?
Той игра до късно.
Той игра ли до късно?
Да, той игра до късно.
Кой игра до сутринта?
Аз играх до сутринта.
Кой игра до полуноч?
Вие играхте до полуноч.
Кой игра до късно?
Той игра до късно.

ТЕ ИГРАХА ДО КЪСНО.

Докога играха те?
Те играха до късно.
Те играха ли до късно?
Да, те играха до късно.
Кой игра до сутринта?
Ние играхме до сутринта.
Кой игра до полуноч?
Вие играхте до полуноч.
Кой игра до късно?
Те играха до късно.

LESSON 7

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Господин и госпожа Христови бяха у Цаневи снощи. Те прекараха много хубаво там. Те пиха вино и ракия и пяха до късно. Те играха на карти. Госпожа Цанева не игра на карти. Христови играха до полунощ, а другите играха до сутринта. Христови си легнаха много късно. Госпожа Христова си легна в два часа. Господин Христов си легна по-късно. Той си легна в четири часа. Те станаха по обяд. Те спаха много добре.

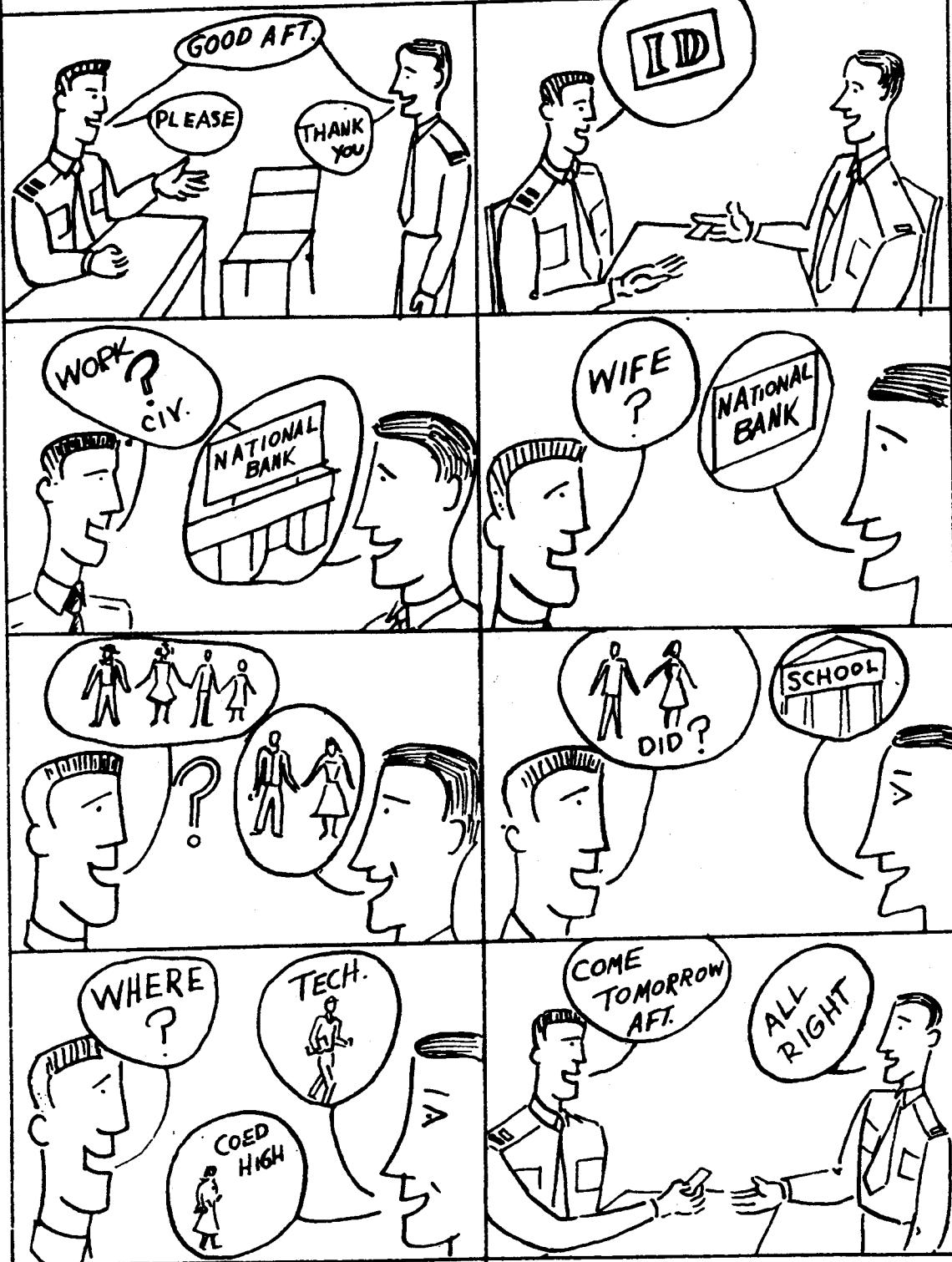
ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Spiral 6

Къде бяха Христови снощи?
Как прекараха те там?
Какво правиха те там?
Те пиха ли вино и ракия?
Кой пя?
Всячки ли пяха?
Какво друго правиха те?
Всячки ли играха на карти?
Госпожа Цанева игра ли на карти?
Кой не игра на карти?
Докога играха Христови?
Докога играха другите гости?
Христови до сутринта ли играха?
Кога си легнаха Христови?
Късно ли си легнаха Христови?
Рано ли си легнаха Христови?
Кога си легна госпожа Христова?
Кога си легна господин Христов?
Той по-рано ли си легна от госпожа Христова?
Кога станаха те?
Рано ли станаха те?
Как спаха те?

Вие четете ли вестници вечер?
Вие четехте ли вестници снощи?
Кога си легнахте снощи?
Рано ли си легнахте снощи?
Късно ли си легнахте снощи?
Кога станахте?
Бяхте ли в къщи снощи?
Студентите бяха ли на кино снощи?
Какво правихте снощи?
Пиете ли вино сега?
Пихте ли вино снощи?
Ще пиете ли вино дозвечера?
Играете ли на карти?
Играхте ли на карти снощи?
Студентите танцуваха ли снощи?
Кога вечеряте?
Кога вечеряхте снощи?
Какво вечеряхте снощи?
Пишете ли писмо сега?
Писахте ли писма снощи?
Госпожата пише ли писма снощи?
Какви дрехи носят сега?
Какви дрехи носят снощи?

PRONUNCIATION EXERCISE 8.

LESSON 8

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Dóðýr den, gosnodín léytenant!
2. Dóðýr den, gosnodín kapitán!
3. Sednéte, mólya!
4. Blagodaryá.
5. Daýte mi líchnata si kárta!
6. Éto, zapovýádayte.
7. Kýdé rábótexte kato џivílen?
8. Rabötex f Naródnata 6ánka.
9. Mená Vi rábóteshe li?
10. Da, níe rábótexme záedno v 6ánkata.
11. Ímate li deça?
12. Da, edín sin i edná dýshterya.
13. Kakvo' právexa te?
14. Te xódexa na uchílishte.
15. Kýdé úchexa te?
16. Sin mi úcheshe f Texnícheskoto uchílishte.
17. A dýshterya Vi?
18. Tya úcheshe f Sméšenata gimnáziya.
19. Mólya, vzeméte si kártata!
20. Blagodaryá.
21. Eláte pak útre sled oðyát!
22. Doðré, shte dýda.

Key to pronunciation: a like a in father; e like e in end; i like ea in meat and like i in machine; o like o in or; u like oo in pool; ѣ like u in sum, fun; oy like oy in boy; yo like yo in yoke; yѣ like you in young; 6, B like b in beer; x like z in azure; n like p in spy; x like h in hot; ch like ch in chair; ts like ts in nuts; y like y in yet, pay; yu like u in use;

LESSON 8

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL	IDIOMATIC
1. Good day, Mr. Lieutenant.	Good afternoon, Lieutenant.
2. Good day, Mr. Captain.	Good afternoon, Captain.
3. Sit-down-you, please.	Sit down, please.
4. Thanks.	Thank you.
5. Give-you me identity-the card.	May I have your identity card.
6. Here, give-order-you.	Here you are.
7. Where worked-you as civilian?	Where were you working as a civilian?
8. Worked-I in National-the Bank.	I was working at the National Bank.
9. Wife your worked-she?	Was your wife working?
10. Yes, we worked together in bank-the.	Yes, we were working together at the bank.
11. Have-you children?	Have you children?
12. Yes, one son and one daughter.	Yes, one son and one daughter.
13. What did they?	What were they doing?
14. They went to school.	They were going to school.
15. Where studied they?	Where were they studying?
16. Son my studied in Technical-the school.	My son was going to the Technical School.
17. And daughter your?	And your daughter?
18. She studied in Mixed-the gymnasium.	She was going to the Coed High School.
19. Please, take card-the.	Here is your card.
20. Thanks.	Thank you.
21. Come-you again tomorrow after noon.	Come again tomorrow afternoon.
22. Well, will come.	All right. I'll come.

LESSON 8

РАЗГОВОР

Spirals 1 & 2

1. Добър ден, господин лейтенант!
2. Добър ден, господин капитан!
3. Седнете, моля!
4. Благодаря.
5. Дайте ми личната си карта!
6. Это, заповядайте.
7. Къде работехте като привикен?
8. Работех в Народната банка.
9. Жена Ви работеше ли?
10. Да, ние работехме заедно в банката.
11. Имате ли деца?
12. Да, един син и една дъщеря.
13. Какъв правехте те?
14. Те ходеха на училище.
15. Къде уучехте те?
16. Син ми учене в Техническото училище.
17. А дъщеря Ви?
18. Тя учене в Смбената гимназия.
19. Моля, вземете си картата!
20. Благодаря.
21. Ехате пак утре след обяд!
22. Добрé, ще дойда.

LESSON 8

Spiral 3

LEXICON

Добро утро, господин лейтенант.
Добро утро, господин капитан.

Имате ли вино?
Не, не имам вино.

Как сте?
Благодари, добре съм.

Имате ли вино по-рано?
Не, не имах.

Как си хора Ви?
И ти е добре, благодаря.

Кой пиеши вино тогава?
Хора ми пиеши.

Какво правят дщерята Ви?
Те ходят на училище.

А какво пият Вие?
Аз пиях бира.

Къде учат те?
Син ми е във Военниото училище.

Благате ли на гости снощи?
Да, бях на гости.

Той не учеш ли в Техническото училище?
Да, по-рано той учеш там.

Имате ли вино там?
Не, не имах.

Какво учи дъщеря Ви сега?
Тя учи извън.

Какво правите?
Играем на карти.

Не пиеши ли по-рано?
Да, пиехи.

Играехте ли по-рано на карти?
Да, аз играех на карти.

Елате! Нека да седнеме!
Добре, да седнеме.

Хора Ви играеш ли на карти?
Да, и ти играеш.

Заповядайте, внесете си една чигара.
Благодари.

Вие пушите ли по-рано?
Да, пушах.

Къде работехте по-рано?
Аз работех в една банка.

Дщерата Ви пушеш ли тогава?
Не, те не пушеша.

Къде работаше жена Ви тогава?
Тя работеше в едно кино.

Пушат ли сега?
Не, те и сега не пушат.

Ходехте ли на кино?
Да, ходех.

Носехте ли униформа тогава?
Не, не носех униформа.

А дщерята Ви ходеш ли?
И те ходех.

Какви дрехи носехте?
Всички носехме превънни дрехи.

LESSON 8

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

**АЗ БЯХ НА ГОСТИ.
ВИЕ БЯХТЕ НА КИНО.**

Къде бяхте Вие?
Аз бях на кино.
Къде бях аз?
Вие бяхте ли на гости.
Вие бяхте ли на кино?
Да, аз бях на кино.
Аз бях ли на гости?
Да, Вие бяхте на гости.
Вие бяхте ли на гости?
Не, аз не бях на гости.
Аз бях на кино.
Аз бях ли на кино?
Не, Вие не бяхте на кино.
Вие бяхте ли на гости.

**НИЧЕ БЯХМЕ НА ГОСТИ.
ВИЕ БЯХТЕ НА КИНО.**

Къде бяхте Вие?
Ние бяхме на кино.
Къде бяхме ли?
Вие бяхте ли на гости.
Вие бяхте ли на кино?
Да, иже бяхме на кино.
Ние бяхме ли на гости?
Да, Вие бяхте на гости.
Вие бяхте ли на гости?
Не, иже не бяхме на гости.
Ние бяхме на кино.
Ние бяхме ли на кино?
Не, Вие не бяхте на кино.
Вие бяхте ли на гости.

**ТОЙ БЕЗЕ В КЪЩИ.
ТЯ БЕЗЕ В КЪЩИ.**

Къде беше той?
Той беше в къщи.
Той беше ли в къщи?
Да, той беше в къщи.
Той беше ли на кино?
Не, той не беше на кино.
Той беше в къщи.
Кой беше на кино?
Аз бях на кино.
Кой беше на гости?
Вие бяхте на гости.
Кой беше в къщи?
Той беше в къщи.

ТЕ БЯХА В КЪЩИ.

Къде бяха те?
Те бяха в къщи.
Те бяха ли в къщи?
Да, те бяха в къщи.
Те бяха ли на кино?
Не, те не бяха на кино.
Те бяха в къщи.
Кой беше на кино?
Ние бяхме на кино.
Кой беше на гости?
Вие бяхте на гости.
Кой беше в къщи?
Те бяха в къщи.

LESSON 8

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ РАБОТЕХ В БАНКАТА.
ВИЕ РАБОТЕХТЕ В КИНОТО.

Къде работехте Вие?
Аз работех в киното.
Къде работах аз?
Вие работехте в банката.
Вие работехте ли в киното?
Да, аз работех в киното.
Аз работех ли в банката?
Да, Вие работехте в банката.
Вие в банката ли работехте?
Не, аз не работех в банката.
Аз работех в киното.
Аз в киното ли работех?
Не, Вие не работехте в киното.
Вие работехте в банката.

НИЕ РАБОТЕХМЕ В БАНКАТА.
ВИЕ РАБОТЕХТЕ В КИНОТО.

Къде работехте Вие?
Ние работехме в киното.
Къде работехме ние?
Вие работехте в банката.
Вие работехте ли в киното?
Да, ние работехме в киното.
Ние работехме ли в банката?
Да, Вие работехте в банката.
Вие в банката ли работехте?
Не, ние не работехме в банката.
Ние работехме в киното.
Ние в киното ли работехме?
Не, Вие не работехте в киното.
Вие работехте в банката.

ТОЙ РАБОТЕНЕ В УЧИЛИЩЕТО.
ТЯ РАБОТЕНЕ В УЧИЛИЩЕТО.

Къде работене той?
Той работене в училището.
Той работене ли в училището?
Да, той работене в училището.
Той работене ли в банката?
Не, той не работене в банката.
Той работене в училището.
Кой работене в киното?
Аз работех в киното.
Кой работене в банката?
Вие работехте в банката.
Кой работене в училището?
Той работене в училището.

ТЕ РАБОТЕХА В УЧИЛИЩЕТО.

Къде работеха те?
Те работеха в училището.
Те работеха ли в училището?
Да, те работеха в училището.
Те работеха ли в банката?
Не, те не работеха в банката.
Те работеха в училището.
Кой работене в киното?
Ние работехме в киното.
Кой работене в банката?
Вие работехте в банката.
Кой работене в училището?
Те работеха в училището.

LESSON 8

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Лейтенант Цанков работаше като привилен в Народната банка. Той и госпожа Цанкова работеха там заедно. Той имаше един син, Иван и една дъщеря, Любка. Те ходеха на училище. Иван учене в Техническото училище. Любка учене в Смесената гимназия. Иван ходеше на училище сутрин, а Любка ходеше на училище след обяд.

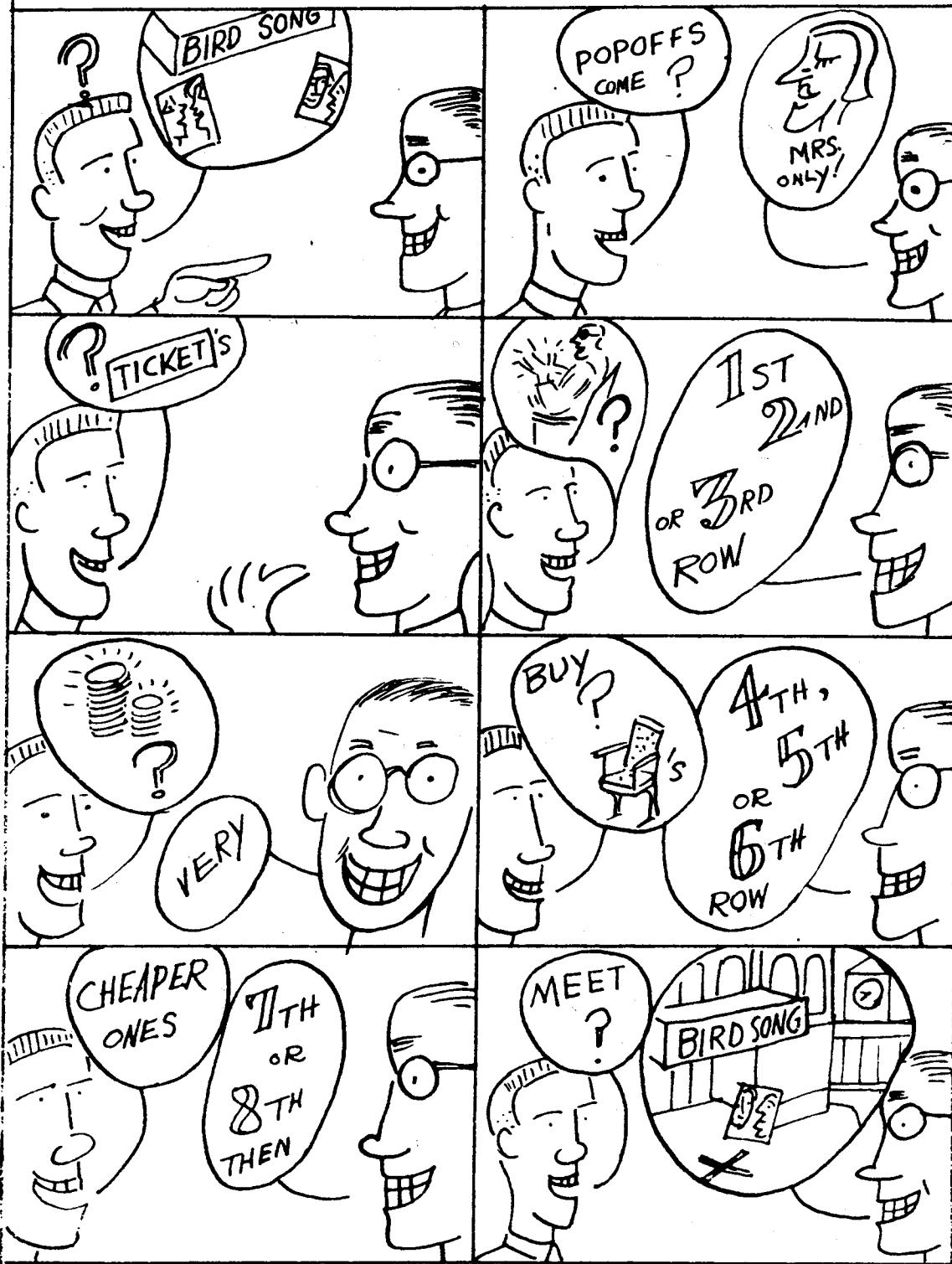
ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Spiral 6

Къде работаше лейтенант Цанков?	В какво училище ходехте Вие?
Кога работаше той в Банката?	Имате ли вино?
Къде работаше госпожа Цанкова?	Имате ли вино сега?
Заедно ли работеха г-н и г-жа Цанкови?	Пиемате ли вино снощи?
Колко дена имаша те?	Пиемате ли вино по-рано?
Какво правеха Иван и Любка?	Къде работехте по-рано?
Къде учене Иван?	Работихте ли снощи?
Любка работаше ли?	Какво работите сега?
Иван учене ли в Смесената гимназия?	Пушите ли?
Той работаше ли в Банката?	Пушехте ли по-рано?
Къде учене Иван тогава?	Носехте ли военна униформа като привилен?
Къде учене Любка.	Играете ли на карти?
Тя учене ли в Техническото училище?	Играете ли на карти сега?
Любка и Иван заедно ли ходеха на училище?	Не играете ли на карти довечера?
Кога ходеше Иван на училище?	Играхте ли на карти снощи?
Кога ходеше Любка на училище?	Играехте ли на карти по-рано?
Иван ходеше ли на училище сутрин?	Четяхте ли много книги по-рано?
Той ходеше ли на училище след обяд?	Пишахте ли много писма по-рано?
Любка ходеше ли на училище сутрин?	Какви дрехи носехте като привилен?
Тя ходеше ли на училище след обяд?	Работаше ли жена Ви по-рано?

PRONUNCIATION EXERCISE

9

LESSON 9

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Iskate li da otídem na teáťr?
2. Da, ískam da otída.
3. Попóvi she doýdt li?
4. Sámo gospóká Попóva she doýde.
5. Koy she kúni bileti?
6. As she kúnya bileti.
7. Kédé sedíte obíknovéno?
8. Na pýrvi, ftóri ili tréti ret.
9. Ne sъ li skýni tézi mestá?
10. Mnógo sъ skýni.
11. Na koy ret she kúnite bileti?
12. Na chetvárty, pěti ili shéstí.
13. Vzeméte пô-eftini!
14. She vzém̄ togáva na sédmi ili ósmi ret.
15. Kédé she se sréshnem?
16. Přet teáťra f ósým čes chétvárt.

LESSON 9

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL	IDIOMATIC
1. Want-you to go-we to theater?	Do you want to go to the theater?
2. Yes, want-I to go-I.	Yes, I do.
3. Popoffs will come-they?	Will the Popoffs come?
4. Only Mrs. Popoff will come-she.	Only Mrs. Popoff will come.
5. Who will buy tickets?	Who'll buy the tickets?
6. I will buy tickets.	I will buy the tickets.
7. Where sit-you usually?	Where do you sit usually?
8. On first, second or third row.	I sit in the first, second or third row.
9. Not are expensive these places?	Aren't these seats expensive?
10. Very are expensive.	They are very expensive.
11. On which row will buy-you tickets?	What seats will you buy?
12. On fourth, fifth or sixth.	In the fourth, fifth or sixth row.
13. Take-you more-cheap!	Take some cheaper ones!
14. Will take-I then on seventh or eighth row.	Then I'll take them in the seventh or eighth row.
15. Where will meet-we?	Where'll we meet?
16. In-front-of theater-the in eight without quarter.	Let's meet in front of the theater at 7:45.

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Ѝскате ли да отидем на театър?	9. Не са ли скъпи тези места?
2. Да, эскам да отида.	10. Много са скъпи.
3. Попови ще дойдат ли?	11. На кой ред ще купите билети?
4. Съмно госпожа Попова ще дойде.	12. На четвърти, пети или шести.
5. Кой ще купи билети?	13. Вземете по-евтини!
6. Аз ще купя билети.	14. Ще взема тогава на седми или осми ред.
7. Къде седите обикновено?	15. Къде ще се срещнем?
8. На първи, втори или трети ред.	16. Пред театъра в осем без четвърт.

LESSON 9

Spiral 3

RECOMBINATION

Кои отидете ли на театър довечера?
Да, ще отидя.

И кояна Ви ли ще отиде?
Да, и тя искам да отиде.

Десната Ви ще отидат ли?
Не, те не отидат на кино.

Кога ще купите билети?
След сядан.

На кой ред ще купите билети?
На първи, втори или трети ред.

Къде седите обикновено?
По-рано седях на пъти или шести ред.

Къде ще седнете довечера?
Ще седна на седми ред.

Как места са най-дубави?
Най-дубавите места са на четвърти ред.

Не искате ли да вземете билети на
четвърти ред?
Нямам билети на четвърти ред.

Какво пишете?
Писам имено.

Да пиеме вино тогава.
Добре, да пиеме.

Какво вино искате да пишете?
Червено вино.

Какво искате да ядете?
Аз искам да ям агнешко печено.

Вие искате ли грозе?
Не, аз искам круши.

Кой друг ще дойде?
Студентите ще дойдат.

Къде ще седнат те?
Те ще седнат на тези маси.

Средищата ли господин Попов синожи?
Не. Аз средищата госпожа Попова.

Как е тя?
Сега тя е по-добре

Иска ли да дойде в къщи?
Да, много искам да дойде.

Кога ще дойде?
Довечера.

Вие ще дойдете ли?
Да, и аз ще дойда.

Къде ще се срещнете?
Ще се срещнеме пред хъмисто.

Искате ли да купиме от тези ябълки?
Нека да купиме.

Да вземеме две кичка заедно.
Да вземеме.

Искате ли да вземеме от тези круши?
Не искам. Аз ще взема от това грозе.

Искате ли да седнеме на това място?
Да, аз искам да седна.

Отидохте ли и другите учители?
Да, отидох.

Дойдоха ли и другите учители?
Не. Само господин Атанасов дойде.

LESSON 9

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ОТIVAM НА КИНО СЕГА.
АЗ ИСКАМ ДА ОТИДА НА КИНО.

Къде отивате сега?
Аз отивам на кино сега.

Къде искате да отидете?
Аз искам да отида на кино.

Вие отивате ли на кино сега?
Да, аз отивам на кино сега.

Вие искате ли да отидете на кино?
Да, аз искам да отида на кино.

Вие на театър ли отивате сега?
Не, аз не отивам на театър сега.
Аз отивам на кино сега.

Вие искате ли да отидете на театър?
Не, аз не искам да отида на театър.
Аз искам да отида на кино.

Кой отива на кино сега?
Аз отивам на кино сега.

Кой иска да отиде на кино?
Аз искам да отида на кино.

ВИЕ ОТИВАТЕ НА КИНО СЕГА.
ВИЕ ИСКАТЕ ДА ОТИДЕТЕ НА КИНО.

Къде отивате аз сега?
Вие отивате на кино сега.

Къде искам да отида аз?
Вие искате да отидете на кино.

Аз отивам ли на кино сега?
Да, Вие отивате на кино сега.

Аз искам ли да отида на кино?
Да, Вие искате да отидете на кино.

Аз на театър ли отивам сега?
Не, Вие не отивате на театър сега.
Вие отивате на кино сега.

Аз искам ли да отида на театър?
Не, Вие не искате да отидете на театър.
Вие искате да отидете на кино.

Кой отива на кино сега?
Вие отивате на кино сега.

Кой иска да отиде на кино?
Вие искате да отидете на кино.

LESSON 9

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

НИЕ ОТIVAMЕ НА КИНО СЕГА.
НИЕ ИСКАМЕ ДА ОТИДЕМЕ НА КИНО.

Къде отивате Вие сега?
Ние отиваме на кино сега.

Къде искате да отидете Вие?
Ние искаме да отидеме на кино.

Вие отивате ли на кино сега?
Да, ние отиваме на кино сега.

Вие искате ли да отидете на кино?
Да, ние искаме да отидеме на кино.

Вие на театър ли отивате сега?
Не, ние не отиваме на театър сега.
Ние отиваме на кино сега.

Вие искате ли да отидете на театър?
Не, ние не искаме да отидеме на театър.
Ние искаме да отидеме на кино.

Кой отива на кино сега?
Ние отиваме на кино сега.

Кой иска да отиде на кино?
Ние искаме да отидеме на кино.

ВИЕ ОТIVATATE НА КИНО СЕГА.
ВИЕ ИСКАТЕ ДА ОТИДЕТЕ НА КИНО.

Къде отивате вие сега?
Вие отивате на кино сега.

Къде искате да отидете вие?
Вие искате да отидете на кино.

Вие отивате ли на кино сега?
Да, Вие отивате на кино сега.

Вие искате ли да отидете на кино?
Да, Вие искате да отидете на кино.

Вие на театър ли отивате сега?
Не, Вие не отивате на театър сега.
Вие отивате на кино сега.

Вие искате ли да отидете на театър?
Не, Вие не искате да отидете на театър.
Вие искате да отидете на кино.

Кой отива на кино сега?
Вие отивате на кино сега.

Кой иска да отиде на кино?
Вие искате да отидете на кино.

LESSON 9

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

ТОЙ ОТИВА НА КИНО СЕГА.
ТЯ ОТИВА НА КИНО СЕГА.
ТОЙ ИСКА ДА ОТИДЕ НА КИНО.
ТЯ ИСКА ДА ОТИДЕ НА КИНО.

Къде отива той сега?
Той отива на кино сега.

Къде иска да отиде той?
Той иска да отиде на кино.

Той отива ли на кино сега?
Да, той отива на кино сега.

Той иска ли да отиде на кино?
Да, той иска да отиде на кино.

Той отива ли на театър сега?
Не, той не отива на театър сега.
Той отива на кино сега.

Той иска ли да отиде на театър?
Не, той не иска да отиде на театър.
Той иска да отиде на кино.

Кой отива на кино сега?
Той отива на кино сега.

Кой иска да отиде на кино?
Той иска да отиде на кино.

ТЕ ОТИВАТ НА КИНО СЕГА.
ТЕ ИСКАТ ДА ОТИДАТ НА КИНО.

Къде отиват те сега?
Те отиват на кино сега.

Къде искат да отидат те?
Те искат да отидат на кино.

Те отиват ли на кино сега?
Да, те отиват на кино сега.

Те искат ли да отидат на кино?
Да, те искат да отидат на кино.

Те отиват ли на театър сега?
Не, те не отиват на театър сега.
Те отиват на кино сега.

Те искат ли да отидат на театър?
Не, те не искат да отидат на театър.
Те искат да отидат на кино.

Кой отиват на кино сега?
Те отиват на кино сега.

Кой иска да отиде на кино?
Те искат да отидат на кино.

LESSON 9

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ОТIVAM НА КИНО СЕГА.
АЗ НЕ ОТИДА НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Къде отивате сега?
АЗ ОТIVAM НА КИНО СЕГА.

Къде ще отидете донечера?
АЗ НЕ ОТИДА НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Вие отивате ли на кино сега?
Да, аз отивам на кино сега.

Вие ще отидете ли на кино донечера?
Да, аз ще отидя на кино донечера.

Кой отива на кино сега?
АЗ ОТIVAM НА КИНО СЕГА.

Кой ще отиде на кино донечера?
АЗ НЕ ОТИДА НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.
ВИЕ НЕ ОТИДЕТЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Къде отивате аз сега?
ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.

Къде ще отида аз донечера?
ВИЕ ЩЕ ОТИДЕТЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Аз отивам ли на кино сега?
Да, ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.

Аз ще отида ли на кино донечера?
Да, ВИЕ ЩЕ ОТИДЕТЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Кой отива на кино сега?
ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.

Кой ще отиде на кино донечера?
ВИЕ ЩЕ ОТИДЕТЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

НИЕ ОТИVAME НА КИНО СЕГА.
НИЕ НЕ ОТИДЕМЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Къде отивате сега?
НИЕ ОТИVAME НА КИНО СЕГА.

Къде ще отидете донечера?
НИЕ ЩЕ ОТИДЕМЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Вие отивате ли на кино сега?
Да, ние отиваме на кино сега.

Вие ще отидете ли на кино донечера?
Да, ние ще отидеме на кино донечера.

Кой отива на кино сега?
НИЕ ОТИVAME НА КИНО СЕГА.

Кой ще отиде на кино донечера?
НИЕ ЩЕ ОТИДЕМЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

НИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.
НИЕ НЕ ОТИДЕТЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Къде отивате ние сега?
ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.

Къде ще отидеме ние донечера?
ВИЕ ЩЕ ОТИДЕМЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Ние отиваме ли на кино сега?
Да, ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.

Ние ще отидеме ли на кино донечера?
Да, ВИЕ ЩЕ ОТИДЕМЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Кой отива на кино сега?
ВИЕ ОТИVATE НА КИНО СЕГА.

Кой ще отиде на кино донечера?
ВИЕ ЩЕ ОТИДЕМЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

L E S S O N 9

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

ТОЙ ОТИВА НА КИНО СЕГА.
ТОЙ НЕ ОТИДЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.
ТЯ ОТИВА НА КИНО СЕГА.
ТЯ НЕ ОТИДЕ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Къде отива той сега?
Той отива на кино сега.

Къде ще отиде той довечера?
Той ще отиде на кино довечера.

Той отива ли на кино сега?
Да, той отива на кино сега.

Той ще отиде ли на кино довечера?
Да, той ще отиде на кино довечера.

Кой отива на кино сега?
Той отива на кино сега.

Кой ще отиде на кино довечера?
Той ще отиде на кино довечера.

ТЕ ОТИВАТ НА КИНО СЕГА.
ТЕ НЕ ОТИДАТ НА КИНО ДОНЕЧЕРА.

Къде отиват те сега?
Те отиват на кино сега.

Къде ще отидат те довечера?
Те ще отидат на кино довечера.

Те отиват ли на кино сега?
Да, те отиват на кино сега.

Те ще отидат ли на кино довечера?
Да, те ще отидат на кино довечера.

Кой отиват на кино сега?
Те отиват на кино сега.

Кой ще отидат на кино довечера?
Те ще отидат на кино довечера.

LESSON 9

ЧЕТИВО - READER

Spiral 5

Цаневи ще отидат на театър довечера. И госпожа Попова ще отиде. Тя ще купи билетите. Тя иска да вземе билети на първи, втори или трети ред. Тези места са много скъпи. Тогава тя иска да купи билети на четвърти, пети или шести ред. Цаневи искат по-евтини билети. Госпожа Попова ще вземе тогава на седми или осми ред. Те ще се срещнат пред театъра в осем без четвърт.

Spiral 6

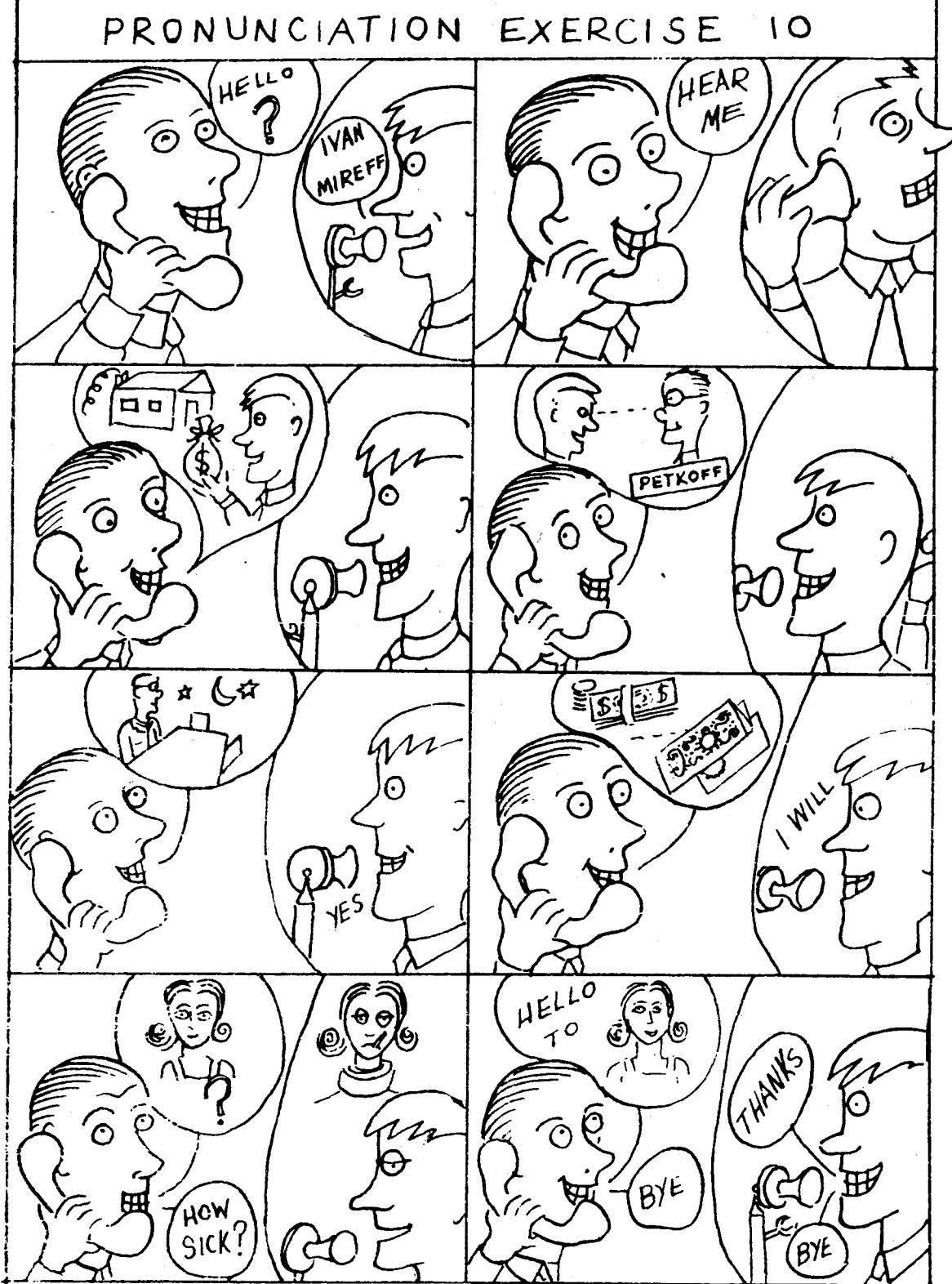
ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Къде ще отидат Цаневи довечера?
Кога ще отидат Цаневи на театър?
На кино ли ще отидат Цаневи довечера?
Кой друг иска да отиде на театър?
Госпожа Попова ще отиде ли?
Кой ще купи билетите?
Цаневи ли ще купят билетите?
Тя на кой ред иска да вземе билети?
Какви са билетите?
Евтини ли са билетите?
Скъпи ли са тези места?
Къде иска тя да купи билети?
Цаневи искат ли по-евтини билети?
На кой ред ще вземе тя билети?
Къде ще се срещнат те?

Какво искате да правите сега?
Къде искате да отидете довечера?
Къде отивате сега?
Къде искате да отидете сега?

Къде ще отидете довечера?
Къде искате да отидете довечера?
Искате ли да отидете в кино сега?
Отивате ли в кино сега?
Ще отидете ли на кино довечера?
На кого давам аз книгата сега?
На кого искам да дам книгата сега?
На кого ще дам книгата?
Къде ще се срещам утре?
Къде искате да се срещнем утре?
Искате ли да се срещнем утре?
Кога ще си легнете довечера?
Ще си легнете ли рано довечера?
Искате ли да си легнете рано?
Ще си легнете ли късно довечера?
Кога ще станете утре сутрин?
Кога искате да станете утре сутрин?
Искате ли да станете рано утре?
Не купите ли от това гроазде?
Искате ли да купите от това гроазде?

PRONUNCIATION EXERCISE 10

LESSON 10

TRANSCRIPTION OF THE DIALOGUE

Spirals 1 & 2

1. Alo, koy e tam?
2. Iván Miref.
3. Chuvate li me?
4. Ne, ne vi chuvam mnogo dobré.
5. She kúnite li kishtata?
6. She ya kúnya.
7. Vidyáhte li gosnodín Netkof?
8. Vidyáh go.
9. She ni cháka li dovechera?
10. Da, toy she ni cháka.
11. She doneséte li naríte?
12. Da, she gi donesť.
13. Ne zaúrávyayte i dokumentite!
14. Nyáma da gi zaúrávya.
15. Kak e gosnomáta?
16. Bólna e.
17. Ot kakvó?
18. Gýrlo ya bolí.
19. Hozdravéte ya!
20. Blagodaryá.
21. Dovíxdane!
22. Dovíxdane!

L E S S O N 10

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

1. Hallo, who is there?
2. Ivan Mireff.
3. Hear-you me?
4. No, no you hear-I very well.
5. Will buy-you house-the?
6. Will her buy-I.
7. Saw-you Mr. Petkoff?
8. Saw-I him.
9. Will us wait-he tonight?
10. Yes, he will us wait.
11. Will bring-you money-the?
12. Yes, will them bring-I.
13. No forget-you and documents-the.
14. No-have-I to them forget.
15. How is Mrs.-the?
16. Sick is.
17. From what?
18. Throat her hurts.
19. Greet-you her.
20. Thanks.
21. Goodby.
22. Goodby.

IDIOMATIC

- Hello, who is this?
Ivan Mireff.
- Do you hear me?
No, I don't hear you very well.
- Will you buy the house?
Yes, I'll buy it.
- Did you see Mr. Petkoff?
Yes, I did.
- Will he wait for us tonight?
Yes, he will.
- Will you bring the money?
Yes, I will.
- And don't forget the documents.
I won't.
- How is your wife?
She is sick.
- What's the matter with her?
She has a sore throat.
- Remember me to her.
Thank you.
- Goodby.
Goodby.

LESSON 10

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Ало, кой е там?
2. Ивай Мирев.
3. Чувате ли ме?
4. Но, не Ви чувам много добро.
5. Но купих ли къщата?
6. Но я купя.
7. Видяхте ли господин Петков?
8. Видях го.
9. Но ли тъка ли дъщеря?
10. Да, той е ли тъка.
11. Но донесохте ли парите?
12. Да, че ги донеса.
13. Не забравяйте и документите!
14. Ням да ги забравя.
15. Как е господина?
16. Болни е.
17. От какво?
18. Гърло я боли.
19. Поздравяте ли!
20. Благодаря.
21. Довиждане!
22. Довиждане!

L E S S O N 10

Spiral 3

R E C O M I N A T I O N

Видяхте ли госпожа Стоянова?
Да, видях я.

Как е тя?
Тя е болна.

От какво?
Гърло я боли.

Ще донесе ли документите?
Да, ще ги донесе.

Донесохте ли пакетите?
Донесох ги.

Докога ме чакахте снощи?
Чаках Ви до десет и четвърт.

Искат ли Попови книгата?
Да, искат я.

Видяхте ли г-н Тихов в театъра?
Не, не го видях.

Къде беше той?
Той беше в къщи.

Болен ли беше?
Да, много болен.

От какво?
Гърло го болеше.

Кога ще видите студентите?
Ще ги видя утре.

Къде ще се срещнете?
Ще се срещнеме в училището.

Ще донесете ли картата?
Да, ще я донеса.

Нека да купиме това вино.
Да го купиме.

Кога ще го пиеме?
Нека да го пиеме днесчера.

Ще носят ли всензата си униформа?
Да, ще я носят.

Кой ще нося пръвни дрехи?
Учителите ще ги носят.

Кой чете вестниците сега?
Жена ми ги чете.

Вие четохте ли ги?
Да, четох ги.

Ще ни чакате ли днесчера?
Да, ще Ви чакаме.

Къде ще ни чакате?
Ще Ви чакаме пред гимназията.

Видяхте ли ме снощи?
Да, видях Ви.

Видяха ли Ви Христови снощи?
Да, видяха ме.

Чувате ли ме?
Да, чувам Ви.

Не забравяйте билетите.
Нямам да ги забравя.

Ще вземете ли червената книшка?
Да, ще я взема.

Кога ще я носят?
Ще я нося утре.

LESSON 10

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ВИДЯХ ГОСПОДИН ПОПОВ.
АЗ ГО ВИДЯХ.
ВИДЯХ ГО.

Видяхте ли господин Попов?
Да, аз видях господин Попов.

Видяхте ли господин Попов?
Да, аз го видях.

Видяхте ли господин Попов?
Да, видях го.

АЗ ВИДЯХ ПИСМОТО.
АЗ ГО ВИДЯХ.
ВИДЯХ ГО.

Видяхте ли писмото?
Да, аз видях писмото.

Видяхте ли писмото?
Да, аз го видях.

Видяхте ли писмото?
Видях го.

АЗ ВИ ВИДЯХ.
ВИДЯХ ВИ.
ВИЕ МИ ВИДЯХТЕ.
ВИДЯХТЕ МИ.

Видяхте ли ме?
Да, аз Ви видях.

Видяхте ли ме?
Да, видях Ви.

Аз видях ли Ви?
Да, Вие ме видяхте.

Аз видях ли Ви?
Да, видяхте ме.

АЗ ВИДЯХ КЪЗАТА.
АЗ Я ВИДЯХ.
ВИДЯХ Я.

Видяхте ли къзата?
Да, аз видях къзата.

Видяхте ли къзата?
Да, аз я видях.

Видяхте ли къзата?
Да, видях я.

АЗ ВИДЯХ СТУДЕНТИТЕ.
АЗ ГИ ВИДЯХ.
ВИДЯХ ГИ.

Видяхте ли студентите?
Да, аз видях студентите.

Видяхте ли студентите?
Да, аз ги видях.

Видяхте ли студентите?
Да, видях ги.

НИЕ ВИ ВИДЯХМЕ.
ВИДЯХМЕ ВИ.
ВИЕ НИ ВИДЯХТЕ.
ВИДЯХТЕ НИ.

Видяхте ли ни?
Да, ние Ви видяхме.

Видяхте ли ни?
Да, видяхме Ви.

Ние видяхме ли Ви?
Да, Вие ни видяхте.

Ние видяхме ли Ви?
Да, видяхте ни.

LESSON 10

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ НЕ ВИДЯХ ГОСПОДИН ПОПОВ.
АЗ НЕ ГО ВИДЯХ.
НЕ ГО ВИДЯХ.

Видяхте ли господин Попов?
Не, аз не видях господин Попов.

Видяхте ли господин Попов?
Не, аз не го видях.

Видяхте ли господин Попов?
Не, не го видях.

АЗ НЕ ВИДЯХ ПИСМОТО.
АЗ НЕ ГО ВИДЯХ.
НЕ ГО ВИДЯХ.

Видяхте ли писмото?
Не, аз не видях писмото.

Видяхте ли писмото?
Не, аз не го видях.

Видяхте ли писмото?
Не, не го видях.

АЗ НЕ ВИ ВИДЯХ.
ВИ ВИ ВИДЯХ.
ВИЕ НЕ МЕ ВИДЯХТЕ.
МЕ ВИДЯХТЕ.

Вие видяхте ли ме?
Не, аз не Ви видях.

Вие видяхте ли ме?
Не, не Ви видях.

Аз видях ли Ви?
Не, Вие не ме видяхте.

Аз видях ли Ви?
Не, не ме видяхте.

АЗ НЕ ВИДЯХ КЪЗАТА.
АЗ НЕ Я ВИДЯХ.
НЕ Я ВИДЯХ.

Видяхте ли къзата?
Не, аз не видях къзата.

Видяхте ли къзата?
Не, аз не я видях.

Видяхте ли къзата?
Не, не я видях.

АЗ НЕ ВИДЯХ СТУДЕНТИТЕ.
АЗ НЕ ГИ ВИДЯХ.
НЕ ГИ ВИДЯХ.

Видяхте ли студентите?
Не, аз не видях студентите.

Видяхте ли студентите?
Не, аз не ги видях.

Видяхте ли студентите?
Не, не ги видях.

НИЕ НЕ ВИ ВИДЯХИМЕ.
ВИ ВИ ВИДЯХИМЕ.
ВИЕ НЕ НИ ВИДЯХТИ.
НИИ ВИДЯХТИ.

Вие видяхте ли ни?
Не, ние не Ви видяхме.

Вие видяхте ли ни?
Не, не Ви видяхме.

Ние видяхме ли Ви?
Не, Вие не ни видяхте.

Ние видяхме ли Ви?
Не, не ни видяхте.

LESSON 10

Spiral 5

ЧЕТИВО - РЕАДЕР

Иван Мирев ще купи къщата на Стоянови. Вчера той беше в банката. Той искаше да вземе пари от банката за къщата. Той видя господин Петков в банката. Петков ще го чака вечерта. Господин Мирев ще донесе парите. Той ще донесе и документите. Госпожа Мирева е болна. Гърло я боли.

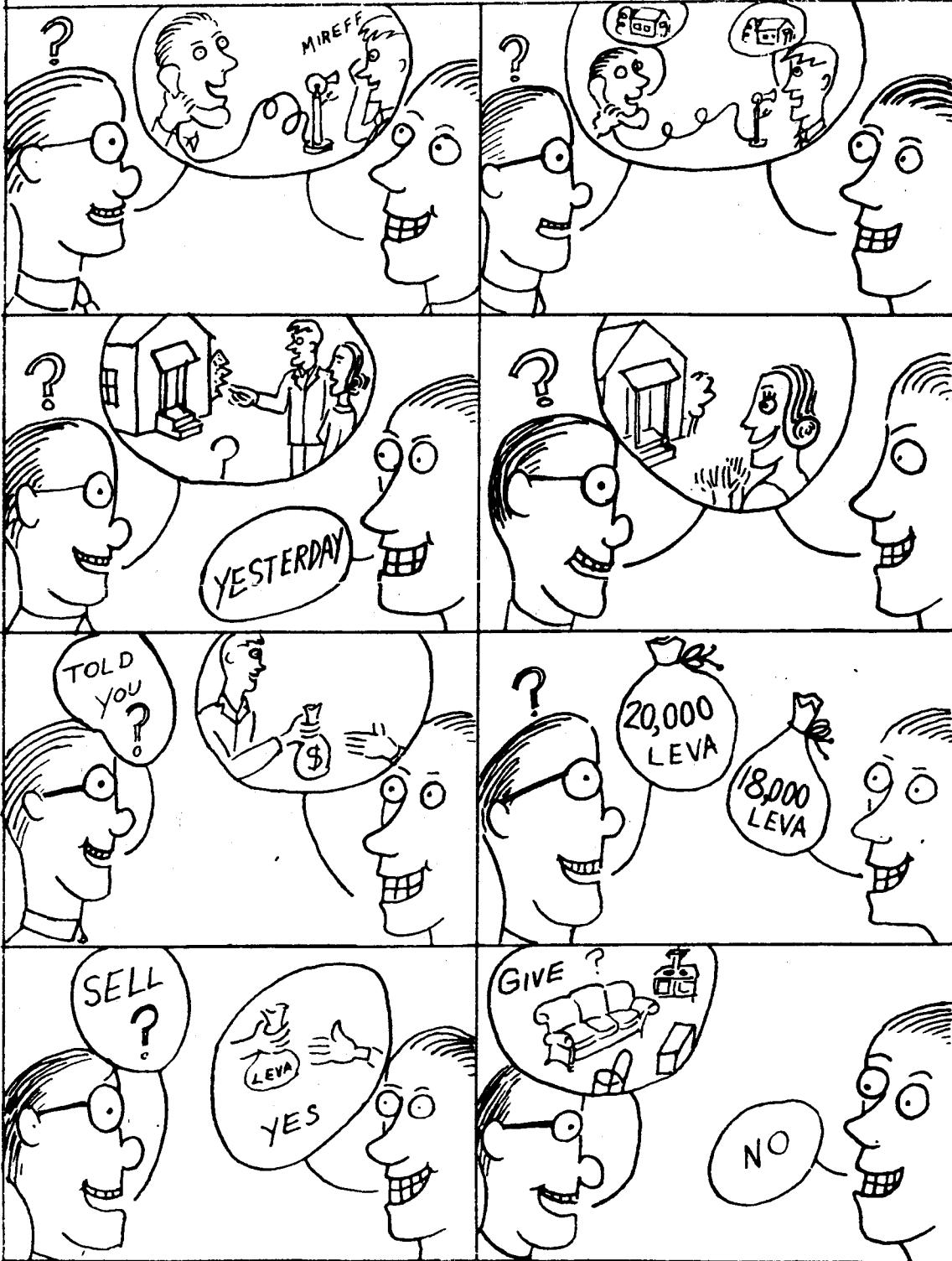
Spiral 6

ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Какво ще купи Иван Мирев?
Мирев ще купи ли къщата на Стоянови?
Къде беше Иван Мирев вчера?
Кога беше Иван Мирев в банката?
В къщи ли беше Иван Мирев вчера?
Какво искаше да вземе той от банката?
За какво искаше да вземе той парите?
Кога ще донесе той парите?
Какво ще донесе той вечерта?
Какво друго ще донесе той?
Той ще донесе ли и документите?
Кого видя Иван Мирев в банката?
Той видя ли господин Петков в банката?
Не го чака ли господин Петков вечерта?
Кога ще го чака господин Петков?
Как е госпожа Мирева?
Госпожа Мирева добре ли е?
От какво е болна госпожа Мирева?
Госпожа Мирева гърло ли я боли?

Боли ли Ви гърло?
Ще поздравите ли господината?
Видяхте ли госпожа Пенева?
Чакахте ли ме съсци?
Хеня Ви чака ли Ви след училище?
Це донесете ли книгите си утре?
Кога ще видите студентите?
Кога ще видите господин Тигев?
Чувате ли ме?
Аз чувам ли Ви?
Аз чувам ли студентите?
Аз чувам ли господин Шинков сега?
Аз чувам ли госпожа Тигева сега?
Кой ще чете вестниците?
Вие четохте ли тези вестници?
Кога ще носите военната униформа?
Откъде ще вземете книгите?
Носите ли това копе?
Кога ще донесете крушите?

PRONUNCIATION EXERCISE 11.

LESSON 11

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

IDIOMATIC

1. Phoned-you to Mireff?	Did you phone Mireff?
2. Yes, phoned-I to-them.	Yes, I phoned them.
3. Talked-you to Mr. Mireff for house-the?	Did you talk to Mr. Mireff about the house?
4. Talked-I to-him.	Yes, I did.
5. He showed her to wife his?	Did he show it to his wife?
6. Yes, he to-her her showed yesterday.	Yes, he showed it to her yesterday.
7. Liked to-her she?	Did she like it?
8. Much to-her liked.	She liked it very much.
9. What to-you said he?	Well, what did he tell you?
10. Said-he to-me, that will her buy-he.	He told me that he'd buy it.
11. Will give-he 20,000 leva?	Will he give us 20,000 leva?
12. Will to-us give-he only 18,000.	No, he'll give us only 18,000.
13. Will to-him her sell-we on this price?	Shall we sell it to him at that price?
14. Yes, because will to-us pay-he right-away.	Yes, because he'll pay us right away.
15. Will to-them give-we and furniture-pieces-the?	Are we going to give them the furniture, too?
16. No, no-have to to-them them give-we.	No, we won't give it to them.

LESSON 11

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Телефониракхте ли на Миреви?
2. Да, телефониракх им.
3. Говорихте ли на господин Мирев за къщата?
4. Говорих му.
5. Той показва ли я на всички си?
6. Да, той ѝ я показва вчера.
7. Хареса ли ѝ тя?
8. Много ѝ хареса.
9. Е, какво Ви казва той?
10. Казва ми, че не я купи.
11. Но даде ли драмасти ханджи лева?
12. Но ли даде само осемдесет ханджи.
13. Но му я продаде ли на таки цена?
14. Да, поне не ли плати веднага.
15. Но ли даде ли и мебели?
16. Но, щом да им ги даде.

LESSON 11

Spiral 3

РЕСОВИЛАТИОН

Говорихте ли им на студентите?
Да, говорих им.

За какво им говорихте?
За военната униформа.

Показвахте им им я?
Да, аз им я показвах.

Хареса ли им тя?
Много им хареса.

Какво Ви казаха?
Казаха ми, че ще я купят.

Кога ще Ви платят?
Не ми платят утре.

Кога ще ми донесете парите?
Не Ви ги донеса утре след обяд.

Телефонирахте ли на капитан Иванов?
Телефонирах му.

Казахте ли му това?
Да, казах му.

Не ли донесат ли кепетата?
Не ли донесат само залените кепета.

Дадоха ли кепетата на студентите?
Да, дадоха им ги.

Кога им ги дадоха?
Дадоха им ги вчера след обяд.

Продадохте ли им всичките книги?
Да, аз им ги продадох.

Донесоха ли Ви мебелите?
Донесоха им ги вчера.

Платихте ли им ги?
Платих им ги.

Харесах ли на вена Ви?
Те ѝ харесах много.

Какво Ви каза тя?
Каза ми, че са много хубави.

Казахте ли ѝ, колко струват?
Казах ѝ.

Не Ви ли каза, че са скъпи?
Не, не ми каза това.

Показвахте ли ѝ червената шапка?
Показвах ѝ я.

Хареса ли ѝ тя?
Не, не ѝ хареса.

Не я купихте ли тогава?
Ням да я купя.

Не пийте ли на дъщеря си?
Да, ѝ пия.

Кога ще ѝ пийте.
Не ѝ пия днесчера.

Говорихте ли на сина си за Техническото училище?
Да, говорих му същи.

Какво Ви каза?
Каза ми, че не иска да ходи там.

Говорихте ли му за Военното училище?
Да, аз му говорих за това училище.

Не ходи ли там на училище?
Каза ми, че иска да ходи там.

LESSON 11

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ ГОВОРЯ НА ГОСПОДИН ТИГЕВ.
АЗ МУ ГОВОРЯ.
ГОВОРЯ МУ.

Вие говорите ли на господин Тигев?
Да, аз говоря на господин Тигев.

Вие говорите ли на господин Тигев?
Да, аз му говоря.

Вие говорите ли на господин Тигев?
Да, говоря му.

АЗ ГОВОРЯ НА ДЕТЕТО.
АЗ МУ ГОВОРЯ.
ГОВОРЯ МУ.

Вие говорите ли на детето?
Да, аз говоря на детето.

Вие говорите ли на детето?
Да, аз му говоря.

Вие говорите ли на детето?
Да, говоря му.

АЗ ВИ ГОВОРЯ.
ГОВОРЯ ВИ.
ВИЕ МИ ГОВОРИТЕ.
ГОВОРИТЕ МИ.

Вие говорите ли ми?
Да, аз Ви говоря.

Вие говорите ли ми?
Да, говоря Ви.

Аз говоря ли Ви?
Да, Вие ми говорите.

Аз говоря ли Ви?
Да, говорите ми.

АЗ ГОВОРЯ НА ГОСПОЖА ТИГЕВА.
АЗ Й ГОВОРЯ.
ГОВОРЯ Й.

Вие говорите ли на госпожа Тигева?
Да, аз говоря на госпожа Тигева.

Вие говорите ли на госпожа Тигева?
Да, я говоря.

Вие говорите ли на госпожа Тигева?
Да, говоря я.

АЗ ГОВОРЯ НА СТУДЕНТИТЕ.
АЗ ИМ ГОВОРЯ.
ГОВОРЯ ИМ.

Вие говорите ли на студентите?
Да, аз говоря на студентите.

Вие говорите ли на студентите?
Да, аз им говоря.

Вие говорите ли на студентите?
Да, говоря им.

НИЕ ВИ ГОВОРИМЕ.
ГОВОРИМЕ ВИ.
ВИЕ НИ ГОВОРИТЕ.
ГОВОРИТЕ НИ.

Вие говорите ли ни?
Да, ние Ви говориме.

Вие говорите ли ни?
Да, говориме Ви.

Ние говориме ли Ви?
Да, Вие ни говорите.

Ние говориме ли Ви?
Да, говорите ни.

LESSON 11

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ НЕ ГОВОРЯ НА ГОСПОДИН ТИТЕВ.
АЗ НЕ МУ ГОВОРЯ.
НЕ МУ ГОВОРЯ.

Говорите ли на господин Титев?
Не, аз не говоря на господин Титев.

Говорите ли на господин Титев?
Не, аз не му говоря.

Говорите ли на господин Титев?
Не, не му говоря.

АЗ НЕ ГОВОРЯ НА ДЕТЕТО.
АЗ НЕ МУ ГОВОРЯ.
НЕ МУ ГОВОРЯ.

Говорите ли на детето?
Не, аз не говоря на детето.

Говорите ли на детето?
Не, аз не му говоря.

Говорите ли на детето?
Не, не му говоря.

АЗ НЕ ВИ ГОВОРЯ.
НЕ ВИ ГОВОРЯ.
ВИЕ НЕ МИ ГОВОРИТЕ.
НЕ МИ ГОВОРИТЕ.

Вие говорите ли ми?
Не, аз не Ви говоря.

Вие говорите ли ми?
Не, не Ви говоря.

Аз говоря ли Ви?
Не, Вие не ми говорите.

Аз говоря ли Ви?
Не, не ми говорите.

АЗ НЕ ГОВОРЯ НА ГОСПОДА ТИТЕВА.
АЗ НЕ Й ГОВОРЯ.
НЕ Й ГОВОРЯ.

Говорите ли на господа Титева?
Не, аз не говоря на господа Титева.

Говорите ли на господа Титева?
Не, аз не ѝ говоря.

Говорите ли на господа Титева?
Не, не ѝ говоря.

АЗ НЕ ГОВОРЯ НА СТУДЕНТИТЕ.
АЗ НЕ ИМ ГОВОРЯ.
НЕ ИМ ГОВОРЯ.

Говорите ли на студентите?
Не, аз не говоря на студентите.

Говорите ли на студентите?
Не, аз не им говоря.

Говорите ли на студентите?
Не, не им говоря.

НИЕ НЕ ВИ ГОВОРИМЕ.
НЕ ВИ ГОВОРИМЕ.
ВИЕ НЕ НИ ГОВОРИТЕ.
НЕ НИ ГОВОРИТЕ.

Вие говорите ли ни?
Не, ние не Ви говориме.

Вие говорите ли ни?
Не, не Ви говориме.

Ние говориме ли Ви?
Не, Вие не ни говорите.

Ние говориме ли Ви?
Не, не ни говорите.

LESSON 11

Spiral 5

ЧЕТИВО - READER

Вчера Дончо Петков показа къщата си на Миреви. Те искат да я купят. Къщата им хареса много. След той телефонира на Мирев. Той му говори за къщата. Иван Мирев му казва, че той ще я купи. Той дава само осемнайсет хиляди лева. Той не искат да даде двайсет хиляди лева. Петков ще им продаде къщата на такъзи цена, понеже Мирев ще му плати веднага. Той идва да им даде мебелите.

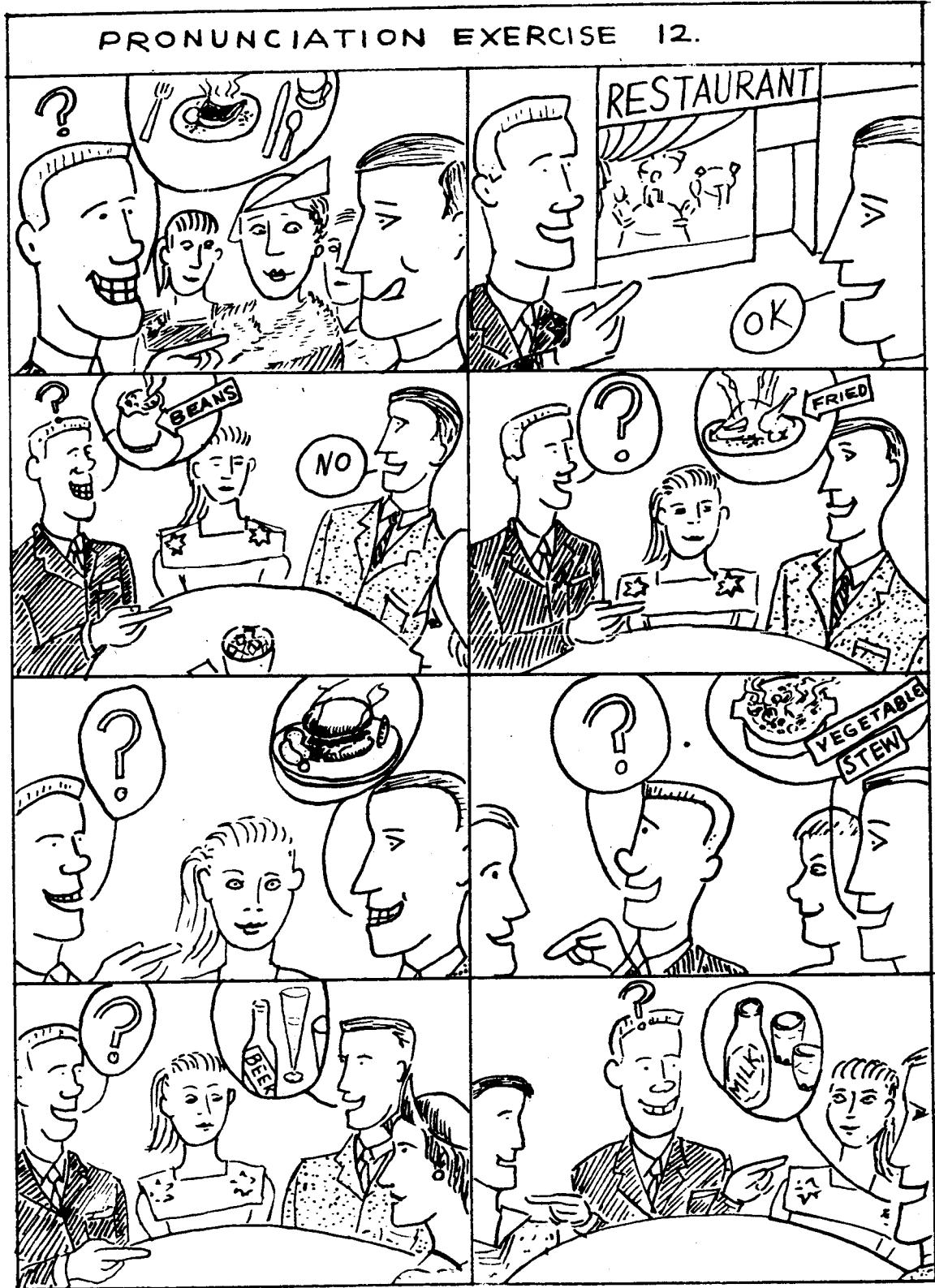
Spiral 6

ВЪПРОСИ - QUESTIONS

На кого показва Дончо Петков къщата си?
Кога показва той къщата си на Миреви?
Дончо Петков показва ли къщата си на Миреви вчера?
Те искат ли да я купят?
Хареса ли им къщата?
Много ли им хареса?
На кого телефонира той снощи?
Кога телефонира той на Мирев?
Дончо Петков телефонира ли снощи на Мирев?
За какво му говори той?
Той говори ли му за къщата?
Какво му казва Иван Мирев?
Колко пари дава той?
Той иска ли да даде 20,000 лева?
Ще им продаде ли Петков къщата за 18,000 лева?
Мирев ще му плати ли веднага?
Петков ще даде ли мебелите на Миреви?

Вие телефонирахте ли ми вчера?
Аз телефонирах ли Ви снощи?
Кога ще телефонирате на жената си?
Учителите телефонират ли на студентите?
Кой ще телефонира на господин Пенев?
Аз говоря ли Ви сега?
Вие говорите ли ми сега?
Аз говоря ли на студентите сега?
Аз говоря ли на господин Йонков сега?
Аз говоря ли на жената си сега?
Аз давам ли Ви книгата сега?
Аз давам ли книгата на господин Христов сега?
Ще ми дадете ли такъзи книга?
Искате ли да продадете мебелите на къщата си?
Какво искате да ми продадете?
Аз показвах ли Ви тази книга?
Аз говорих ли Ви за това?
Кой Ви телефонира вчера?

PRONUNCIATION EXERCISE 12.

LESSON 12

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL	IDIOMATIC
1. Hungry you-are?	Are you hungry?
2. Yes, hungry am-I.	Yes, I am hungry.
3. Come-on to enter-we in this restaurant.	Let's go into this restaurant.
4. To enter-we.	Yes, let's go in.
5. To you eat to-you beans?	Do you feel like eating beans?
6. No, to me no to-me eat beans.	No, I don't feel like eating beans.
7. What to order-I for you then?	What shall I order for you then?
8. For me order-you fried chicken.	Order fried chicken for me.
9. What eat to daughter your?	What does your daughter want to eat?
10. To her to-her eat-they hamburgers-the.	She wants to eat hamburgers.
11. And to son your?	And your son?
12. To him to-him eat vegetable-stew.	He feels like eating vegetable stew.
13. What to-you drink to you and to wife your?	What do you and your wife want to drink?
14. To us to-us drink beer.	We feel like drinking beer.
15. What to-them drink to children-the?	What do the children want to drink?
16. To them to-them drink milk.	They want to drink milk.

LESSON 12

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Глáден ли стe?
2. Да, глáден стъм.
3. Хайде да влéзем в тóзи ресторáнт!
4. Да влéзем.
5. На Вас ядé ли Ви се фасúл?
6. Не, на мен не ми се ядé фасúл.
7. Каквó да порéчам за Вас тогáва?
8. За мен порéчай: е пárжено пíле.
9. Каквó се ядé на дýмерí Ви?
10. На ная ѝ се ядáт кифтёта.
11. А на син Ви?
12. На него му се ядé гравéц.
13. Каквó Ви се пíле на Вас и на женá Ви?
14. На нас ни се пíле бýра.
15. Каквó им се пíле на десéтка?
16. На тях им се пíле мýяко.

LESSON 12

Spiral 3

RECOMBINATION

Гладки ли сте?
Да, много сме гладни.

Да поръчам ли печено за Вас?
Не, не искам да ям печено.

Какво Ви се яде на Вас тогава?
На мене ми се яде гравеч.

Яде ли се гравеч на дъщеря Ви?
Не, на нея ѝ се яде пърженено пюре.

А какво да поръчам за син Ви?
На него му се яде фасул.

Пие ли Ви се бира на Вас?
Не, на нас не ни се пие бира.

Какво Ви се пие?
На нас ни се пие червено вино.

А на дщерата?
На тях ни се пие само мляко.

Кой иска да яде кифтета?
На мене ми се ядат кифтета.

На кого да дам тази ракия?
Дайте ми я на мене.

Тя не беше ли за него?
Не, тя е за мене.

Купи ли жена Ви билети за нас?
Купи само за мене, не за Вас.

Кой ще купи за нас?
Син ми ще купи билети за Вас.

Какво да поръчам за другите?
За тях поръчайте ябълки и круши.

Видяхте ли Христови?
Само него го видях.

Не я ли видяхте и аз?
Не, аз не я видях.

Къде го срещнахте г-н Христов?
Него го срещах в Народната банка.

Каза ли Ви на Вас, че ще дойде?
Да, каза ми на мене.

Е ли телефонари ли на нас?
Да, той ли Ви телефонари на Вас.

Показвахте ли дружите на Николови?
Да, само на тях им ги показвах.

Харесаха ли те на г-жа Николова?
На нея ѝ не ѝ харесаха.

А на него?
На него му харесаха много.

Говорихте ли на тях за цената?
Само на него му говорих, не на нея.

Какво Ви каза той на Вас?
Каза ми, че ще говори на жена си за това.

За Вас ли е тази бира?
Да, за мене.

Не Ви ли се пие бира на Вас?
Не, на мене не ми се пие бира сега.

Какво Ви се пие сега на Вас?
На мене ми се пие ракия сега.

На кого му се яде от това грозеде?
На него му се яде.

LESSON 12

GRAMMAR DRILL BLOCKS

Spiral 4

ФАСУЛЬТ Е ЗА МЕН.
ГІВЕЧЬТ Е ЗА ВАС.

За кого е гівечьт?
Гівечьт е за мен.

За кого е фасульт?
Фасульт е за Вас.

Гівечьт за Вас ли е?
Да, гівечьт е за мен.

Фасульт за мен ли е?
Да, фасульт е за Вас.

Фасульт за Вас ли е?
Не, фасульт не е за мен.
Гівечьт е за мен.

Гівечьт за мен ли е?
Не, гівечьт не е за Вас.
Фасульт е за Вас.

РАКИЯТА Е ЗА НАС.

За кого е ракията?
Ракията е за нас.

Ракията за нас ли е?
Да, ракията е за нас.

Виното за нас ли е?
Не, виното не е за нас.
Ракията е за нас.

ПИЛЕТО Е ЗА НЕГО.
ГРОЗДЕТО Е ЗА НЕЯ.

За кого е пилето?
Пилето е за него.

За кого е гроздето?
Гроздето е за нея.

Пилето за него ли е?
Да, пилето е за него.

Гроздето за нея ли е?
Да, гроздето е за нея.

Гроздето за него ли е?
Не, гроздето не е за него.
Пилето е за него.

Пилето за нея ли е?
Не, пилето не е за нея.
Гроздето е за нея.

ВИНОТО Е ЗА ТЯХ.

За кого е виното?
Виното е за тях.

Виното за тях ли е?
Да, виното е за тях.

Ракията за тях ли е?
Не, ракията не е за тях.
Виното е за тях.

LESSON 12

GRAMMAR DRILL BLOCKS

Spiral 4

НА МЕН МИ СЕ ЯДЕ ФАСУЛ.
НА ВАС ВИ СЕ ЯДЕ ГЛОВЕЧ.

Какво Ви се яде на Вас?
На мен ми се яде гловеч.

Какво ми се яде на мен?
На Вас Ви се яде фасул.

Яде ли Ви се гловеч на Вас?
Да, на мен ми се яде гловеч.

Яде ли ми се фасул на мен?
Да, на Вас Ви се яде фасул.

Яде ли Ви се фасул на Вас?
Не, на мен не ми се яде фасул.
На мен ми се яде гловеч.

Яде ли ми се гловеч на мен?
Не, на Вас не Ви се яде гловеч.
На Вас Ви се яде фасул.

НА НАС НИ СЕ ПИЕ МЛЯКО.

Какво им се пие на нас?
На нас ни се пие млако.

Пие ли им се млако на нас?
Да, на нас ни се пие млако.

Пие ли ни се бира на нас?
Не, на нас не ни се пие бира.
На нас ни се пие млако.

НА НЕГО МУ СЕ ЯДЕ ПИЛЕ.
НА НЕЯ Й СЕ ЯДЕ ГРОЗДЕ.

Какво му се яде на него?
На него му се яде пиле.

Какво ѝ се яде на нея?
На нея ѝ се яде грозде.

Яде ли му се пиле на него?
Да, на него му се яде пиле.

Яде ли ѝ се грозде на нея?
Да, на нея ѝ се яде грозде.

Яде ли му се грозде на него?
Не, на него не му се яде грозде.
На него му се яде пиле.

Яде ли ѝ се пиле на нея?
Не, на нея не ѝ се яде пиле.
На нея ѝ се яде грозде.

НА ТЯХ ИМ СЕ ПИЕ БИРА.

Какво им се пие на тях?
На тях им се пие бира.

Пие ли им се бира на тях?
Да, на тях им се пие бира.

Пие ли им се млако на тях?
Не, на тях не им се пие млако.
На тях им се пие бира.

LESSON 12

Spiral 5

ЧЕТИВО - READER

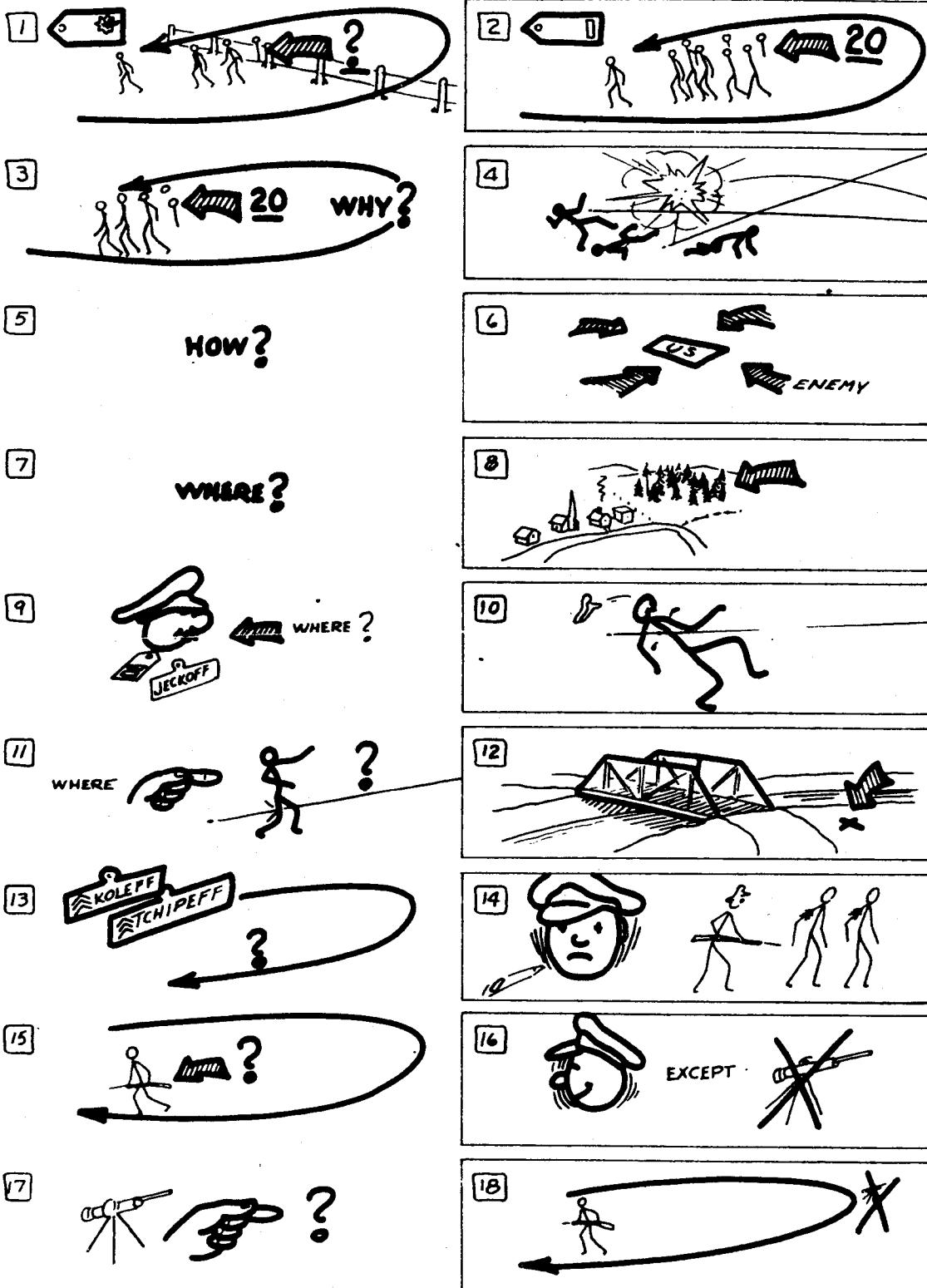
Пеневи са много гладни. Те стиват в един ресторант. На господин Пенев много му се яде фасул. Той иска да яде фасул и кифтета. Той иска да поръча пърженено пюре за хена си, понеже на нея не ѝ се ядат кифтета и фасул. На нея ѝ се яде пърженено пюре. Той не поръча гравеч за десната си. На тях много им се яде гравеч. Пеневи не пият бира. На тях им се пие бира. Господин Пенев не поръча мляко за десната. На тях им се пие мляко.

Spiral 6

ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Пеневи много ли са гладни?
Къде стиват те?
Пеневи стиват ли в къщи?
Какво му се яде на господин Пенев?
Много ли му се яде фасул на г-н Пенев?
Какво иска да яде той?
Какво иска да поръча той за хена си?
На нея ядат ли ѝ се кифтета и фасул?
Какво ѝ се яде на г-жа Пенева?
Какво не поръча г-н Пенев за десната?
Много ли им се яде гравеч на десната?
Какво не пият Пеневи?
Пие ли им се бира на Пеневи?
Не им ли се пие ракия на Пеневи?
Господин Пенев не поръча ли мляко за десната?
Какво им се пие на десната?
Не им ли се пие бира на десната?
Пие ли им се мляко на десната?

Вие гладен ли сте?
Кой е гладен?
Болчки ли сте гладен?
Госпожа Христова гладна ли е?
Яде ли Ви се на Вас сега?
Какво Ви се яде на Вас?
Яде ли ѝ се на госпожа Христова?
Какво ѝ се яде на госпожа Христова?
Яде ли му се на господин Иванов?
Какво му се яде на г-н Иванов?
Ядат ли му се ябълки на г-н Недев?
Не му ли се ядат круши на г-н Недев?
Ядат ли Ви се ябълки на Вас?
Сли ли Ви се на Вас сега?
Цуни ли Ви се на Вас?
Учи ли им се на студентите?
Работи ли им се на студентите?
Танцува ли ѝ се на г-жа Христова?
Не Ви ли се учи на Вас?

LESSON 13

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

1. With how many soldiers returned-you, comrade lieutenant?
2. With 20 people, comrade major.
3. Why only with twenty people?
4. Because gave-we big casualties.
5. How happened this?
6. Us us surrounded enemy-the.
7. Where you surrounded-he he?
8. In forest-the by village-the.
9. Where is Captain Jeckoff?
10. Him him killed-they.
11. Where you wounded-they you?
12. Me me wounded-they at bridge-the.
13. Returned-they sergeants-the Koleff and Tchipeff?
14. No, them them captured-they.
15. Succeeded-you to bring-you weapon-the you?
16. Yes, except for one heavy machine gun.
17. What made-you with her?
18. Her her abandoned-we.

IDIOMATIC

- How many soldiers did you return with, comrade lieutenant?
With 20 men, comrade major.
- Why with only twenty men?
Because we had heavy casualties.
- How did it happen?
The enemy surrounded us.
- Where did he surround you.
In the forest by the village.
- Where is Captain Jeckoff?
They killed him.
- Where were you wounded?
I was wounded near the bridge.
- Did sergeants Koleff and Tchipeff come back?
No, they captured them.
- Did you succeed in bringing back your weapons?
Yes, except for a heavy machine gun.
- What did you do with it?
We abandoned it.

LESSON 13

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. С колко войника се върнахте, другарю лейтенант?
2. С двайсет души, другарю майор.
3. Защо само с двайсет души?
4. Защото дадохме големи загуби.
5. Как стана това?
6. Нас ни загради неприятелят.
7. Къде Ви загради той?
8. В гората до селото.
9. Къде е капитан Йеков?
10. Него го убиха.
11. Къде Ви раниха Вас?
12. Мене ме раниха при моста.
13. Върнаха ли се сержантите Колев и Чипев?
14. Не, тях ги плениха.
15. Успяхте ли да донесёте оръжията си?
16. Да, освен една тежка картечница.
17. Какво направихте с нея?
18. Ней я изоставихме.

LESSON 13

RECOMBINATION

Spiral 3

Кога се върнахте, другарю капитан?
Тази сутрин, другарю майор.

Средната ли майор Йончев?
Средната го.

А капитан Тихев?
Него не го среднах.

Дадохте ли телки загуби?
Да, дадохме.

Задо дадохте телки загуби?
Задото нас ни заградиха.

Къде Ви заградиха Вас?
Нас ни заградиха при моста.

При кой мост?
При моста до селото.

Кога Ви заградиха Вас при моста?
Заградиха ни в полунощ.

Върна ли се лейтенант Георгиев?
Не, него го плениха.

Кога го плениха него?
Него го плениха в 5 часа сутринта.

При моста ли го плениха?
Да, при моста.

Колко души плениха?
12 души.

Къде са сержантите Ненов и Талев?
Тях ги убиха.

Къде ги убиха тях?
Тях ги убиха при една къща до моста.

Донесохте ли телката картечница?
Да, донесохме я няя.

Какво направихте с другото оръжие?
Него го изоставихме.

Къде го изоставихте него?
В гората.

Кога Ви раниха Вас?
Мен ме раниха по обяд.

Колко души раниха?
6 души.

Кого раниха?
Лейтенант Столаров и 5 войника.

Всички ли се върнаха?
Да, освен един войник.

Задо не бяхте у Ганеви снощи?
Задото бях болен.

От какво бяхте болен?
Мен ме болеше гърло.

Как е жена Ви?
И няя я боли гърло.

От кога Ви боли гърло Вас?
Нас ни боли гърло от вчера сутрин.

Видяхте ли г-н и г-жа Попови?
Да, него го видях вчера.

Кога видяхте госпожа Попова?
Няя я видях тази сутрин.

Ще ни чакат ли те нас довечера?
Да, ще ни чакат.

Къде ще ме чакат мен?
Вас ще Ви чакат в къщи.

А Вас?
Мен ще ме чакат пред киното.

LESSON 13

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

МЕН МЕ РАНИХА.
ВАС ВИ ПЛЕНИХА.

Плениха ли Ви Вас?
Да, мен ме плениха.

Раниха ли ме мен?
Да, Вас Ви раниха.

Кого плениха?
Мен ме плениха.

Кого раниха?
Вас Ви раниха.

Раниха ли Ви Вас?
Не, мен не ме раниха.
Мен ме плениха.

Плениха ли ме мен?
Не, Вас не Ви плениха.
Вас Ви раниха.

НАС НИ РАНИХА.
ТЯХ ГИ ПЛЕНИХА.

Кого раниха?
Нас ни раниха.

Кого плениха?
Тях ги плениха.

Раниха ли Ви Вас?
Да, нас ни раниха.

Плениха ли ги тях?
Да, тях ги плениха.

Плениха ли ги тях?
Не, нас не ни плениха.
Нас ни раниха.

Раниха ли ги тях?
Не, тях не ги раниха.
Тях ги плениха.

НЕГО ГО УБИХА
НЕЯ Я РАНИХА

Кого убиха?
Него го убиха.

Кого раниха?
Нея я раниха.

Убиха ли го него?
Да, него го убиха.

Раниха ли я нея?
Да, нея я раниха.

Раниха ли го него?
Не, него не го раниха.
Него го убиха.

Убиха ли я нея?
Не, нея не я убиха.
Нея я раниха.

LESSON 13

Spiral 5

ЧЕТИВО - READER

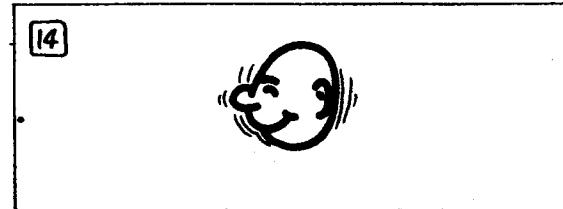
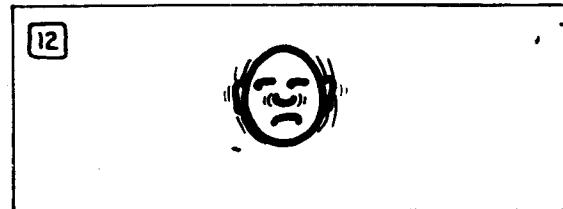
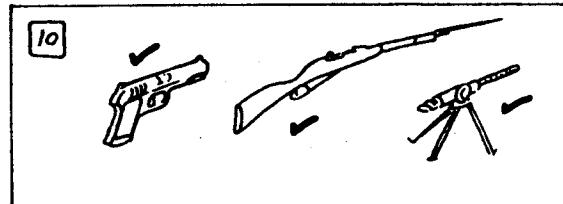
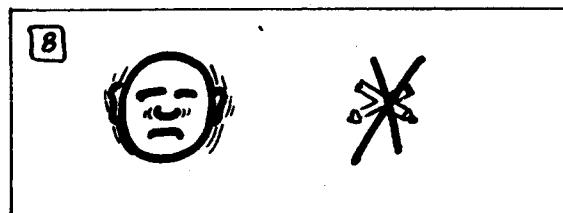
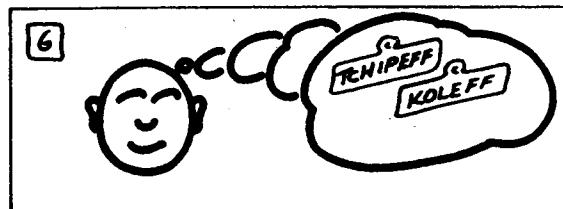
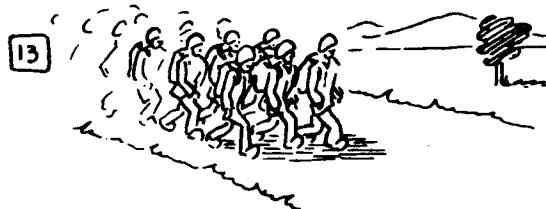
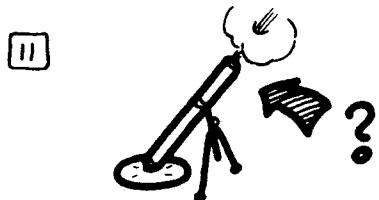
Лейтенантът се върна с двайсет войника. Те дойдоха тази сутрин в десет часа и четвърт. Те дадоха големи загуби, защото неприятелят ги загради. Неприятелят ги загради тях в гората до селото. Капитан Йеков не се върна. Неприятелят го уби него. Него го убиха в гората. Лейтенанта го раниха при моста. Сержантите Колев и Чипев не се върнаха, защото тях ги плениха. Тях ги плениха в гората. Лейтенантът и войниците успяха да донесат оръжието си. Изоставиха само една тежка картечница.

Spiral 6

ВЪПРОСИ

С колко войника се върна лейтенантът?
С двайсет войника ли се върна лейтенантът?
Кой се върна с двайсет войника?
Капитанът ли се върна с двайсет войника?
Кога дойдоха лейтенантът и войниците?
Вчера ли дойдоха лейтенантът и войниците?
Тази сутрин ли се върнаха лейтенантът и войниците?
В колко часа дойдоха лейтенантът и войниците тази сутрин?
Дадоха ли загуби те?
Какви загуби дадоха те?
Защо те дадоха големи загуби?
Загради ли ги неприятелят тях?
Кой ги загради?
Къде ги загради неприятелят?
При моста ли ги загради неприятелят?
В гората ли ги загради неприятелят?
Върна ли се капитан Йеков?
Защо не се върна капитан Йеков?

Кой уби капитан Йеков?
Къде го убиха него?
При моста ли убиха капитан Йеков?
Върнаха ли се сержантите Колев и Чипев?
Защо сержантите Колев и Чипев не се върнаха?
Убиха ли сержантите Колев и Чипев?
Къде ги плениха тях?
Кой ги плени тях?
В гората ли раниха лейтенанта?
При моста ли раниха лейтенанта?
Кого раниха при моста?
Кого плениха в гората?
Кого убиха в гората?
Какво успяха да донесат лейтенантът и войниците?
Те успяха ли да донесат оръжието си?
Успяха ли да донесат тежката картечница?
Какво изоставиха те?
Изоставиха ли те оръжието си?

LESSON 14

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL

IDIOMATIC

1. You served are in armed forces	Have you served in the armed
2. Yes, served am. /-the?	Yes, I have. /forces?
3. In what unit served you?	What unit did you serve in?
4. Served-I in air-the troops.	I served in the Air Force.
5. Which of you is served in Infantry-the?	Which of you has served in the infantry?
6. Think-I, that Tchipeff and Koleff are they served in her.	I think that Tchipeff and Koleff served in it.
7. Served is somebody of you in artillery-the?	Has anyone served in the artillery?
8. Nobody not is been on service in her.	No one has served in it.
9. With what weapons are you fired?	What weapons have you fired?
10. With pistol, rifle and machine gun.	Pistol, rifle and machine gun.
11. Not are-you fired with mortars?	Haven't you fired mortars?
12. No, not are-we fired.	No, we haven't.
13. Without doubt, all are-you gone on march.	Undoubtedly all of you have been on a march.
14. Yes, gone are-we, understand.	Yes, we have, of course.

LESSON 14

Sprial 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Вие служите ли оте във войската?
2. Да, служих съм.
3. В кой част служите?
4. Служих във въздушните войски.
5. Кой от Вас е служил в пехотата?
6. Мисля, че Чапев и Кълев са служили в нея.
7. Служих ли е някой от Вас в артилерията?
8. Някой не е бил на служба в нея.
9. С какък оръжия сте стреляли?
10. С пистолет, пушка и картечница.
11. Не сте ли стреляли с миномети?
12. Не, не сме стреляли.
13. Без съмнение воински сте ходили на поход.
14. Да, ходили сме, разбира се.

LESSON 14

Spiral 3

RECOMBINATION

Г-н Чипев служи ли е в войската?
Да, служи е.

В коя част служи той?
Той служи в пехотата.

Бил ли е някой от Вас на служба
във въздушните войски.
Никой от нас не е служил във
въздушните войски.

Кой от Вас е бил на служба в
артилерията?
Аз мисля, че Чипев е бил на служба
в нея.

Мислите ли, че и Колев е служил
в артилерията?
Да, и той е служил в нея.

А Градинаров и Танев.
Те не са служили в артилерията.

Стреляли ли сте с миномети?
Не, не сме стреляли.

Вие, г-н Енев, стреляли ли сте с
пистолет?
Да, стрелях съм.

Стреляли ли сте с пушка и картечница?
Само с пушка съм стрелял.

Кой от Вас е стрелял с картечница?
Калпазанов е стрелял.

Стрелял ли е някой от Вас с тежка
картечница?
Никой от нас не е стрелял с тежка
картечница.

Всички ли сте ходили на поход?
Не, всички не сме ходили на поход.

Кой от Вас не е ходил?
Ангелов не е ходил.

Кой друг?
Крусов и Стоянов не са ходили.

Пилете ли вино?
Да, пия.

Какво вино сте пили?
Аз съм пил червено вино.

Пил ли сте ракия?
Да, и ракия съм пил.

Син Ви пия ли е ракия?
Не, не е пия.

Какво име той?
Бира.

Били ли сте в Ню-Йорк?
Не, ние не сме били там.

Били ли сте на гости у Цаневи?
Да, бяхме у тях вчера.

Ходили ли сте на театър?
Не, не съм ходил.

Ходили ли сте на кино?
Ходил съм.

Играли ли сте на карти?
Да, играих съм.

Играхте ли на карти снощи у Цаневи?
Да, играх.

Работили ли е Христо в банка?
Не, не е работил.

Донесе ли той билети за театър?
Мисля, че ги е забравил.

LESSON 14

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ СЪМ СЛУЖИ В ПЕХОТА.
Вие сте служи в артилерията.

Къде сте служи Вие?
Аз съм служи в артилерията.

Къде съм служи аз?
Вие сте служи в пехотата.

Вие служи ли сте в артилерията?
Да, аз съм служи в артилерията.

Аз служи ли съм в пехотата?
Да, Вие сте служи в пехотата.

Вие служи ли сте в пехотата?
Не, аз не съм служи в пехотата.
Аз съм служи в артилерията.

Аз служи ли съм в артилерията?
Не, Вие не сте служи в артилерията.
Вие сте служи в пехотата.

ТОЙ Е СЛУЖИ ВЪВ ВЪЗДУШНИТЕ ВОЙСКИ.

Къде е служи той?
Той е служи във въздушните войски.

Той служи ли е във въздушните войски?
Да, той е служи във въздушните войски.

Той служи ли е в артилерията?
Не, той не е служи в артилерията.
Той е служи във въздушните войски.

Кой е служи в артилерията?
Аз съм служи в артилерията.

Кой е служи в пехотата?
Вие сте служи в пехотата.

Кой е служи във въздушните войски?
Той е служи във въздушните войски.

LESSON 14

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

НИЕ СМЕ СТРЕЯЛИ С ПИСТОЛЕТ.
ВИЕ СТЕ СТРЕЯЛИ С ПУНКА.

С какво сте стреляли вие?
Ние сме стреляли с пистолет.

С какво сме стреляли иле?
Вие сте стреляли с пистолет.

Вие стреляли ли сте с пушка?
Да, ние сме стреляли с пушка.

Ние стреляли ли сме с пистолет?
Да, Вие сте стреляли с пистолет.

Вие стреляли ли оте с пистолет?
Не, ние не сме стреляли с пистолет.
Ние сме стреляли с пушка.

Ние стреляли ли сме с пушка?
Не, Вие не сте стреляли с пушка.
Вие сте стреляли с пистолет.

ТЕ СА СТРЕЯЛИ С КАРТЕЧНИЦА.

С какво са стреляли те?
Те са стреляли с картечница.

Те с картечница ли са стреляли?
Да, те са стреляли с картечница.

Те с пушка ли са стреляли?
Не, те не са стреляли с пушка.
Те са стреляли с картечница.

Кой е стрелял с пушка?
Ние сме стреляли с пушка.

Кой е стрелял с пистолет?
Вие сте стреляли с пистолет.

Кой е стрелял с картечница?
Те са стреляли с картечница.

LESSON 14

GRAMMAR DRILL BLOCKS

Spiral 4

НИЕ СМЕ СЛУЖИЛИ В ПЕХОТАТА.
ВИДЕ СТЕ СЛУЖИЛИ В АРТИЛЕРИЯТА.

Къде сте служили Вие?
Вие сме служили в артилерията.

Къде сме служили ние?
Вие сте служили в пехотата.

Вие служили ли сте в артилерията?
Да, ние сме служили в артилерията.

Ние служили ли сме в пехотата?
Да, Вие сте служили в пехотата.

Вие служили ли сте в пехотата?
Не, ние не сме служили в пехотата.
Ние сме служили в артилерията.

Ние служили ли сме в артилерията?
Не, Вие не сте служили в артилерията.
Вие сте служили в пехотата.

ТЕ СА СЛУЖИЛИ ВЪВ ВЪЗДУШНИТЕ ВОЙСКИ.

Къде са служили те?
Те са служили във въздушните войски.

Те служили ли са във въздушните войски?
Да, те са служили във въздушните войски.

Те служили ли са в артилерията?
Не, те не са служили в артилерията.
Те са служили във въздушните войски.

Кой е служил в артилерията?
Ние сме служили в артилерията.

Кой е служил във пехотата?
Вие сте служили в пехотата.

Кой е служил във въздушните войски?
Те са служили във въздушните войски.

LESSON 14

GRAMMAR DRILL BLOCKS

Spittal 4

АЗ СЪМ СТРЕЛЯЛ С ПИСТОЛЕТ.
ВИЕ СТЕ СТРЕЛЯЛИ С ПУНКА.

С какво сте стреляли вие?
Аз съм стрелял с пистолет.

С какво сте стрелял аз?
Вие сте стреляли с пистолет.

Вие стреляли ли сте с пунка?
Да, аз стрелях с пунка.

Аз стрелях ли съм с пистолет?
Да, Вие стреляли с пистолет.

Вие стреляли ли сте с пистолет?
Аз съм стрелях с пистолет.

Аз стрелях ли съм с пунка?
Вие сте стреляхи с пистолет.

ТОЙ Е СТРЕЛЯЛ С КАРТЕЧНИЦА.

С какво е стрелял той?
Той е стрелял с картечница.

Той стрелял ли е с картечница?
Да, той е стрелял с картечница.

Той стрелял ли е с пунка?
Не, той не е стрелял с пунка.
Той е стрелял с картечница.

Кой е стрелял с пунка?
Аз съм стрелял с пунка.

Кой е стрелял с пистолет?
Вие сте стреляли с пистолет.

Кой е стрелял с картечница?
Той е стрелял с картечница.

LESSON 14

Spiral 5

ЧЕТИВО - READER

Студентът Христов е служил във войската. И студентите Чипев и Колев са служили във войската. Те служиха в пехотата. Христов беше на служба във въздушните войски. Никой от студентите не е бил на служба в артилерията. Те всички са стреляли с пистолет и пушка. Христов стреляше най-добре от всички. Той стреляше по-добре с пистолет, отколкото с пушка. Само някой от студентите са стреляли с картечница. Никой от тях не е стрелял с тежка картечница. Всички са стреляли с миномет, освен Христов. Той не е стрелял с миномет, защото той беше на служба във въздушните войски. Без съмнение те всички са ходили на поход.

Spiral 6

Кой е служил във войската?

Студентът Христов служил ли е във войската?

Кой друг е служил във войската?

Студентите Чипев и Колев служили ли са във войската?

Къде служили те?

Във въздушните войски ли служили те?

Кой беше на служба във въздушните войски?

Кой беше на служба в пехотата?

Бил ли е някой от студентите на служба в артилерията?

В артилерията ли служи студентът Христов?

С какво са стреляли всички те?

Всички ли са стреляли с пушка?

Христов ли стреляше най-добре от всички?

С какво стреляше той по-добре - с пушка или с пистолет?

Всички ли са стреляли с тежка картечница?

Кой от тях е стрелял с тежка картечница?

Всички ли са стреляли с миномет?

Христов стрелял ли е с миномет?

Задо Христов не е стрелял с миномет?

Задо всички други са стреляли с миномет?

Всички ли са ходили на поход?

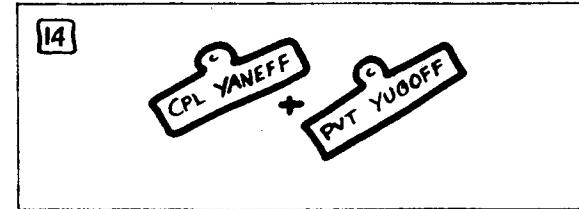
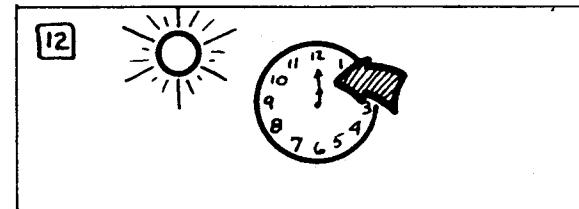
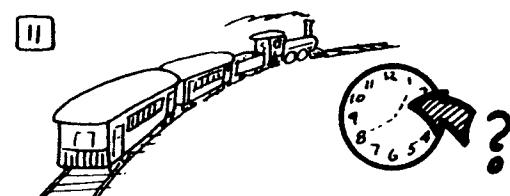
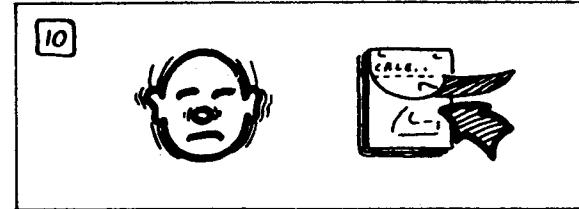
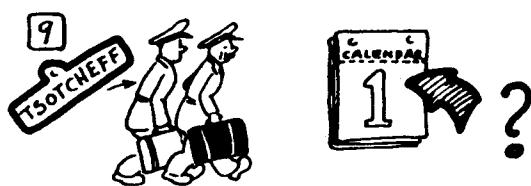
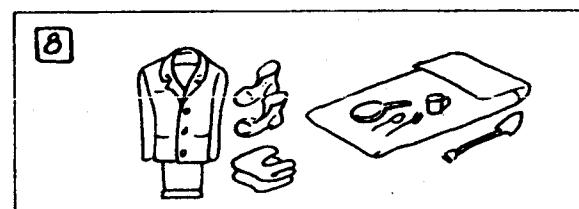
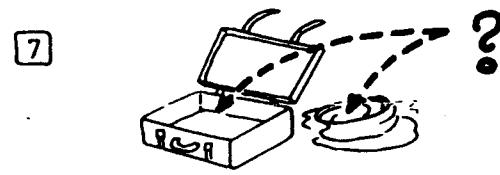
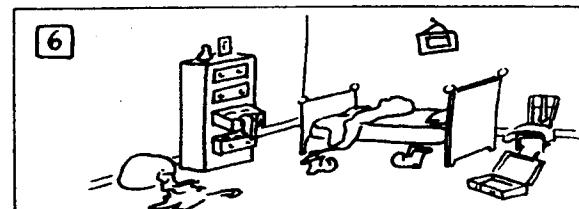
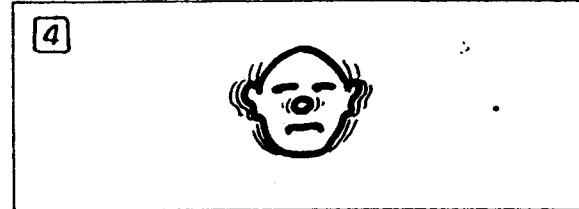
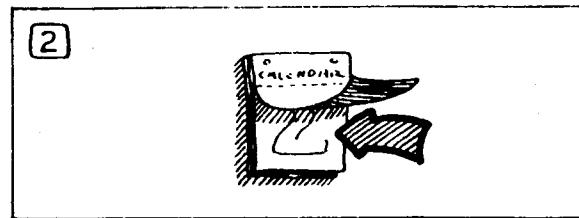
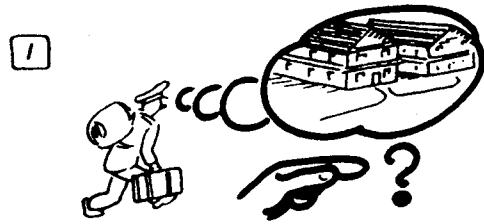
Вие ходили ли сте на поход?

Вие стреляли ли сте с пушка?

Кой от Вас е стрелял с миномет?

С кое оръжие стреляте най-добре?

С кое оръжие стреляте по-добре: с пушка или с пистолет?

LESSON 15

TRANSLATION OF THE DIALOGUE:

LITERAL	IDIOMATIC
1. When have to leave-you for barracks-the?	When do you have to leave for the barracks?
2. I have to leave tomorrow.	I have to leave tomorrow.
3. Why not leave-you to-day with me?	Why don't you leave with me today?
4. Not can-I.	I cannot.
5. Why not can-you to leave-you?	Why can't you leave?
6. Because not am myself prepared yet. Because I am not ready yet.	
7. What have to prepare-you?	What do you have to prepare?
8. Clothes-the and field pack-the my.	My clothes and field pack.
9. Tsotcheff can-he to come-he with me today?	Can Tsotcheff come with me today?
10. No, he wants to leave-he tomorrow.	No, he wants to leave tomorrow.
11. With which train can-you to depart-you?	Which train can you depart by?
12. Can-we to leave-we with noon-the train.	We can leave by the noon train.
13. Who can-he to come-he with me then?	Who can come with me then?
14. Pfc-the Yaneff and private-the Yugoff can-they come.	Pfc Yaneff and private Yugoff can come.

LESSON 15

Spirals 1 & 2

РАЗГОВОР

1. Кога трябва да тръгнете за казармата?
2. Аз трябва да тръгна утре.

3. Защо не тръгнете днес с мен?
4. Не мога.

5. Защо не можете да тръгнете?
6. Защото не съм се пригответих още.

7. Каквоб трябва да пригответе?
8. Облеклото и раннината си.

9. Цичев може ли да дойде с мен днес?
10. Не, той иска да тръгне утре.

11. С кой влак можете да тръгнете?
12. Можеме да тръгнеме с обедния влак.

13. Кой може да дойде с мен тогава?
14. Ефрейторът Янев и редникът Йгов могат да дойдат.

R E C O M B I N A T I O N

Spiral 3

Какво ще правите довечера?
Не стоя в къди.

Можете ли да дойдете у нас?
Мисля, че ще мога.

Кога можете да дойдете?
Аз ще Ви телефонирам.

Жена Ви ще дойде ли?
Не, тя няма да може да дойде.

Задо няма да може да дойде?
Задото трябва да отиде на театър.

Децата Ви могат ли да дойдат?
Само син ми може да дойде.

Какво ще прави дъщеря Ви?
Тя ще трябва да учи в къди.

Кога трябва да тръгне син Ви
за казармата?
Той трябва да тръгне за казар-
мата утре след обяд.

Пригответи ли се е?
Не, не се е пригответи още.

Какво не е пригответи?
Военните дрехи и рампата си.

Трябва ли да вземе всичките
си военни дрехи?
Да, трябва.

Какъв е той сега?
Той е ефрейтор.

Може ли да стреля с картечница?
Да, той може да стреля с кар-
течница и с миномет.

Вие можете ли да стреляте с пушка?
Да, мога.

Искате ли да отидем на кино утре
вечер?
Да, искам много да отида.

Можете ли да купите билети?
Да, мога.

На кой ред искате да вземете
билети?
Ще взема на осми ред.

Задо не вземете по-хубави места?
Задото те са много по-скъпи.

В колко часа трябва да се срещнем?
В седем часа.

Не можеме ли да се срещнем по-
рано.
Не, аз не мога да дойда по-рано.

Задо не можете?
Задото трябва да чакам жена си.

Кога ще свърши киното?
Мисля, че ще свърши в 10 часа.

Искате ли да отидете на гости
у Христови тогава?
Не, аз не мога да отида у тях на
гости, задото трябва да работя
в къди.

Къде отивате сега?
Отивам да купя грозде, ябълки и
куруши за децата.

Гроздето не е ли много скъпо сега?
Да, сега то е много по-скъпо отког-
кото по-рано.

Задо искате да купите грозде тогава?
Задото на децата им се яде грозде.

Яде ли Ви се пържено пиле на Вас?
Да, много ми се яде.

LESSON 15

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

АЗ МОГА ДА ТРЪГНА ДНЕС.
ВИЕ МОЖЕТЕ ДА ТРЪГНете УТРЕ.

Кога можете да тръгнете Вие?
Аз мога да тръгна утре.

Кога мога да тръгна аз?
Вие можете да тръгнете днес.

Вие можете ли да тръгнете утре?
Да, аз мога да тръгна утре.

Аз мога ли да тръгна днес?
Да, Вие можете да тръгнете днес.

Вие можете ли да тръгнете днес?
Не, аз не мога да тръгна днес.
Аз мога да тръгна утре.

Аз мога ли да тръгна утре?
Не, Вие не можете да тръгнете утре.
Вие можете да тръгнете днес.

ТОЙ МОЖЕ ДА ТРЪГНЕ ПО ОБЯД..

Кога може да тръгне той?
Той може да тръгне по обяд.

Той може ли да тръгне по обяд?
Да, той може да тръгне по обяд.

Той може ли да тръгне утре?
Не, той не може да тръгне утре.
Той може да тръгне по обяд.

Кой може да тръгне утре?
Аз мога да тръгна утре.

Кой може да тръгне днес?
Вие можете да тръгнете днес.

Кой може да тръгне по обяд?
Той може да тръгне по обяд.

LESSON 15

Spiral 4

GRAMMAR DRILL BLOCKS

НИЕ МОЖЕМЕ ДА ТРЫГНЕМЕ ДНЕС.
НИЕ МОЖЕТЕ ДА ТРЫГНЕТЕ УТРЕ.

Кога можете да тръгнете Вие?
Ние можеме да тръгнеме утре.

Кога можеме да тръгнеме иже?
Вие можете да тръгнете днес.

Вие можете ли да тръгнете утре?
Да, ние можеме да тръгнеме утре.

Ние можеме ли да тръгнеме днес?
Да, Вие можете да тръгнете днес.

Вие можете ли да тръгнете днес?
Не, ние не можеме да тръгнеме днес.
Ние можеме да тръгнеме утре.

Ние можеме ли да тръгнеме утре?
Не, Вие не можете да тръгнете утре.
Вие можете да тръгнете днес.

ТЕ МОГАТ ДА ТРЫГНАТ ПО ОБЯД.

Кога могат да тръгнат те?
Те могат да тръгват по обяд.

Те могат ли да тръгнат по обяд?
Да, те могат да тръгнат по обяд.

Те могат ли да тръгнат утре?
Не, те не могат да тръгнат утре.
Те могат да тръгнат по обяд.

Кой може да тръгне утре?
Ние можеме да тръгнеме утре.

Кой може да тръгне днес?
Вие можете да тръгнете днес.

Кой може да тръгне по обяд?
Те могат да тръгнат по обяд.

LESSON 15

Spiral 5

ЧЕТИВО - READER

Бобев трябва да тръгне за казармата днес. Той иска Цочев да дойде с него. Цочев не може да тръгне с него, защото не се е пригответ си. Той трябва да пригответ облеклото и ранната си. Той трябва да пригответ и пушката си. Той ще тръгне утре. Ефрейторът Янев може да тръгне с Бобев за казармата. Той се е пригответ. Сега той е в къщата на Бобев. Те чакат редник Игов. И той ще дойде с тях. Той трябва да отиде да вземе военният си униформа. Той ще се върне в 11 часа. Те всички могат да тръгнат с обядния влак в 12 часа и 10 минути.

Spiral 6

ВЪПРОСИ - QUESTIONS

Кога трябва да тръгне Бобев за казармата?
Кой трябва да тръгне за казармата днес?
Утре ли трябва да тръгне Бобев за казармата?
Какво иска Бобев?
Може ли Цочев да тръгне с него?
Защо Цочев не може да отиде в казармата с Бобев?
Цочев пригответ ли се е?
Какво трябва да пригответ Цочев?
Какво трябва да пригответ той освен облеклото и ранната си?
Какво трябва да пригответ Цочев освен пушката си?
Кога ще тръгне той?
Може ли Цочев да тръгне за казармата утре?
Какъв е Янев?
Кой може да тръгне с Бобев за казармата?
Защо ефрейторът Янев може да тръгне с Бобев за казармата?
Къде е той сега?
Какъв е Игов?
Кой чакат Бобев и Янев?
Защо го чакат те?
Какво трябва Игов да отиде да вземе?
В колко часа ще се върне той?
Кога могат да тръгнат те?
Вие можете ли да стреляте с пистолет?
Добре ли можете да стреляте с пистолет?
Можете ли да стреляте с пушка?
С кое оръжие можете да стреляте по-добре?
Можете ли да отидете на кино с мен довечера?
Можете ли да дойдете в къщ утре?
Можете ли да съмригте на пиано?
Можете ли да танцувате? Можете ли да пингате?

BASIC COURSE, VOLUME I

PRONUNCIATION PHASE

VII. Statistical Review of the Dialogues

DIALOGUE NO.	SITUATION	GRAMMAR UNIT	No. of New Words in Each Lesson	Total New Words	Total Words	No. of Questions & Answers
1	Asking and Getting Information	To be, masculine & feminine nouns in singular & plural with & without article.	18	18	72	22
2	Write, Read, Smoke	Nouns neuter gender with or without article, Regular verbs, 1st & 2nd group.	21	39	81	22
3	Clothes	Adjectives, singular & plural, with & without article. Regular verbs 3rd group.	15	54	84	22
4	Drink, Dance Play	Future tense.	23	77	75	22
5	Movies	Cardinals Descriptive imperative	32	109	69	18
6	Buying Fruit	Comparative & Superlative.	20	129	79	18
7	Guests	Past tense.	15	144	62	20
8	Family Situation	Imperfect tense.	31	175	82	22
9	Theater	Perfective aspect. Ordinal numbers.	20	195	76	16
10	Buying a House	Personal pronouns. Accusative short forms.	16	211	69	22

DIALOGUE NO.	SITUATION	GRAMMAR UNIT	No. of New Words in Each Lesson	Total New Words	Total Words	No. of Questions & Answers
11	Buying a House	Personal pronouns. Dative, short forms.	18	228	83	16
12	In the Restaurant	Dative, double forms of the personal pronoun.	12	240	90	16
13	Reconnaissance Patrol	Personal pronouns. Double form, accusative.	20	260	71	18
14	Military Service	Past indefinite tense.	18	278	73	14
15	Going Back to the Barracks	Perfective aspect. mora, <i>трябва</i>	22	300	80	14

VIII. BULGARIAN - ENGLISH VOCABULARY

БЪЛГАРО - АНГЛИЙСКИ РЕЧНИК

*The figures refer to the dialogue in which
the word is used for the first time*

A

a but, and 2

агнешки, а, о, и of lamb 4

агнешко печено roast lamb 4

аз I

ме me short form of the personal pronoun as direct object of the verb: чұвате ли ме? do you hear me? 10; мен, мéне me long form used also after a preposition: за мен поръчайте пържено пиле order fried chicken for me 12; мен ме, мéне ме the double form: мéне ме раніха при моста they wounded me near the bridge 13; ми: 1. to me short form of the personal pronoun as indirect object: каза ми he said to me 2. my син ми my son 8; на мен, на мéне to me long form; на мен ми, на мéне ми to me double form: на мéне не ми се яде фасул I don't feel like eating beans 12;

ало hello 10

артилерия f. artillery 14

B

банка bank 8

без without 5

в осем часа без двайсет минути от twenty minutes to eight 5

бил see съм

билет ticket 5

бира beer 12

благодаря thank you 4

благодаря, и to thank

болен, болна, о, и sick, ill 10

боля, и used only in 3rd p.

to ache, to hurt

гърло я боли she has a sore throat 10

бях see съм

бяхте see съм

B

в in, at в стаята in the room 2; в осем часа at eight o'clock 5

вас, Вас see вие

веднага right away, immediately 11

вестник pl. вестници newspaper 2

вечер evening

добръ вечер! good evening! 4

вечеря supper 4

на вечеря for supper не имам гости на вечеря I'll have guests for supper 4

вечерят to have supper 4

какво ще вечеряте? what will you have for supper? 4

взима, е to take 9

ви, Ви see вие

видя, и to see past tense: видях, видя видяхме, видяхте, видяха; видяхте ли господин Петков? did you see Mr. Petkov? видях го I saw him

видях *see* видя

видяхте *see* видя

вие, Вие *you* the polite form is always capitalized in Bulgarian; ви, Ви 1. you short form of the personal pronoun as direct object of the verb: не Ви чувам много добре I don't hear you very well 10; 2. to you short form of the pronoun as indirect object какво Ви каза той? what did he say to you? 11; 3. your жена Ви your wife 8; вас, Вас you long form of the direct object pronoun used also after prepositions: за Вас for you 12; вас ви, Вас Ви you double form of the pronoun as direct object: къде Ви раниха Вас? where were you wounded? на вас, на Вас to you long form of the pronoun as indirect object of the verb: на вас ви, на Вас Ви to you double form of the indirect object pronoun: на Вас ядете ли Ви се фасул? do you feel like eating beans? какво Ви се пие на Вас? what do you want to drink 12

вино wine 4

вкусен, вкусна, о, и tasty 6

влак train 15

с кой влак? on which train? 15

влеза, е в to go in, to enter 12

да влезем! хайде да влезем! let's go in

военен, военна, о, и military 3

войник pl. войници soldier 13

войска armed forces, army 14

всички all 4

втори, а, о, и second 9

вчера yesterday 11

във in used instead of в before words

beginning with a В or a ф: слухът във

въздушните войски I served in the Air Force 14;

въздушен, въздушна, о, и air-
въздушни войски Air Force 14

вървя, и to go 5

върна се to return, to come back

past tense: върнах се, върна се, върнахме се, върнахте се, върнаха се; с колко войника се върнахте? how many soldiers did you return with?

върнахте се *see* върна се

Г

ги *see* те

гимназия high school, gymnasium 8

гладен, гладна, о, и hungry 12

го *see* той, то

говоря, и to talk past tense: говорих,
говори, говорихме, говорихте, говориха
говорихте ли на господин Мирев? did
you talk to Mr. Mireff? 11; говорих му
I talked to him 11

голям, а, о, големи big, great, large, heavy 13
гора forest 13

господин Mr., gentleman 1
pl. господи gentlemen 2

госпожа Mrs. 2 wife

гост pl. гости guest 4

грозде grapes 6

гърло throat 10

гювеч vegetable and meat stew 12

Д

да 1. yes 2. to искате ли да отидем
на кино? do you want to go to the
movies? 9; 3. let

давам, дава to give; to present, to show
един фильм ли дават? do they show a
single movie? дават два фильма there
is a double feature 5; да, даде, да-
дем, даде, дада, дадат this form is used
after the and да: ще даде ли? will he
give? 11; ще им дадем ли и мебелите?
are we going to give them the furniture,
too? 11; command form: дайте ми лич-
ната си карта! give me your identity
card 8; past tense: дадох, даде, дадох-
ме, дадохте, дадоха; защото дадохме
големи загуби because we had(gave)
heavy casualties

даде *see* давам

дáдохме *see* давам

дáйте *see* давам

два two *masculine*: два фíлма two films 5

две two *feminine and neuter*: две минú-
ти two minutes 5

дванáйсет twelve 5

двайсет twenty 5

две *see* два

дéвёт nine 5

ден day; на ден per day

дóбръ ден! good afternoon! 1

дéсет ten 5

детé child *pl.* деца children 8

деца *see* дете

днес today 15

до 1. next to, by, at те са на масата до
писмáта they are on the table next to the
letters 2; 2. till, until *ние не стойме*
до полуноч we'll stay till midnight 4

добрé well 4 all right 7

дóбръ, добрá, ó, и good

дóбръ ден! good afternoon! 1

добро утрол good morning! 2

довечера tonight 4

довидане! goodby 4

дóйда, е to come

не дóйда I'll come 8; Попови не дóйдат
ли? will the Popoffs come? 9; Тóчев мó-
же ли да дóйде? can Tsoetchoff come? 15
command form: елáтел come 8

документ document 10

дóнесá, é to bring 10

дрéбен, дрéбна, о, и small, tiny 6

дрéха garment

дрéхи clothes 3

друг, а, о, и other 7

другár comrade, friend 13

дúши people, men 13

дýшеря daughter 8

E

е 1. is *see* съм 2. well! oh! 11

éвтин, а, о, и cheap 5; по-éвтин cheaper 9

един, една, едно one един фильм one film 5

една дýшеря one daughter 8

единáйсет eleven 5

éдър, éдра, о, и big, large 6

елáте *see* дойда

éтол here you are, there it is 6

ефрейтор Pfc 15

X

жена wife, woman 8

хýlt, а, о, и yellow 6

3

за 1. for за когó е писмáто? for whom
is the letter? 2; 2. about говорих-
те ли на гостодиин Мирев за кýмата?
did you talk to Mr. Mireff about the house?
11

забráвя, и to forget this form is used after
не and да: нáма да ги забráвя! won't
forget them 10

заградá, и to surround past tense: загра-
дих, заградá, заградíхме, заградíхте,
заградíха; нас ни заградí веприяте-
лят the enemy surrounded us 13; къде Ви
заградí той? where did he surround
you? 13

зáгуба loss, casualty 13

заéдно together 8

заповéдайте! here you are 8

зашó why 13

зашóто because 13

зелén, а, о, и green 6
зрýл, а, о, зрéли ripe 6

И

и and; also, too 2

и see та

Ивáн John 10

игráя to play

игráя на карти to play cards 7

изостáвя, и to abandon

past tense: изостáвих, ви, вихме, хте, ха,
ней я изостáвихме we abandoned it 13

или or 9

Ивáнов Ivar. 's (Mr.) 1

Ивáнова Ivanova (Mrs. or Miss) 2

им see те

има see имам

имам to have 3

има impersonal, does not change in number
and person there is, there are има и евти-
ни there are cheap ones, too 5

искам to want 9

К

казáрма barracks 15

кáза see кáха

кáха, е to tell past tense: кáзах, кáза, хме
хте, ха; каквó Ви кáза той? what did he
tell you? 11; кáзам и he told me 11;

как? how? 4

какъв, каквá, ó, ý 1. what каквó е това?
what is this? 1; 2. what kind of каквá
шáлка носите? what kind of hat are you
wearing? 3

капитáн captain 8

карта card; map

лична карта identity card 8

картéница machine gun 13

катó as, like къде работехте катó ци-
вилен? where did you work as a
civilian? 8

кафíв, а, о, и brown 3

кéпе cap 3

кило kilogram equal to 2.2046 pounds 6

кино 1. movies отáвам на кино I am
going to the movies 5; 2.movie/theater

кисел, а, о, и sour 6

книга book 2

когá? when? 4

до когá? how long? до когá игрáхте?
how long did you play? 7

когó? see кой?

кой?, кой?, кое?, кой? 1. who кой е той?
who is he? 1; кой е тáзи господá? who
is this lady? 2. which кой круши са по-
брзели? which pears are riper? 6; object
form: когó whom за кого е писмóто?
for whom is the letter? 2

кóлько? how much? how many? 5

Кόльо Nick familiar form for Никóла,
Nicholas 1

кóя see кой?

кру́ша pear 6

ку́пя, и to buy 9

къде? where? 1

късно late 7

кýща house 10; в кýши at home, home
отáвам в кýши I'm going home 4

кýши see кýща

кюфтé hamburger 12

Л

лев lev Bulgarian currency unit worth
approx. \$1.00:три лéва three leva pl.
лéгна си, е to go to bed past tense: лéг-
нах си, лéгна си, хме, хте, ха; когá си
лéгнахте? when did you go to bed? 7;
аз си лéгнах много късно I went to bed
very late 7

лейтенант lieutenant 8

ли interrogative particle: пишете ли писма?
are you writing letters? 2 пушите ли?
do you smoke? 2

личен, лична, о, и personal
лична карта identity card 8

M

мáса table 1

майбр major 13

ме see 83

мебели furniture 11

мен see 83

места see място

ми see 83

миномéт mortar 14

минута minute 5

Мирев Mireff 10

Миреви Mireffs 11

мýсля to think 14

млýко milk 12

мнóго very; very much 6

мóга, може, можеме, можете, могат can,
to be able to 15

мóлив pencil 1

мóля please 8

мост bridge 13

му see той, то

място pl. места seat; place 9

N

на 1. on книгите са на мáката the books
are on the table 2; 2. to той покáза ли
я на жéна си? did he show it to his wife?

11 отивам на кíно I am going to the

movies 5; 3. at на тáзи цена at this

price 11; 4. for на вечéра for supper 4

най- particle for forming the superlative
degree: те са най-вкусните и най-соч-
ните they are the tastiest and juiciest 6

напрáвих see направя

направя, и to do , to make past tense:
напрáвих, направи, хме, хте, хх, какво
направихте с нéя? what did you do
with it? 13

народен, народна, о, и national, people's
Народна банка National Bank 8

нас see ние

не 1. no не, ние четéме вéстници no, we
read newspapers 2; 2. not as не пýма
I do not smoke 2

него see Той, то
нека, нека да let (us) 5

неприятел enemу 13

нéя see тя

ни see ние

ние we

ни 1. us short form of the personal
pronoun as direct object of the verb:
той ще ни чáка he'll wait for us 10;
2. to us short form of the pronoun as
indirect object: ще ни дадé само 18,000
he'll give only 18,000 to us 11; нас
us long form of the direct object pronoun
used also after prepositions: за нас for
us; нас ни us double form of the pro-
noun as direct object: нас ни заградí
неприятелят the enemy surrounded us 13
на нас to us long form of the pronoun
as indirect object of the verb; на нас
ни to us double form of the indirect ob-
ject pronoun: на нас ни се пýе бýра we
feel like drinking beer 12

никой no one, nobody 14

нося, и to wear 3 carry 3

някой somebody; anyone(in questions)

няма 1. impersonal form there is not,
there are not няма ли ёвтини билéti?

aren't there any cheap tickets? 5;

няма да won't няма да ги забráвя

I won't forget them; няма да им дадéм

мéбелите we won't give the furniture
to them 11

нýмам, а not to have
нýмате ли по-хýбово грóзде? don't
you have better grapes? 6

0

обикновéно usually 9
óbéden, óbéдна, о, и noon 15
облекло clothes 15
обяд noon
след обяд afternoon, in the afternoon 8
по обяд at noon 7
оръжие weapon 13
освéн except for 13 besides 15
óсем eight 5
осемнáйсéт eighteen 11
óсми, а, о, и eighth 8
от 1. from, of от каквó е болна? what is
she sick of? 10; 2. than in comparisons
хýйтите са по-зрéй от зелéните
yellow ones are riper than the green
ones 6 от...до from...to 5
отíвам, а to go отíвам в кíни I'm going
home 4; отíвам на кíно I'm going to
the movies 5; отíда, е this form is
usually used after да and щe; искам да
отíда I want to go 9; той щe отíде he
will go
отíда, е see отíвам
откóлкото than сегá са поб-евтини от-
кóлкото поб-рано now they are cheaper
than before 6
óще yet in negative sentences: защóто
не съм се пригáтвил óще because I'm
not ready yet 15

II

пак again 8
панталóн trousers 3
пари money 10

пет five 5
пéти, а, о, и fifth 9
Петков Petkoff 10
Петров Petroff 2
пехóта infantry 14
пéчено roast 4
пéя, пéе to sing 4 past tense: пях, пя,
пýхме, пýхте, пýха; пýхме и пýхме we
drank and sang 7
пиáно piano
свиáра на пиáно to play the piano кой
ше свиáри на пиáно? who will play the
piano? 4
пíле chicken 12
пíсмо letter 2
пистолéт pistol 14
пýхме see пýя
пýя, е to drink 4 past tense: пих, пи,
пýхме, пýхте, пýха; пýхме и пýхме
we drank and sang 7
пýша, е to write 2
платá, и to pay 11
плениха зee плéня
плéня, и to capture past tense: плених,
плени, хме, хте, ха; тях ги плениха
they captured them 13
по at, about indicating time: по обяд
at noon 7
по- particle used to form the compara-
tive degree: кóлко струват по-едри-
те? how much are the bigger ones? 6;
кой круши са поб-зрели? which pears
are riper? 6; вземéте поб-евтини!
take some cheaper ones 9
поб-евтин see ёвтин, по-
поздравя, и to greet command form:
поздравéте я! remember me to her 10
покáжа, е to show past tense: показах,
показа, хме, хте, ха; той показá ли я
на жена си? did he show it to his
wife? 11
показа see показа

половина half 5
 полунощ midnight до полунощ till midnight 7
 понеже because 11
 Попоў (Mr.) Popoff, Попоўа (Mrs.) Popoff
 Попофи Popoffs 10
 поръчам, а to order
 какво да поръчам за Вас? what shall I
 order for you? 12
 пойдам march
 ходя на пойдам to go on a march 14
 почвам, а to start 5
 правя, и to do 2; past tense: правих, прави
 правихме, правихте, правиха; какво пра-
 вихте там? what did you do there? 7
 пред in front of 9
 прекáрам, а to spend time, to pass time
 past tense: прекáрах, прекáра, хме, хте,
 ха; как прекáрахте? how did you pass
 the time? 7
 при at, by, close by, next to 13
 приготвил see приготвя
 приготвя, и to prepare; -ce to become ready
 past indefinite tense: аз съм се пригот-
 вил I have become ready, той се е при-
 готвил he has become ready, ние сме се
 приготвили, вие сте се приготвили -те
 са се приготвили; защото не съм се при-
 готвил още because I haven't become
 ready yet 15
 продáм, продадé, продадéме, продадéте,
 продадáт to sell ще му я продадéме
 we will sell it to him 11
 пушка rifle 14
 първи, а, о, и first 9
 пържено fried 12
 пяхме see пея

рабо́тeхте *see* работа
 рабо́тeшe *see* работа
 рабо́тa, и to work *imperfect tense*; рабо́тeх, рабо́тeшe, рабо́тeхме, рабо́тeхте,
 рабо́тeха I used to work, I was working,
 I worked; къде рабо́тeхте като циви́лен?
 where did you work(use to work) as a
 civilian? 8; жена Ви рабо́тeши ли? was
 your wife working? 8
 разби́ра ce of course 14
 ракия whisky 4
 рáнича field pack 15
 ранíха *see* раня
 рано early 6
 раня, и to wound *past tense*; ранíх, ранí,
 хме, хте, ха; ме́не ме ранíха при моста
 I was wounded near the bridge 13
 ред row 9 на първи ред in the first row
 рéдник private 15
 ресторáнт restaurant 12
 роман novel 2

C

с with 13
 сa *see* съм
 сáмо only 9
 свíря, и to whistle
 свíря на пиáно to play the piano 4
 свýршвам, a to finish, to end 5
 сe reflexive pronoun къде ще се срéшнем?
 where will we meet (each other)? 9
 сerá now 2
 сéдем seven 5
 сéдми, a,o,и seventh 9
 сéдна, e to sit down
 command form; седнéте, моля sit down,
 please 8
 седя, и to sit 9
 сéло village 13

сержант sergeant 13

си possessive referring to the subject of a sentence my, your, his, her, our, your, their
той показва ли я на жена си? did he show it to his wife? 11

син son 8

скъп, а, о, и expensive 6

сладък, сладка, о, и sweet 6

след after

след обяд afternoon, in the afternoon 8

служба, и to serve (in the army) past tense:
служих, служи, хме, хте, ха; в коя част
служихте? what unit did you serve in? 14
past indefinite tense: аз съм служил, той
е служил, тя е служила, то е служило, ние
сме служили, вие сте служили, те са слу-
жили; Вие служил ли сте във войската?
have you served in the Armed Forces? 14
те са служили в пехотата they have ser-
ved in the infantry 14

служба service

съм на служба to serve (in the Armed
Forces) никой не е бил на служба в арти-
лерията no one has served in the artillery
14

служил see служба

служих see служба

служихте see служба

сме see съм

смесен, а, о, и mixed

смесена гимназия coed high school

снощи last night 7

сочен, сочна, о, и juicy 6

спах see спя

спаxте see спя

спя, и to sleep

past tense: спах, спа, хме, хте, ха; как
спаxте? how did you sleep? 7

срещна, е to meet somebody

срещна се to meet each other; къде ще
се срещнеме? where will we meet (each
other)? 9

стана, е to get up past tense: станах,
стана, хме, хте, ха; кога станахте?

when did you get up? 7; 2. to happen
как стана това? how did it happen? 13

стая room 2

сте see съм

стотинка stotinka the smallest Bulgarian
monetary unit, one hundredth of a lev 6

стой, и to stay 4; to stand

стреляли see стрелям

стрелям to shoot; стрелям с to fire 14

past indefinite tense: аз съм стрелял,
той е стрелял, ние сме стреляли, вие
сте стреляли, те са стреляли; с какви
оръжия сте стреляли? what weapons
have you fired? 14

струвам, а to cost 5

студент student 1

супа soup 4

сутрин morning

до сутринта till morning 4

съм to be present tense: аз съм, той е,
тя е/то е, ние сме, вие сте, те са;
какъв съм аз? what am I? Вие сте учите-
тел you are a teacher 1; past tense:
аз бях, той бе(ше), ние бяхме, вие бях-
те, те бяха; къде бяхте снощи? where
were you last night? 7; бях на кино
I was at the movies; past indefinite
tense: аз съм бил, той е бил, тя е била,
то е било, ние сме били, вие сте били,
те са били; никой не е бил на служба
в нея no one has served in it (no one
has been in military service) 14

съмнение doubt

без съмнение undoubtedly, no doubt 14

T

тази see този

там there 10

танцувам, а to dance 4

те they 1

ги them short form of the personal pronoun as direct object of the verb: Нáма да ги забráвя I won't forget them 10; тях them long form used also after a preposition; за тях for them; тях ги them double form of the pronoun as direct object of the verb тях ги пленíха they captured them 13; им to them short form of the pronoun as indirect object of the verb: телефонíрах им I phoned (to)them 11; нáма да им ги дадéм we won't give it to them 11; на тях to them long form of the indirect object pronoun; на тях им to them double form of the indirect object pronoun: на тях им се пíе мляко they feel like drinking milk 12;

теáтър theater

на теáтър to the theater 9

тéжк, тéжка, о, и heavy 13

тéзи see тóзи

телефонíрам, а to telephone 11

техни́ческо училище technical school 8

то it 2 has the same object forms as ТОЙ

това see тóзи

тогáва then 3

тóзи, тáзи, това, pl. тези this, that

той he 1

го him short form of the personal pronoun as direct object of the verb: видяго I saw him 10; него him long form used also after a preposition; за него for him него го him double form: него го убиха they killed him 13; му to him short form of the pronoun as indirect object of the verb: говорих му I talked to him 11; на него to him long form; на него му to him double form of the pronoun as indirect object: на него му се ядé гювéч he feels like eating vegetable stew 12;

трéти, а, о, и third 9

три three 5

трийсéт thirty 6

трýгна, е to leave, to depart 15

трябва (does not change in number and person) must 15

тя she 3

я her short form of the pronoun as direct object of the verb: поздравéте я! remember me (to)her 10; нéя her long form: this form is used also after a preposition за нéя for her; нéя я her double form: Нéя я изостáвихме we abandoned it 13; ѝ to her short form of the pronoun as indirect object of the verb: ТОЙ ѩ я покáза вчéра he showed it to her yesterday 11; на нéя to her long form; на нéя ѩ to her double form of the indirect object pronoun: на нéя ѩ се ядáт кнфтéта she wants to eat hamburgers 12

тях see te

у

у at 7

убíх see убíя

убíя, е to kill past tense: убíх, убí, жме хте, ха; него го убиха they killed him 13

унифóрма uniform 3

успéя, е to succeed

past tense: успáх, успá, жме, хте, ха успáхте ли да донесéте оръжието си? did you succeed in bringing back your weapons? 13

успéх see успéя

úтре tomorrow 8

úтро morning 2

учá, и to study, to learn

imperfect tense: учех, учеше, учехме, учехте, учеха; къде учеха те? where did they study? where were they studying? 8; син ми учеше в Техническото училище my son studied (used to study, was studying) at the Technical School 8

учеха see учá

учеше see учá

училище school 8

на училище to school 8

учите́л teacher 1

Ф

фасул beans 12
филм movie, film, picture 5

Х

хайде! come on! 12
харесам, а to like *past tense*: харесах,
хареса, хме, хте, ха; харесали и тя?
did she like it? 11
хиляда pl. хиляди thousand 11
ходя, и to go
ходеха *see* ходя
ходя, и to go *imperfect tense*: ходех, еште,
еме, ехте, еха; те ходеха на училище
they went (were going, used to go) to
school 8; *past indefinite tense*: аз съм
ходил, той е ходил, тя е ходила, ние сме
ходили, вие сте ходили, те са ходили;
всички сте ходили на поход all of you
have been on a march 14
Христов Christoff 1
хубав, а, 9, и nice; pretty; good 3

И

Цанев (Mr.) Tsanoff Цанева (Mrs.) Tsanoff
Цаневи Tsanoffs 7
Цаневи *see* Цанев
цвят color 3
цена price 11
цивилен, цивилна, о, и civilian 3
цивилен noun a civilian 8
цигара cigarette 2

Ч

чакам, а to wait for той де ни чака he'll
wait for us 10

час hour колко е часът? what is the
time? 5; часът е седем it's seven
o'clock 5; в осем часа at eight
o'clock 5

част unit; part 14

че that каза ми, че ще я купи he told
me that he'll buy it 11

чета, е to read 2

червен, а, о, и red 4

четвърт quarter 9

четвърти, а, о, и fourth 9

четири four 5

четиринацет fourteen 5

четирийсет forty 6

чува, а to hear 10

III

шапка hat 3

шест six 5

шести, а, о, и sixth 9

III

ще will, to be going to.. *future tense*
particle: ще имам гости I'll have
guests, I'm going to have guests 4
ще пеете ли? will you sing? are you
going to sing? ще пееме we'll sing,
we're going to sing 4

Я

я *see* тя

ябълка apple 6

ядем *see* ям

ям, яде, ядеме, ядете, ядат to eat
аз ям супа сега I'm eating soup now
ще ядеме агнешко печено we'll eat
roast lamb 4 на него му се яде фасул
he wants to eat beans 12

IX. ENGLISH - BULGARIAN VOCABULARY

АНГЛО - БЪЛГАРСКИ РЕЧНИК

*The figures refer to the dialogue in which
the word is used for the first time*

A

- abandon, to изоставя
 I abandoned изоставих 13
- able, to be able to möga, möjche, möjeme,
 möjete, mögat
- about за did you talk to Mr.Mireff
 about the house? говорихте ли на
 господин Мирев за къщата? 11
- ache, to боля, и she has a sore throat
 гърло я боли 10
- after след
- afternoon след обяд
 in the afternoon след обяд 8
- again пак 8
- air въздух; въздушен, дна, о, и
 air force въздушни войски 14
- all всички 4 all right добре 8
- also и 2
- and и; antithesis: a 2
- anyone in questions: някой; in negative
 sentences: никой 14
- armed forces войска 14
- artillery артилерия 14
- as като where did you work as a
 civilian? къде работехте като циви-
 лен? 8
- at 1. в at twenty minutes to eight
 в осем часа без двайсет минути 5;
 2. на at that price на тази цена 11
 3. по at noon по обяд 7; 4. при
 at the bridge при моста; 13; 5. у
 I was at Tsanetis' аз бях у Тане-
 ви 4

B

- bank банка 8
- barracks казарма 15
- be,to съм; I от аз съм, he is той
 e, she is тя e, it is то e, we are
 ние сме, you are вие сте, Вие сте
 (polite form), they are те са
- beans фасул 12
- because понеже 11; зато 13;
- become,to ставам
 to become ready приготвям се 5
- been бил, а, о, и 14
- beer бира 12
- big едър, едра, о, и how much are the
 bigger apples? колко струват по-
 едните ябълки? 6; biggest най-
 едър, най-едра, о, и
- book книга

bridge мост 13
bring,to донеса,е 10
brown кафяв,а,о,и 3
buy,to купя,и 9
by при 13

C

can можа,може,можеме,можете,могат 15
cap кепе 3
captain капитан 8
capture,to плени,и 11; I captured аз
плених; they captured them плениха
ги тях 13
card карта; identity card лична карта 8;
(play)cards карти за игра; did you
play cards? играхте ли на карти? 7
carry,to нося,и 3
cheap евтин,а,о,и 5;
cheaper по-евтин 9
chicken пиле 12
child дете children деца 8
cigarette цигара 2
civilian цивилен,лна,о,и 3
a civilian цивилен 8
close by при 13
clothes облекло 15; дрехи 3;
coed(coeducational) смесен,а,о,и
Coed High School смесена гимназия
color цвет 3
come,to дойда,е 9; come on! хайде! 12
come! елете! 8; to come back върна
се 13
comrade другар 13

cost,to струвам 5
course
of course разбира се 14

D

dance,to танцува 4
daughter дъщеря 8
day ден good afternoon! добър ден!
per day на ден
depart,to тръгна,е 15
do,to правя,и 4; направя 13
document документ 10
doubt съмнение 14
drink,to пия,е 4;
we drank пийхме 7

E

early рано 6
eat,to ям 4; I eat аз ям, he,she,it eats
(is eating) той, тя, то яде; we eat(we
are eating) ние ядеме; you eat (you
are eating) вие, вие ядете; they eat,
they are eating те ядат; do you feel
like eating? яде ли Ви се? 12
eh! е 11
eight осем 5
eighteen осемнайсет 11
eighth осми,а,о,и 8
eleven единайсет 5
enemy неприятел 13
enter,to влеза,е в; let's go in! хайде да
влезем! 12

M

machine gun картечница 13

major майор 13

make, to правя, направя

march поход

go on a march ходя на поход 14

me me, мене, ме́не ме; to me mi, на ме́не,
на ме́не mi: give me your identity card
дайте mi личната си карта 8; with
с мен, с ме́не; for me за мен, за ме́не 10, 11, 12

meet, to среща, е

to meet each other среща се 9

midnight полунощ

till midnight до полунощ 7

military военен, военна, о, и 3

milk млъкъ 12

minute минута 5

Mister господин 1

Mistress госпожа 2

money пари 10

more 1. побче 2. по- more beautiful
по-хубав, а, о, и 6

morning 1. утро: good morning добро
утро! 2; 2. сутрин: till the morning
до сутринта 4

mortar миномёт 14

most най- most beautiful най-хубав, а, о, и 6

movie фильм do they show only one movie?
един фильм ли дават? No, they are showing
two movies не, дават два фильма 5;
at the movies, to the movies на кино 5;
movies кино I'm going to the movies аз
отивам на кино 5; at the movies на
кино

much много; how much колко?

must тръбва

I must leave аз тръбва да тръгна
you must leave вие тръбва да тръгнете 15

N

national народен, народна, о, и

National Bank Народна банка 8

newspaper вестник pl. вестници 2

next to до they are on the table next
to the letters те са на масата до
писмата 2

nice хубав, а, о, и 3

night нощ, last night снощи 7

nine девет 5

no не 2

nobody никой 14

noon обяд; in the afternoon след обяд
at noon по обяд 7; adj. обеден,
обедна, о, и

no one никой 14

not не I do not smoke аз не пуша 2

novel роман 2

now сега 2

O

of от what is she sick of? от какво е
болна? 10

on на on the table на масата 2

one един, една, едно 5.

only само 9

or или 9

order, to поръчам 12

other друг, а, о, и 7

P

part част 14

pay,to платя, и he'll pay us той ще ни
плати 11

pear круша 6

pencil молив 1

people души with twenty people с двайсет
души 13; people's народен, народна, о,
и 8;

personal личен, лична, о, и 8

piano пиано to play the piano свиря на
пиано 4

picture филм do they show only one picture?
само един филм ли дават? 5

pistol пистолёт 14

place място pl. места 9

play,to играя to play cards играя на
карти 7; to play the piano свиря
на пиано 4

please моля 8

pretty хубав, а, о, и 3

price цена 11

private редник 15

private first class ефрейтор 15

Q

quarter четвърт 9

R

read,to чета 2

red червен, а, о, и 4

restaurant ресторант 12

return,to върна се, -е се 13

rifle пушка 14

right away веднага 11

ripe зрял, а, о, зрели 6

roast печено roast lamb агнешко пе-
чене 4

room стая 2

row ред in the first row на първи
ред 9

S

say,to казвам; кака, е; he said той
каза 11

school училище 8

seat място pl. места 9

second втори, а, о, и 9

see,to видя, и I saw аз видях did
you see Mr. Petroff видяхте ли
господин Петков? 10; see you!
довиждане 4

sell,to продам, продаде, продаде...
I'll sell it to him ще му го (я)
продадеме 11

sergeant сержант 13

serve,to служа, и which of you has
served in the infantry? кой от Вас
е служил във войската? 14

served служил 14

service служба 14

seven седем 5

seventh седми, а, о, и 9

she тя 3; her я,ней,ней я; (to) her
и, на ней, на ней и; with her с ней
from her от ней; for her за ней 10

shoot,to стрéлям 14
 show,to покáха,е I showed покáзах;
 did he show it to his wife? той
 покáза ли я на жена́ си? 11
 sick болéк, болна,о,и 10
 sing,to пéя,пée4; I sang аз пях 4
 sit,to седя,и 9; to sit down сéдна,е
 sit down,please! седните, моля! 8
 six шест 5
 sixth шéсти,а,о,и 9
 sleep,to спя,и; I slept аз спах 7
 small дрéбен, дрéбна,о,и the smaller
 apples по-дрéбните яблки 6;
 smallest най-дрéбен, най-дрéбна,о,и
 the smallest най-дрéбният, най-дрéбна-
 та, най-дрéбното, най-дрéбните
 smoke,to пúша 2
 soldier войник pl. войники 13
 somebody нýкой 14
 son син 8
 soup сúпа 4
 sour кíсел,а,о,и 6
 spend,to хárча (money); прекáрам (time)
 how did you spend your time? как пре-
 карахте? 7
 stand,to стоя,и
 start,to почвам 5
 stay,to стоя,и 4
 stew (vegetables and meat) гювéч 12
 stotinka the smallest monetary unit of
 Bulgaria, one hundredth of the lev
 стотинка 6
 student студéнт 1
 study,to уча,и 8

succeed,to успéя,е; I succeeded аз
 успях you succeeded Еш успяхте
 did you succeed? успяхте ли? 13
 supper вéчéра; I have guests for supper
 аз имам гости на вéчéра; to have
 supper вéчéром 4
 surround,to заградя,и; I surrounded
 аз заградих; they surrounded me те
 ме заградиха 13
 sweet слáдк, слáдка,о,и 6

T

table ма́са 1
 take,to взéма,е 9
 talk,to говоря,и did you talk to Mr.
 Mireff? говорихте ли на господин
 Мирев? 11
 tastiest see tasty
 tasty вку́сен, вку́сна,о,и; tastier по-
 вку́сен, по-вку́сна,о,и; tastiest най-
 вку́сен, най-вку́сна,о,и 6
 teacher учíтел 1
 technical технически,а,о,и
 technical school техническо учíли-
 ще 8
 telephone,to телефонирам 11
 tell,to кáжа,е; I told аз казах; he
 told me той ми каза 11
 ten дéсет 5
 than от; откóлкото the pears are
 bigger than the apples крушите са
 по-големи от яблките; now they
 are cheaper than before сега те са
 по-евтини откóлкото по-рано 6
 thank,to благодаря; thank you bla-
 годаря 4

that 1. този, тази, това́ at that price на тази цена 11; 2. че he told me that he'll buy it кáза ми, че ще я кúпи 11

theater теа́тър
to the theater на теа́тър 9

them see they

then тогáва 3

there там who is there? кой е там? 10;
there is има there is a book on the table
на масата има книга; there are има
there are cheap tickets, too има и євтини
билéти 5; there is it ето 6

they те 1; them ги, тях, тях ги; (to)
them им, на тях, на тях им; with them
с тях; from them от тях; for them за
тях 10, 11, 12

think?to мýсля 14.

third трéти, а, о, и 9

thirty трийсет 6

this този, тази, това́ these тéзи 12

thousand хиляда pl. хиляди 11

three три 5

throat гýрло 10

ticket билет 5

till до we'll stay till midnight ние ще
стойме до полунощ 4

time вре́ме; what is the time? колко е
часът? 5

to 1. на did he show it to his wife? той
покáза ли я на жéна си? 11;
2. да do you want to go? искате ли
да отíдете ? 9

today днес 15

together заедно 8

tomorrow утре 8

tonight довéчера 4

too и 11

train влак by which train? с кой влак? 15

trousers панталон 3

twelve дванáйсет 5

twenty двайсет 5

two masculine: два, сем and neuter: две 5

U

undoubtedly без съмнение 14

uniform униформа 3

unit част 14

us see we

usually обикновено 9

V

very много 6

village село 13

W

wait for,to чакам he'll wait for us той
ще ни чака 10

want to,to искам да: I want to go to the
theater аз искам да отíда на теа́тър;
you want to go to the theater ние искате
да отíдете на теа́тър; he wants to go
to the theater той иска да отíде на теа́тър 9

was I was аз бях he was той беше
we were ние бяхме, you were вие бяхте?

we ние 1; us ни, нас, нас ни; (to) us ни
на нас, на нас ни; from us от нас; with
us с нас; for us за нас 10; 11; 12

weapon оружие 12

wear,to нося,и 3

well добре 4; е! 11

were you were Вие бяхте, вие бяхте; we were ние бяхме; they were те баха 7

what какъв, каква, о, и 1; what is this? какво е това? what kind of какъв, каква, о, и what kind of a hat do you wear? каква шапка носите? 3

when? кога? 4

where? къде? 1

which? кой, коя, кое, кой? which pears are riper? коикръпса по-зрели? 6

while когато where did you work while being a civilian? къде работехте, когато бяхте цивилен? 8

whisky ракия 4

whistle,to свиря,и

who? кой?, коя?, кое?, кой? 1;
whom? кого?, коя?, кое?, кой? 2; with whom? с кого?; from whom? от кого?
for whom? за кого?

whom? see who?

why? защо? 13

wife жена was your wife working? жена Ви работите ли? 8 госпожа

will де will you sing? де пеете ли? we will drink whisky ние ще пиеме ракия 4

will not няма. I will not forget them няма да ги забравя 10

wine вино red wine червено вино 4

with с 13

without без 5

work,to работя,и 8

wound,to раня,и I wounded раних 13

write,to пиша,е 2

Y

yellow жълт, а, о, и 6

yes да 2

yesterday вчера 11

yet още 15

you 1. вие, Вие the polite form is always capitalized: What are you? какви сте Вие? you are students Вие сте студенти; 2. as object: ви, Ви, вас, Вас, вас ви, Вас Ви: I saw you аз Ви видях, аз видях Вас, аз Ви видях Вас; 3. (to) you ви, Ви; на вас, са Вас; на вас ви, на Вас Ви; what did he tell you? какво Ви каза? 11, какво каза на Вас? какво Ви каза на Вас? with you с Вас; from you от Вас; for you за Вас

